چھاپ غلام محمد نور محمد

جملہ حقوق محفوظ ہیں

OFFICE OF THE J. & K. ACCADEMY ... ART CULTURE & LANGU...
155

ھُو اللہ ربُّنا اللہ حسبنا اللہ
ھُو اللہ حسبُنا اللہ ربُّنا اللہ

مجودہ یارس تنیہ مرن ژان ہ عبیدا   مَن مَاتَ مِن العشق فقد مات شہیدا

4685

ہیہ مال ولی اللہ متو

بزبانِ کشمیری

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب

مہاراج گنج بازار و مائسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر

ہیہ مال ولی اللہ متو کشمیری

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

هو الله حسبنا الله ربنا الله
خدا یس مے مدا الحمد للہ
بجز حق کانہ اکھا نیر ینہ ساروی
چھو نفس یار غالب طالب نان
ژہ دعویدار وچھ کم نیک و بد زاے
امام الانبیا سالار سانوی
شفیع المذنبین دادِن دوا سانو
پناہ سوی محمدؐ تی انہ چھوی
درودہ برگرتھک مقبول باری
تھوس بامت محبت یارہ نی ژون
بدنیا گرگرک نعتِ محمدؐ
کھسن بربام قدرت راے تمسنز
محمدؐ مصطفیٰ محبوب اللہ
محمد مصطفیٰ دالدار سانوی
محمد مصطفیٰ دادِن مہ درمان
محمد مصطفیٰ آن وس مہ زاجی
پدر مادر تہ بائی یار واقرب
رٹن تم بازمے از شورشس نار
امی سیتین بلی دیدار ودم ون
درود و نعت چانوی ز دچا چھوم
محمد مصطفیٰ غمخوار سانوی

هو الله ربنا الله حسبنا الله
خدا چھوم مے مدا الحمد للہ
ژہ آخر ذکر اللہ نیرہ ساروی
زن و فرزند و اخوان دشمن جان
ژہ زور آوارہ آخر گور بل جاے
محمدؐ مصطفیٰ غمخوار سانوی
شفیع المذنبین حاجت روا سانو
فدا نس یار نی ژون سینین چھوی
دل و جان یلہ ژہ لاگنک چار یاری
تمن نش ینا دہ نی کر تقافی بن
بیک ساعت ژہ نش واتی محمدؐ
تنے اندر کھنن چھی مای تمسنز
محمدؐ مصطفیٰ مطلوب اللہ
محمد مصطفیٰ سردار سانوی
محمد مصطفیٰ صیبن مہ اربان
مہ بس چھوم سوی تہ ندس معمول باجی
بمعہ دنیا و دین بوزم ژہ یار رب
گژھم ون یار رسول اللہ مہ دیدار
ولی عاشق ژہ دورے یاد کرہ ہن
مہ رچھ ایماں سی زہر زبان چھوم
محمد مصطفیٰ سالار سانوی

مدد چانوی ہر ساعت مدد گار
بوچھ پس نفس کس کیاہ کرمت گرنت اد
الٰہی فیض نعت شاہ لولاک
رسانی از کرم بر رتبہ پاک
فی نعت النبی علیہ الصلوٰۃ والسلام
شب و روزہ پرہ مادر و دچانوی
سانوی بکھف وندہ ہی کرانوی
زیر بند معشوقہ چھوک شویہ وانوی

ہیہ مال

سانوی بکھنا وندہ ہوی کرانو
لولاک نازن شری سپاہ چانو
زِ افلاک سیر گاہ پشرہ ہوی
ملکو سکھینا وندہ درشانوی
سانوی بکھینا مولہ تہ و دلو سانو
ونیہ چانہ ہمہ یارسول دجی انوی
سرتہ چھوپ بار بیر لولہ چھوپ سرانو
ہم کتنہ سیتہ پیہ وندہ ہوی
سانوی بکھینا و الہ پرہ درود چانوی
ژہ و دانہ پرہ درود دچانوی

گژرہ تس راضی پیدہ کرہ وانوی
شبنہ خوتہ پرن چھوی ھیہ پان چانوی
کونہ کن موکہ ھاوزونہ ژلہ گرانوی
زار بوز یار رسول ظریفانوی
نیای بلہ لگہ تل گرزہ پای میانوی

سانوی بکھنا وندہ ھوی گرانو
دین چانو دنین مفسر رینہ وانو
سانوی بکھنا وندہ ھوی گرانو
تعریف دمہ دمہ چھوی ونہ وانو
سانوی بکھنا وندہ ھوی گرانو

نعتِ شریف دویم

ازین سوز دازین صِدق و صفا مہ
پیم مہ فرش جای عرش و افلاک
کرس زاری شفیع المذنبینہ
چھنن منز ماپی گومرت و ان چھوس
چھوسی مضطر نظر بر حال تراوم
خلاصی پدوہ میانی ناوہ آسی
بمعہ یاران و اخوان جمع خویشان
سفارش میکنم گوہر فشانی
شب معراج ای سر تاجنی تاج
نظر محتاجنی کر تاجدارہ
چھ جای گوھر و دُرِ زین ترنم
بجز اھل دلان کینسہ نہ مانوی

دیم دیدار ناگہ مصطفےٰ مہ
پیم یا مرت نظر بر شاہ لولاک
عملہ ھنز دفترس منز دان چھمنہ
بحشر منده چھی چندہ چھن چھوس
برحمت دَر دو عالم موکلاوم
قبیلہ کرانہ سان بخشم خلاصی
پریشان خاطران وسینہ ریشان
تِتھ یتھ خورہ دراپس و نہ وانی
توہی کن عالم و آدم چھو محتاج
سرس شوبی کرن گوہر نشارہ
ترنم لازمی حوران ونن چھوم
ونن میانوی ظریفن و نہ وانوی

ایضاً در نعتِ شریف

خورہ درایہ ونہ وان لگہ ھوی یاری
دُون دان عالمن چھی سرداری
رنگہ رنگہ براق رود پار پاری
ھنگہ ھنگہ گرژھ نا خریداری
جبرئیل تمنا کر چرپہ داری

یاری اھتس کاریزے
یاری اھتس کاریزے
کونگہ کستورہ پان سارے
یاری اھتس کاریزے
میکائل رکاب دارے

اسرافیلین ثنہ دین ابر داری
عزرائیلین ثنہ علمبرداری
ھلم سر رود و دی ور دو دار
روز اتیمر اللہ بعد بی بخشہ شمز ازاری
بخشہ سکاشو حیران اولہ نازاری
سو بخشہ کستری دو ھمیسہ ابرباری
نخنت و تاج لعل کرہ بیلہ سیاری
دو دزخن ور دوازہ بنکس نازارے
جنتن مقرر نھا ونی پیالہ برداری
رضوان مسجد اقصیٰ انبیا ساری
آسمان زی نتظار سارے
ہیہ ال
تہ سو اشنویہ کس بیہ تاجداری
شاہی چانی نبر پایداری
یا یوم الدین حساب کیت تارہ تاری
گلہ من چھان چھ ھیہ سرداری
گناہگارن نہ یاد او ارے
ظہر لقن تہ
حاصل چانہ جنت بمہ خور داری
یاری اھتس کاریزے

ايضاً نعتِ شريف

ٿِي ٿي لذتِ ديدار دلدار	پر هِين ٻنهي دولتان ڇهي رويت نار
خصوصاً خاص ديدار محمدؐ	خدا يار و حق يار محمدؐ
مبارڪ مرحبا تنهن کي سند شوق	خدا عاشق تنهن کي ڇهو سو معشوق
خدا ياهه دستم شوق محمدؐ	خدا ياهه گرهه سم ردي محمدؐ
تنهن آمنت اٿي الحق خدا ڇهوي	گمت نه از محمد تنهن جدا ڇهوي
تنهن کيا غم تنهن احمد اٿي آڏ	تنهن ٻنهي عالمن هند آرزو دراڏ
تنهن ڇهوي تمسندي صدق صفا تنهن	تنهن ڇهوي سوي محمد مصطفے البس
تنهن نشه وانت فيرڪر ڇهوي	بجز ديدار احمد سيرڪر ڇهوي
شنوهم بيت جا به وانت ونه ون مه	چو حوران نورع ديگر خوش گون مه
بجز اهل دلان ڪينسه مالنوي	ونن هيانوي ظريفن ونه وانوي

ايضاً نعتِ شريف

موي چانو عنبر تر روي شوبه وانوي	چانوي ونه ڪر تمنا دراڏ
نوي چانو گلاب خوي لوبه وانوي	چانوي ونه ڪر تمنا دراڏ
لٺه اڪه ڪنه منزه دته درشانوي	ڏنه تنهن وانج سو ڪره ناو ڪراو
زهد ڪته ڪاڙه زونه تنهن لڳه ڪرانوي	شانه ٽڊ ذاتن بابه رتوزانوي
ملڪو ته فلڪو برهه چاڏ	جبرئيلؑ براق پيرت آنوي
معراج ڪرڻ نے ڪرڻه کهانوي	ڪرده تعلين تاج عرش تنهن نهاڏ
فرشته ڪنه ڪرمرت مشڪه ونهرانوي	نوره ڇهو حورو هتوبه ونه وانوي
معراج ڪرڻ نے حضرت دراڏ	سمتو ڪره هوس چاڪرپانوي
گوشن عرضاه ڪره صاحبه سانوي	روشه ولانه ڇهي ڪو سمن ڪراڏ
روشن حال ڇهوي ونده هوي ڪرانوي	دو ررن گانوس ڪيا ڇهوم لانوي
ژوره پاڪهو نوره مه رخسار هاڏ	هوره نارڪو تاه همه الله وانوي

آميت سدواري ظريف آ و
زاريمان يار رسول گرڊه لانزانوي
آرزو سوم اردوي اوڇهانوي
چانوي دته ڪرتمنا دراڏ

وجه تصنيف ڪتاب هذا

پس از حمد جناب حق تعالےٰ
زبعد نعت صدر و بدر اعلى
درود و رحمت حق بے شمار تنهن
دگر اصحاب و آل و چار يار تنهن

هيه مال

وبيان ڇهوي سوي تنهن ...
ڪماهي ياوري ڇهوي عشقنوي باڏ
ڇهو عشقه سليت ...
ڇهو عشقه سليت ...
ڇهراز عشقي جنن و ...
زمين و آسمان ...
... ديڏ ...

وچھوم دتو مُرت فصیحو شاعر وداد
مگر کاشر کتھاہ اک ہیہ مالا
دِلَن دِ پوشم ونن سوی نہ گژھی جان
ستہ کرمژ صدر الدین فارسی پاٹھ
پرژھانی گوس صدر الدین مرحوم
نسب سُند وفائی زار حمندی
سو الحق عاشق حق خوب تقریر
تمِس تِے آسو سنموت عشقنوی زر
غلام عشق شو کاندیشہ این است
جہان عشق است دیگر زرق ساز
کیم من خود کہ من استغفر اللہ
حدیث عشق میداند نظامی
بروح شان ہزاران رحمۃ اللہ
در اسرار حق پیوستہ باز است
یکان چھوی عاشقن ہند کارخانہ
خصوصاً کاشرن منز مرد ناہی
ہہ کرنم تم ستھاہ شیہہ بادہ دلشاد
مہِ واراہ شب تمِس لش لگمتی چھم
دہن برنم لشہا انگبینہ
عزیز اللہ خاناہ مرد دانا
نکو میداں تمِس کیا گار مُرت چھوم
سو چھوم الحمد للہ بانبوی یار
چنین صاحب کمالات این زمانہ
چھہ اس کھیمن کھئے کبر و منیہ

چہ از یوسف چہ مجنون وچہ فرہاد
چھہ ون باقی کرو شغلاہ خیالاہ
بکشمیری نخستین فارسی خوان
چھہ کیناہ عاشق حق ربہ سند ناٹھ
بزرگاہ عالماہ اک کرمہ معلوم
حسب عالی زِ راہ نقشبندی
نبیرۂ مولوی ملک کشمیر
امی ناری چھہ دمرت مادہ تہ ترز
ہمہ صاحبدلان را پیشہ این است
ہمہ بازی است الا عشقبازی
من و عشق سخن استغفر اللہ
صلای عاشقان شد کار جامی
تمن تِے ون دِپن یم فضل اللہ
بظاہر گر نہ کس آگاہ راز است
اگرچہ گو روانہ کار روانہ
چھوکم کیاہ این زمان محمود گامی
سو آسوی کاشرن منز مرد استاد
بیاضاہ از کرم منجمس دژہم تم
کنوی زانوم چھوتس ثانی لبینہ
چھو بیکھا صاحبا شیرین زباناہ
زکاتن تھہندی کُن دار مرت چھوکم
مہِ چھوم ہادی بوتمسند چھوس طلبگار
چوما فیض خیالان بدگمانہ
چھہ کھیمت مدھمن تہ منھمیہ

بوکیاہ چھوس منہ ناوان ہمیشین
بزرگن ہند کمین نقوش چھین
نہ علماہ نہ زہد عشقاہ نہ کمالاہ
دنہ دعوی او نہ ہیمہ ہیہ مالاہ
دریغا فی التحقیق دوہ فناہ
گرامی لعل از او در نشانہ
دریغا صرف آو قیمتی ازل اسود
سنوی حژ وہ لیس آنر عمل حسود
دریغا یہ چھبان ہنسنی ہیہ
دریغا ہائن واون ہنبسی ویہ

ہیہ مال

دریغا راو در زِم روز بیوانی
دریغا سور ساری زندگانی
دریغا آو سوران یاونن تاو
مران حاصل چھ کیاہ ون آو
دریغا سم سوران یاونن تاو
مران غافل چھہ حاصل کیاہ زنوی
دریغ غم شیوہ تم مہ نالہ تراون
زدیدہ قطرہ پا چھن ژالہ تراون
وینہ ون عاشقن داد وی الدن چھیم
یِمی دی بدر دِل ون چھوم

بجز اهل دلان کښته نه مانوی	ونن بیانوی ظریفین و نه دانوی

غزل در تحسر و تلف عمر گوید

نشه یار آست سپنوس انوئے — ونوئے دمه هس کت گره چهوم
ژره نه ژره گرهه سانوی پر زنوئے — ونوئے دمه هس کت گره چهوم
بحر عرفان چهوی سنه خوته سنوئے — زان هو سپنی پان کر گم!
زیری زیری نیری ننوئے — ونوئے دمه هس گت گره چهوم
ذکره هنده پوه یُس ذکره منز سنوئے — دریائے وحدت نه منز دیه بم
ذرِّ عرفان آده هیه کهالنوئے — ونوئے دمه هس کت گره چهوم
سخن وا اقرب گرهه کنه بوزنوئے — حبل الورید یا ژی زُنه رُم
ننه انه لگه یو وته کت چهنوئے — آدِ نه لاگوم کاره آگنوئے
امر خدائے مه زاه نو مانوم! — بوی نو چهمنه دمه وی کور کنوئی
بوه سره آخر آسه هسر نوئے — پیوس در غفلت تی زانوم
ژرهه آسه یادن گرهه سور نوئے — زار بوز یار رسول ظریفنوئے
عصیان پر کوس سر تا دُم — رحمت گذران گرهه کر نوئے

در بیان طلب مرشد آگاه دل

دلکیس وصل حق اصلا نبی نه — درین تا باریا ور سپنی نه
بجز ذکر و بجز فکر و بجز پیر — بجز زهد و ریاضت چهو نه تدبیر
چهوه بے پیرن کران گمراه شیطان — چهو بے زهد و ریاضت کانهنه واتان
چهو پیری هادی راه محمد — کری پیری ژه آگاه محمد
ژه پیر کاملی چهوی گته منز گاه — ژه پیر کاملی چهوی حبل الله
ژه پیری پور هاوی منزل قرب — چهو پیری نور بل نور علی نور
ژه تس پته روزیس چهوی ربه پیار سند — تمس منز باگ ته ژی سُوی منز بیار
ژه دل اَٹ چیره تس یُس پیر رهبر — ڈلوی یُس ڈل سوا زراه پیر
سو هادی نور زراوت سار همزه — سو رهبر چهوی ژه سلطان شیخ حمزه

سپن طالب ژه چهون داود خاکی
ژه پایاکی سو بخشی واره پاکی
ژه رهبر چهوی کینوی محبوب عالم
شه راه هدای محبوب عالم
چهو مخدوم جهان در ملک کشمیر
شهنشاه جهان در ملک کشمیر
تمسی چهوس پان چهوک پیر میانوی
تمت چهوم تارمان زو میه کر پشت
تمت چهوم دیکمنا چهوک ژه میانوی
بو کر محبوب العالم خواب و طپش

هیه مال

[illegible]

مه آمت لوی واله کاک صاحبو
ژه اندر کوه ماران ذکر مخدوم
ژه پربت امتوی از عشق بدشوم
ژه شونگت زیر گل ارمان ارمان
ژه ڈاف ادت بوزنده کاکه صیبو
تُند هیو سوز بوزا یا الٰهی
چهو سوز پیر سوز حق تعالیٰ
دی تعریف رهبر ونه وانی
ونه وُن عاشقن دا دوی لڈن چهوم
بجز اهل دلان کینسه نه مانوی

مه گومُت هول چانوی کاله صاحبو
مه فرمُت کاکه صاحبو نفس بدشوم
ژه گومُت کت گنوی گومت سوپو
سنگین جان و دل ارمان ارمان
بوپاین سر ژه وندی کاکه صیبو
یتهوی هیو دم مه سوز آیا الٰهی!
دُعائی سوز بوزی حق تعالیٰ
ظریف رهبرم گرژه کن و وانی
کجا مردی بدر دل و دُن چهوم
دِن میانوی ظریفن ونه وانوی

غزل در تعریف مرشد

سیر بله میلی سیر سں اندرو
پیر گار سیر سں ژانی اندرو
هسه ونه پوره دِنه ڈیشک حپندرو
آسه ون تابان اهس اندرو
ژهل کرته معلوم پهیران جندرو
نر پرت داره برر وزت اندرو
فکره هنده یونه سیت ذکر منه بندرو
تو پرت لیه داره تهاوتن بندرو
حل کرته شب و روز شاهس اندرو
شو پرت منز باگ منسی چهوی
ذکره هنده یونه گنده ڈفیری بندرو
فان بله سپنگ فانس اندرو
فکره هنده یونه سیت ذکر منه بندرو

گندرو صورت بندری چهوی
گندرو صورت بندری چهوی
ونه تله بیه لو منه کاس دی
گندرو صورت بندری چهوی
شو پرت منز باگ هنسی چهوی
گندرو صورت بندری چهوی
کل کرته نیران هوکته چهوی
گندرو صورت بندری چهوی
تو پرت لیه داره تهاوتن تندرو
کو پرت پان روز پاس اندرو
کان اده نیری جان سوهی چهوی
گندرو صورت بندری چهوی
کل کرته نیران هوکته چهوی

هیه مال

زنده لاگ زنده پانه کرته نفی
عشقه منقله ناروارہ پاکھ بندرو
ایثات ڈیشک بیدن اندرو
وبنادوه تاره زاتن هن اندرو
ئی دو و ذوق فی لاری!
مزرع الآخرة کن سایه اندرو
ظریفه کیاه دی کتھ نی دندرو
هیه سکی پیر ترا و موکهی
کرکوه کرکهکس اندرو
گندرو صورت بندری چهوی

در تعریف سخن

کتهاه عشقن ونئی ای مرد عاشق — گرهی معلوم سوز و درد عاشق
ذره بزه عاشقن هند تیه کتهی منز — منزه مرد حقن هند تیه کتهی منز
کتهاه کبهاهش کتهاهیت ذوق شوق — نیاز عاشقان و ناز معشوقی
سوئیس معشوق طالب سوی تنه زانی — همیس چهوی شوق غالب سوی تنه زانی
کتهی دل دکی لی کرهش یه گت چهوی — ژه پے نک بڈ فقیرن هنز ژه وتے چهی
کتهی سیتین گنان سوی خدارا — کتهی هت انبیاء ته اولیاء ای
کتهی سیتین چهو عشقن سوز سینس — کتهی وت هاوه ون دنیا و دینس
یه کت بُد عاشقن افسانه آسی — تمن کر معنئے جانانه آسی
یه کت ثابت میان مثنوی چهئی — بیان مولوی معنوی چهی
کتهی منز سهر چه افسانه و نانی — ستهاه اسرار تم ژری کن انانی
ژه مو بهتان زان افسانه اصلا — چهو الحق راست باطل چهو بنه دانه
دپوس بو چهوی پز افسانه خوانه — پزدی افسانه باطل چهو بنه دانه
لکهمت منز باگ تهومی کبهاوه کارک — تبرک چهوی ژه پرمی کر مبارک
تبرک از جناب مولوی بوز — بیان مولوی معنوی بوز
هدایت ید ژه حضرت مثنوی چهی — انن تی گمره بن برهان قوی چهی

کلام حضرت مولوی رح

کودکان افسانه ها بس آورند — درج در فسانه ها لبس آورند
هزلها گویند در افسانه ها — گنج میجوید در ویرانه ها
پس مگو جمله خیال است و ضلال — بے حقیقت نیست در عالم خیال
تا نباشد راست کے باشد دروغ — این دروغ از راست میباید فروغ
تا نباشد راست کے باشد دروغ — این دروغ از راست میباید فروغ
تا نباشد گندم محبوب نوش — کے بود گندم نماه جو فروش

حکایت بر سبیل تمثیل

[illegible]

هیبه مال

[illegible]

حکایت بر سبیل تمثیل

[illegible]

شب سحر گفتن بناید لیک استیناس را
دمو انصاف اسس بیمار ساری
چھہ پردیسی گمت تراوت وطن آی
ہمو رخصت گتھن دادو دو کھو مار
خداوندا چھہ درامت پننہ شہر
بلے رنجور پر اہتیم ہر یک
چو ما پر غم علیلے کس نباشد
کہ ما میر یم جاز یر زمین است
زقصہ حصہ برالقصہ این است
چھہ ہیہ مال فختہ مال ساری
یہ قصہ چھوی قرار قلب فخروزن
چھویت منز دو کہ تہ دادوی ق شوق ذوق نہ
چھویت منز درد ہجران و وصل دلدار
گرہم اک بوی ہونا بروٹھ کنے
یہ ہیہ مالہ ہند افسانہ ترس چھوم
بر بے درد راز عشق راوی
یہ کت چھی فختہ زن کن رتھی روز
مہ درد عاشقان حالی گرن چھوی
بگلزار معانی بلبلاہ پھیر
گداز عاشقان و عشقنوی نار
زہ بر ونتھ بیرن تہ بوزن حسن دلدار
ونوی کیا خوش یوان تم خوش نژادن
عزیز اللہ خان چھوی عشقہ کستو
غزل استادنی ہند چھی تقیمت

بہر رنجور مسافر رخصت آمد مدان
لسن کیاہ ہیھو گناہ بیمار ساری
کھمت نفس نہ مشر اوت وطن رادے
امام العالمس ساری الگو پار
خوش و خرم گرن تتہ بنک بہرہ
بدنیا عابر راہیم ہر یک
چو ما ابن السبیلے کس نباشد
خبر نہ از سفر اندر کمیں است
نگر گرمتر اخاطر حزین است
چھہ ہیہ مال و جد و حال ساری
یہ قصہ دادلدن چھو چھوی کسن تو
نیاز عشق آسوم ناز معشوق
چھویت منز شادی ہم و سوزش نار
گرہم اک پے پیونا بروٹھ کنے
پیمنا یاد ناگیرای گرس چھوم
منز گوہر سونر سون پرزہ نادی
سپن عاشق ز معشوقان سخن بوز
زہ دل از ماسو احالی گرن چھوی
چھہ ذکر عاشقان معشوق برسہ بیر
ونوی کیا خوش یوان تم خوش نژادن
گداز عاشقان و عشقنوی نار
عزیز اللہ خانن او ستادن
عزیزن سوز بوزانی گژ ہان سول
مہ ژہانڈن تہ زہ بوزن چھوی غنیمت

غزل عزیز اللہ خان

نالہ زاریں سونہ یارس والی
بر ونتھ بیر ہا ہیں یارس لدے
شرنہ تالہ ہا ہیں یارس ناوی
بر ونتھ بیر ہا ہیں پرہ او بالی
بر ونتھ ہیر ہا ہیں یارس لدے
ونتھ تہ جنگس ہیں یارس ناوی
نتھ تہ جنگس ہیں یارس لدے
چھی وونان ہا ہیں تہ ہیر زالی
بر ونتھ بیر ہا ہیہ چھو بیہ

ہیہ مال

پوشن منز چھے چلہ لدے
جامہ چھی چھیت ہرمہ جامہ اوزالی
بنبورن بوزت برنو عاشق چھی سی
عنبرہ جامہ چھس نالہ لدے
ہم برہ عشقہ نارہ عاشق زالی
وو چھک و دنہ تہ نال چھک ساسی
سندرن زلفن اسے لدے
گندر وچ جامہ پیر نال اوزالی
بر ونتھ بیر ہا ہیہ مالدے

ڙنه ٺهي سر لولده سي ڏالي
فته ٺهي مره لو ميله ڪس ڪالي
صدرس منز باگ نعل مو لالي
لعل يله کهالڪ پڪ بال بالي
حي دي ڪرنس بالئي
عزيزه دلچي جاي ڪرخالي
ڪله پان ونده سي چهيم خوشحالي

کهڙه ٺهي بيه ناسو لئي
بر ونٺه نيره ها هيه مالئي
ڏنگلو تمه منزه کهالئي
في يله چاونس تم ڪله والي
پلي ڪته لبه سي چهيم لااو بالي
ازبيه شاه سانوسلئي
بر ونٺه نيره ها هيه مالئي

در ترغيب مرشد حقيقي

به سو نرچ تار بوزرت دزساٿهاه
اڙ ڪنا اندا نده هو پلئي هوائي
به بيدردن چهو نه مرد آدمي ناؤ
بيدردن آدميني دپ به انسان
انڪنا درد و سوز وجد و حالي
مبارڪيا دس چهوي ليس به بوني
ولي بايد چهو هيه مال مردي
هئي لارن بئي ئس منه مايا
سوڪيا بوزي تمس ئه سوز زالي
تنهوي ان درد دلبر وبه واني
غزل استادني هند چهي بقيمت

به عشقن نار بوزرت دزته ساٿهاه
گرهڪ ڙي معنين هند مي چواني
به بيدردن حڪم خرچار پا آؤ
به بي دردن پان بو ٽير چهه حيوان
ونڪناتي يه ولومت هيه مالي
لبي معني شباه بيدار دزي
بوجد و حال قيل و قال قردي
هئي زاگي بيمينا هيه مالا
دزن دادي و داني هيه مالي
عزيز اللهي تيهو ون رواني
مه ڙمنڊن نه ڙه بوزن چهوي غنيمت

غزل عزيز خان

معشوق مارت ڙلو هسم بالي
لاشڪ دا ڏچانو بيوم خوردسالي
ودان شمع زن پان گونه گالي
عاشق پا پنور پان گونه زلالي

تعشوق چهوم هيه مالي چانو
تعشوق گوم هيه مالي چانو
دزان داده چانه بکهفا سانو
تعشوق گوم هيه مالي چانو

ازلي الانيس مولد تولد في
تس کياه ڪره داده مالين ڪرانو
پامنه ته ڪرڪ بينا ي ڪيت گوه ڙه ري
بينڪس تراوت گوم هس پار
بيکل جنده پيرت ده مهرس وانو
ڙ هابجام چهڪن ته سنگرمالي
ڙنه ڙهي سر بولده مي ده ري
کهڙه ٺهي راٺهاه بيه ناسانو
ازهيه ڪم دبدار ها ده خورد ساري
ازبيه گوم رنگ ها بيه مسولي

هيه مال

ڌيه بيه ساٿهاه اس دارشنا نو
واو ده ڪيسه سوا ڪيدرو مالي
دو ڪهولد عس سنيز توناه ڙ ري
موڪهاو ودليره واو ديپه ڪهالي
سي ڪارسنت ويه بيتس مارسم حيانو
تعشوق گوم هيه مال و پدار او
دربيان احوال هيه جهم ده
زبعد حمد حق و نعت احمد
وادو دبيه پيار و ال اب

دنے بو نکتہ عشقن روزبا ہوش
چھو ہیہ مالہ ھند مالن بکشمیر
سوآسوا اک راجنی منز کوٹہ رابا
کوٹہ رای آسو تیکن گامہ گامہ
گڈاہ اک تلیرٕ اک دُور کوٹ
جناب شاہ نورالدینؒ علمدار
بلہ مہ کشتوارہ جدزلت آفُر
گرہک تھُد سارنی راجن جدہی میانو

گرہی اندوہ دنیا و دین فراموش
تھند مالو چھوی بلہ پورکس بلاوِیر
لدت لنب آرہ سی پیٹ آسو جایا
لکھمت ثابت چھو اندر ریشنامہ
گڈاہ دربار وہ کوٹاہ ہنگوٹ
گران چھوی اَت کتھ زنیگو نہ اظہار
سوراجہ خمنس نش تیلسرٕ آو
سپین ولگاش تس راجس ہٹن ولنو

کلام حضرتِ شیخ العالم رحمۃ اللہ علیہ

یت خُن لُون نہپ دشاوِشس آسو
خُمنی وانو تیلسرٕ آسو

بو تنہ اک نپ خُمنی وانو
ہٹن وانو ولہ گاشس جدمیانو

بقیۂ داستان

بنام شیخ ہیہ مال میٹھی
چھہ شاہی سان شیخ العالمس لوز
جناب شیخ چھوی سانوی مینبا
خوش اُون پوشہ باغاہ سرجدچرار
خدایا اس فداچرارس چھہ ساری
تتی کن چھوم مہ ایوان بوی کعبہ
تتی کن شیخ پکو بیوٹھوی رٹِن پال

ونوی جدنامہ نوی تال زبیھٹی
گران کری عمرہ آسو باد ردباسوز
مینبا کتھو مددگار احبیبا
مدنیک پن گرہُن آمد شدچرار
پکان سردار دربارس چھہ ساری
تتی کن شوبہ جست وجوی کعبہ
کنن کرِوارہ پاٹھن چھی ونن لال

دربیانِ زادویوم وہیہ مال قصۂ تکیہ دار

سوپرسومن چھوا کسی پرگنس ناو
تتی کن خوش یون اک جنگلاہ چھوی
تتی کن چھوی ڈلت اک ناگہ راداہ
فقیراہ تکیہ دت اَت جنگلس آسو

سُوسرگہ اندرہ نبرورگہ زن راو
سوکُل جنگل زجنتن سن گلاہ چھوی
دوان آب حیاتس کُن چھوناداہ
گرگ گومُت ملالاہ تس دِکس آسو

رسکھ ہاہ نیرا زل کوُنت بزبر زان
ربرد و شتوز نانو ولیو بزبر زان
رکو لے مانان مولے چھینہ جنلایا
مو ازف ہامد سکو لے چھینہ حذرا
لہ نس کہ مایتمن دوزان اپہ شتراو
امین سکیۃ اپن ورل سوری تھپی لشہاو
اوٗرنبری آپن دل ورکوی اللہ
ونن گیا جان نفت سو وی اللہ
چنکہ ستہ ورل اسٹ زوارہ کرہ وارہ
ہلیت سوراہ چھوٗ میول ان ریبندنا و

ہیہ مال

دلہ پاٹھن جفاہ کس زجفای بیوفا زن
رظاہر ہم پیان پارٔن چھو دشمن
چھو کھائن بیاطن کس ہلاک کیتھ وت
لہن گونا گچھانی رکان چھس ناگہ کن دت
چھوبستہ گسی پیٹھ دگودا فاہ
ونن گیا شاندریت سوی زن غافاہ
یہ کٹ جان وول پاٹھن ولہ چھوی
چھہ ناگس لتبر زہ کرہ صاحب لہ چھی
چمن بندی لبسو من ہای

سینہ پامت اَیہ نامت موزنس گکھ
بزرت شھمار دنوس نیر نیتھی تھکن ! مل
نزرکن وارہ یرن گژھ نہ ہمہ اسوزن ا مارہ
زیبیت وکہ ییموت از مار مارہ
یقین مردس کرم اندر کن وارہ کارہ
سہ بیچارہ اندر کن شھمار بو چھن
ہمس گومت گمان سوس کلہ ہوی از مزہ اد چھن
سنز آسوس ... حسرت و داغ
ہمس پوپمت نبر کن ... دوس باغ
ہمس گومت اندر کن دو دس

ہیہ مال

بیہ زونکیاہ وچھن مہ نکبیہ نہین
ژون وانہ ورد فہم زیہ جناب مولوین
خاص و عامی
وزن کیاہ بیہ مثنوی نقل علامی
ہیہ بیان ان ... سلطان ایمحسود
کمالان بن نہ از احسان اچھنین بود
ذرا لطاف و زاحسان وارہ بہر بسم
نبر کین ہمرد وچھان لطف خداوند
زنانان اندرہ وچھان اندروی کا پر حت
دپان بسمرد کنوی اندروان کرشی بہت
چان دل وبداون ...

مقام اولیا چھوی آب جاری
چھو ناگاہ اندرہ نیران شھمار راہ
وَنے کیاہ مار جنت تس تنند خد
صفت یت سارس کیا مار منزاہ
خوش اوون مہ جبیناہ ناز نیناہ
چھو پھیران گردِ چشمہ ہیر یونہ خوش
خبر کنہ نہ فقیر تس آسو دگیر
چھو اون تس فقیرس سو خوشنود
کلس تل زمثری چھس شاند لبتاہ
ہتن مشکاہ تمس استادہ رودی
ہبوئی آشنائی پرزنن سُوی
مہ تلپاتال بازو جادوگر ھم
بیغم در عالم و آدم چھو کاہنہ
چھو القصہ فقیر درت شاند لبتہ
دماہ اک مای لاگت آسو شھمار
پرن تس ڈیشتھی استغفر اللہ
پیس راپاہ کرن گلوبستہ بستے
زنتس مار آن بدکیش مارن
زنے بدکالہ بہتر گُشتہ از مار
تیھس شھمار گنجس ہار پاری
تیھوی گژھ ہومہ جبیناہ اک شفیقاہ
ژلن مہ سارہ محنشر اثرہ کو نجہ
پکانی لبتہ ہت گو تیز چون باد
ولی کینژاہ مہ انومے حی وے حی

کولن نہ ناگہ رادن خوش چھ ساری
چھو ناجاہ درت یوانی از ہمان راہ
زمرد دیدہ دندان از زبرجد
جمال درلر باپٹ تالہ گنداہ
گرھان تس کُن وچھانی چشمہ بینا
معنبر ھم مُصور ھم منقش
نبر کُن آو نیرت مار چون تیر
فقیرس مثل چشمہ شیر خور نیور
چھو لازم چھوس لدن کانہہ چیز وستاہ
استھ ہنس زیان تس و نتہ سو دہی
دپن خاطر شکستہ میانو چھو سو وی
فقیرو حال ڈیشت تی مشر تھم
گداو شہ خوش وخرم چھو کاہنہ
وتھوی گلو ژراوتن منز استہ استہ
گبس گرایاہ نہ گوز خواب بیدار
بچھم ماچھوم نجات لاحول و اللہ
نمن نجانہ دمن دارت شکستے
چھہ ناد اس مہ دشمن یار دیارن
میان خاک و آغشتہ خونخوار
رہائی دہ ز رنج از حکیم باری
طبیب بض بنیا اک رفیقاہ
کتو لمگ کتو شھمار گنجہ
گرہ وانت دِ تن گرہ واجنے ناد
ژہ فیرت بکھنہ نبرت بوژ لی ہی

مه وحشت آسو چانوی چھوک ژه قابل
مه آسوم مول مو چی تبنه لاوان
مه کرزانوم ژه چھوک یار مهربان
مه کرزانوم ژه مادر ته پدر میانو
ییم نابابه ڈیشم تاجداری
بو آسس گا چمنر ہیمین گمانن
کجا ای طالب عاشق کجائی
کتو چھوک طالبو ہا چھوک کتو ہو
پنن ڈشمن ژه پانس چھوک ژه پانه
چھو کرشیان داره ته برمس دخاوند
دوانی جلوه بستے اندره دراو
گمرت شہزادسی اک شاہزاده
گمرت شہمارسی اک شاہزاده
کران زن آفتاب آسو نبه نپه
دوان شعله پر زلون آفتاباه
رخش گل زلف سنبل کاره ہلو جان
پراز گوہر ہیره بونه رخت تس نال
سرن تس ڈلیشه ونوی اک تبسم
اسانی پی وست تس دندنی در
معنبر گٹھ ته سپین مشکه ستیی
بجس شہزاده ڈیشت اڈجه شرگاه
ولوگر واله گروالیو و لویور!
ولوگر واله انتھن گیاه یه بستاه
ولوگر واله وچھ شہزاده ہو دراو

مه کرزانوم ژه تیھو سلطان عادل
کران گمراه مه آسھم ونه زاوان
جفا مه ژی وفادار دل وجان
نکو بدباوه ہسی ون ونداھی کرانو
بیمینا مارج ڈیشم شہریاری
تیتوی بس ساکنن لک یه زانن
کجا ای طالب صادق کجائی
وتھی ناپرده مادر ده متیو ہو
ٹھری پاس ژه چھوک ٹھر چھو بنه ڈانه
یه ڈیلیشان اندره الطاف خداوند
جو ناه زن سو صورت بندژ دراو
چو ماه نو خسو فش دور بادا
چو ماه نو خسو فش دور بادا
ڈکه تمسندہکی گیاه وننه دبه
ننه از گلشن جان زن گلاباه
اچھروال آسن زن زہرکان
ونے کیا شعله دیوان چھس کنه وال
برن تس سینه اندر عشق شد گم
اکی خنده فقیرس خانه کوپر
رٹن گرواجنے دل عشقه سیتی
ژجبس بلیاک نیرت بڈه باکهاه
بخنده زہوه دموون بمفلسی سور
مو گل ز چیز چھوس منز باگ دستاه
یه الحق دولت حق داده ہو دراو

ولوگر واله بیست [illegible] اوخجن جاه
ولو بنت [illegible] زن [illegible] دراو
سه کنعان ان زلو سو واله [illegible] دراو
ولو بیمر سته تیھو [illegible] ازاره بیی نه
اتھو وس واره بربه چھو
ویان چھو [illegible] اتھو وار
سه تھاه [illegible] سنن دراو
سرسنه [illegible] ہمین [illegible]
بجھوی بخن [illegible] ہمین [illegible]
بجنجن [illegible] دوح اباو [illegible]
منبو بخانه اندرا [illegible]

هیه مال

زنانه اندرین سر بجنجر کس
دوان الوز تاٹی داره بدرس کن ور
بیارکے شوهر من سر ور من
مبارک صد مبارک بجنجو من
چھه لایان شوهرس ناداه سه ولو
ولو موکو کرس گرسی کم و
زنو بشین لعل این شه خانه
زلعله از لشی افکند در سه
سکرن ماگر ته ہمیسی در صدف چای
دوکن بازنی چھ لازم مسنزی ماری

چھم تمین چھوک غصہ کاس
چھم یمین چھوک بیت اسکا
چھم از عشق نو پر سوز
چھم دچھن رویت شب و روز
چھم زہ گریشان سوبیو چھی
چھم پمین در حیث نوھم
چھم خلاص گی از نو ھم
چھم یمین بر مای چانی
چھم یمین دز جای پہانی!

ہیبہ مال

چھم سیمن ابر چھو لوران جانو گفتار
چھم یمین زی پشن و چھو رفت ار
چھم یمین با لو چھو سراہ
چھم یمین زی چھو پشن شہنشاہ
چھم یمین زی چھو ناورانی
چھم عالماہ مہ ناورانی
دیان لوی چھو چے حب ونہ ناورادوس
پیس جای میانی روز روشن
چھو نی جای سخمن ہیکھ پشن
چھم نی نکس ابد وہ وان
ییکن عاشق لا میانہ بر لو اسمان

فقیرس شک نہ دل نین و صد ژلو
دپان پانے چھو پاس خندہ کم کر
کرن بستہ کمر اللہ پرن تم!
اژانی وچھونہ رخشان آفتاباہ
سراپا صورت او بود چون حور
گمت از خندہ در خانہ سو دُرباش
سلاماہ پورہ کرنس آفتابو
فقیرن نالہ رٹو جان عزیزم
دپن تس دِتہ مردس دپو نہ بابہ
زنانے کھور تمس گیہ منگرہ پیدا
بیتھوی لدکھم خدایا پادشاہی
بیتھوی لدکھم خدایا رازہ ہونزاہ
کہ از فکرِ دو عالم مو کلاوم
خوش و خرم نشستہ شادمانہ
چھ لازم برگ و سازس شادمرگی
لژ ہیچ ہت وتھ دوشی تم باژ پانہ
دوشی تس مول موجی لاگتھی بلیٹھ
ہتوک منز اک بیپاری اک اپاری
ذنکنا اک کتھاہ دالدارہ سانے
دلوت پانے مہ لاگیو مول موجی
چھونے برم دِدہ بابس گُھر برم دو
دواسانوی چھو باوکنا پنن ناو
کتو چھوک تہ ایوان چھوک گور سگنے
چھ کم کم تم چھ گیا تم نھندہ پائے

ازین لطاف و اسرار خدا فلو
یہ نے زندہ چھ آلوکم دتن دُر
قوی دل لیس پسپن بر موژن تم
درخشان روی موشیں ماہتاباہ
بدن تس نور بتھو نور علی نور
بوانی گفتگوی در خانہ پراگاش
علیکم تورہ کرٹ نس میانہ بابو!
زنانے پای رٹنس مین کنیزم
مہ توہ فرزند زانو توہ مہ کعبہ
فقیرس مہرہ در کیبہ ہویدا
دو یم شاہی سومہ از یک نگاہی
عظیم القدر پاپا نیک جاہاہ
بذکر خاک تیرس زرمہ پادم
بفرصت ہتوکھ گرن شادیانہ
ڈوان گی مخنتہ زن تم گاس برگی
ننے زن شادمرگی ہند نشانہ
دواچھی ہنہ ہنہ تنہ تس میٹھ
کران چھس پرستشاہ باعجز و زاری
انکنا در تکلم ھمز بانے
زہ اس عاشق چھ عشقن وسن تہ گاچی
بدا روئی دوائی درد و غم دو
پنن شہراہ پنن جایاہ اسہ ہاؤ
چھوژ ہنڈان یور گنڈٹ ناز نٹنے
یمن دو چھوک ژہ واتان بہ جائے

سوکھ منزہ دوکھ ہمت چھوک میانہ ماے
ژماں وُت ہر زمان مہ کُن خریدار
دوان چھم سجدہ عاشق جا بجا مہ
لگان چھوم سجدٔ وقتن سر برس تل
کھوَرن تل کِنہ کران پانژہ نمازہ
چھ درشن جایہ ہندیم پی ہوائی
یمس غفلت یِی تس یار راوی
دپانی چھوک کرم راتس ہس دوس کار
یمس چھی یم صفت سو چھوی شہنشاہ
تمِس آغوش مہ ہیواک پر زناہ و
مِہ بڈ بو گاہ دتن روزم ژہ ارزون
بو آدم چھو سنہ مہ ذات پری چھم
گھی فیرن مِہ گہ سیر آسمانکُ
سمان شہراہ چھواک دُ یون جنس ہند
درازی نہ کھجر نت شہر سی دُور
دو ہس شہر سمانس شادیانہ
پری ہارادر آن شہر ات خرگاہ
چھو تلپاتال محلہ خان میانوے
خفا چھوم خانکوی اُمت مِہ در پیش
دپوم گر تفرقن موجب خدایا
چھہ گرواجن نہ مانان میان شاہی
فقیرس ژاو زیں گفتار شہ جان
کر یمہ اے رحیما چھوس بو پاری
تھوم مہمس رضا الحمد للہ

بو ہر شائے نہ آسان کو نہ جائے
رٹھاہ کِنہ چھکنہ چھوک بلکہ نوی یار
یوان تم وجدہ سیتن زیر پامہ
یوان کینژن چھو سر میانن کھور تل
برس تل پا نژوی کِنہ تازہ تازہ
تمن نندر نہ اڈراتن یوانی
سو اعمیٰ نور کتہ مہ پرزہ ناوی
مہِ مال و لعل و تختہ چھو منہ درکار
تہنزی ونہ پک چھی راست سی راہ
بظاہر درام ناگی ارز ناہ ناو
توئے مادرام ناو مہ ناگ ارزن
مہ در ہر صورتے جلوہ گری چھم
سُو کلّ شاہ چھوس شہر سمانکُ
وُچھن سوی کار چشم روشنن ہند
بو دما بین این کشمیر و لاہور
شبانہ چھوس گرہن بو سوئی خانہ
پزوی بوز و بو پرین ہند شہنشاہ
کرک حالی نشانہ چھوی یہ میانوی
ژلت چھوس آمتوی ازخانہ خویش
دِمے دب شاہیہ لاگے گدایا
سمان چھمنہ سلنج بادشاہی
مہ مرشد خالقن لد نم تیتوی جان
ژہ نش حیران گدا و شاہ ساری
بو راضی بر قضا الحمد للہ

مہ سر ناد مہ بدن الصحبت سنیو پرسو
ونیو ہمت نی تنیو ہمت نی اسن دون
بو حیران چھیاں ناخدا فنبا زہ پاری
نشہ شن سبن گدا و شاہ سارہ ماناں
زیدہ ہیس یمی کن چھی آنی فلن
ہیس ناناں یوس تن باغ دل
بیس نماہ وتن شہر نصر فن دل
ہیس نماہ ژ ہفوت پیالہ بردار
بیس واغاہ چھہ روزان بردار
ہیس چھن وہ ۱۵ ناناں
بیس [illegible]

ہیہ مال

کنیزی چھس ونہ ماں تنہ ماں
بیس منکان جدائی مہر کھوی کوتہ دل
و تھوبد تحتہ زھاران چھوی اہ ابرو یا
بیس پشن ناناں کیاہ خفو یاہ
بیس پتہ شکن و پیس کھتہ قولہ ناوں
کرن سونیک نام وینک بلاوں
بیس ست دیان بدکار و بدخو
و پیس گمیس بیس یا پی دیس [illegible]

خداوند میہ پتھو ارمان کاسم
ژس نور بصرس غم میہ کاسم
ژہ بولہ وون پھولہ وون وارہ اَکسم
غمجہ ژس دوری غنچہ اَکسم
ژہ بولہ وون پھولہ طوطی عاشقن منز
پھولہ وون اَکس مردان حقن منز
دُعا کرتس وہ لدٔرے میہ کالاہ
وَرے دل ژی گلابس گرتہ کالاہ
وُلی پذ ہیمسِ مالی آشنا ہی
دیئی نا جلوہ ہمسی چھی بقا ہی

ہیہ مال

دُعا کرس ژس سہ شمع تقرقہ ودور
زہ ازمرِ عرفان کرِن پتھ پیس آ ہیس [illegible]
بوچھائی سیلیت اندر خانہ جو ہیس
ژہ پیچائی دروع گنہ ھن پیاریس
دُعا ہی مضطران حقنا نہ غنیمت
بہ ناداران ھندی گاہ چھوری غنیمت
دُعا کرس ژس عاشقن ناب سپسی زندہ
سپن وَن عاشقن منز نامداری
وسپن نِمن و ژ بہ نامداری
بلہ ژی عشقی پنٔنس شبیر

اَکِس آشن چھہ آسِت منزہ چھاون
اکھا زینت گرِس ژانان نہ کھنڈ ہار
بیس نعمژ چھہ ڈولان رنگہ رنگہ
اَکِس بد واکٔس ہانڈان خاوندس مرگ
اَکِس زینت رٹن تس چھوی کھرانی
ہمِس چھوی بر زبان آشن شب و روز
مِہ ماسر داریہ سیتن چھو وارہ
ونن سی خاوندس با دردو نالہ
قضائی کلک بلہ تم کُرنہ جاری
لِکھون لیس پئی ہمِس تی چھوی دو مام
اَکِس آشن چھہ آسان شہل بونی
اَکِس آشن گگر زن چھی دغادار
اَکِس آشن چھہ گر بہ روز خاموش
اَکِس آشن چھہ وَدِ وِد گدِ گرانی
اَکِس آشن تولر زن ٹوپہ لایان
رضینا چھوم ازین تفسیر مطلب
اَکِس لاگت نہ خدمتگار زن چھوی
اَکِس رُدِ زبان چھوی ذکر اللہ
ژہ بوز القصہ آشن لیس پئی جان
ہمِس آشن چھئی مکار و بدکار
بہر حال تم فقیرن رٹو تسلی
بہت منز باگ وِن باشن چھو طوطہ
دو دست دل تولن ونس فقیرن
ژہ مرغوبی نگارِ ہیپر بو ہینی

بیس آشن نہ آسِت پان وندان
رسا چھوک لگمتوی باھِم وفادار
سہ آشن نعمژ و سیتن چھہ تنگہ
بیس ناسِت بخندہ زن سہ گلبرگ
ونن راتس ہدوس چھو کنہ مرانی
ونن سوی بدعای بد ہمِس بوز
مرم گرِ مرے کرم خر چیر بہ دارہ
مِہ دِم مہر بو والی مشلہ دالہ
قضا می خود لگھن تقدیر ساری
اَکِس شادی بیس ہر دم تھون و غم
بیس عو عو گران بر تل چھہ ہونی
فلہ فلہ نت کرِس خالی سہ بازار
کرِس ہو ہو تہ کارس چھس فراموش
سہ تس بیمار لاگت چھی پھرانی
نبر می مطلب خود ساز وایان
شکر لب بوسہ کر ہس بو سہ بر لب
بیس لاگت نہ دشمن خوار زن چھی
بیس ذکر زبان چھوی واہ تہ آہ
ہمِس فرحت مِہ چھم زن جنتک اخوان
بدِ نیاز ن ہمِس دوزخ چھو پر نار
بنیو گیتن اَرِس دون نو یہ اصلاح
کتھے ہٹ گتھ چھہ شیرین قند خوتہ
فقیرن دلخ زنین گوشہ گیرن
امیرن چانو عشقن تیر لنیے

وہ مطلب کیاہ چھو چانوای زسک انجم
دیوم رخصت مہ ؤن سیرہ کرن چھوم
پرژہان چھس ہر دو دیگرای شاہ
زہ مال لعل خوتہ گوک ؤن ٹوٹھہ
یمس ناٹھس زہ ٹوٹھیوک کیا تمس غم
چھو تس ساروی ژہ ہیو یس یار آسی
ژہ یس راک ومس ہیو کا کھفنہ مسکین
مہ ژل ؤن از نشہ وانت مہ ژل ؤن
مہ ژل تراوت کرت نو آشنائی
مہ ژل تراوت ؤن اس دور زرو ما
مہ ژل تراوت اسہ ؤن ناگرا یہ
دیان چھک تورہ چھو توہ سند ساد
بو حاضر چھوس بسوئی دوستداران
بو تمسند تا ابد چھوس لُس چھو میانوی
سپن تم ہر دو از گفتار او شاد
چھو لاران کہ شکارن گاہ سیرن
چھو راوان از نظر گاہی نہ تس نیب
فقیرس گو بناگاہ پور پیدا
دوشی تم جامہ عشقن دام چت گے
بجنگل گو رنگہ ریون روانی
چھو روساہت یوانی دویمہ دوہہ
گژہان چھک نیرتھی جلوہ دوانی
لجس ؤت ترمیہ دوہہ دور جنگل
کنوی کا نژاہ نہ تس ہمراہ دلخواہ

دیونگ مدتہ تھاہ اک مہ ؤ چھپن چھوم
امیرن تہ وزیرن سمکھنوی چھوم
یوان آسک ووان ؤن درشناہ زاہ
بو دین دار بیدار نوکو ٹھ
تمس غمہا یمس ژی ہیو نہ ہمدم
تمس کیا ژی ہیو درکار آسی
نہ تس عقبی انس دنیا نہ تس دین
غریبن ؤل مہرت شل ہرت مہ ژل ؤ
مہ ژل مشر اوتھی بد چھی جدائی
یقین یا مرت ژلک نامت مرو ما
چھ بڈ بڈ باگ یوان چانہ مایہ
چھو عیب ما خلاف صدق وعدہ
بو ناضر چھوس بروی دوستداران
گبو رکنز رو مہ بیت شاپہ چھو آلوی
یہ ؤد بابو دیان تم گاشر وناد
چھو ماران کہ شغالن گاہ شیرن
چھو گاہی انھ یوان کہ گژہان عنیب
اچھن دوان آشنی تس نور پیدا
بچھاہ گو یار نھاہ گو یازہ رت گی
شکاراہ ہت چھو تکبس کن یوانی
ژہو ہا ماران گو ہس شان وشکوہہ
زیک راھسی بدیگر رہ یوانی
ژلان لاران چھو یوان ہر تس ژل
بو حدت خو کرت چھوس غیرت ماہ

خدایان اوسمت آسو جہلد حسن
یکان اوبلہ وبینہ یا غس اندانہ
سو باغاہ پیب ژن الاب جنت
پیمک ان ناکل ان ژنہ حور تس بوہ
سو حشتہ ییشمن سا تیمن ان وگل و
سو ژن عاسو نہ سوان ان نیب
نتہ حشتہ ویچان و
ستبہ و دست و بستان شد لعو صیف
ستکلاب و فرد ازگلستان
فرہاد کیاہ

ہیبہ مال

ییشن تن مثل حقیقت زیادہ تعریف
گرداہ تن منز باچون قصہ جنت
سکس یانس شیشس لچھ مہر قیمت
سہ زونہ ڈیب شیشن کیاہ شعلہ نور
نتہ زینت تموکی نی چنچ حور!
نوان آسو ڈیشنہ ونن عقل نہ ہوش
بین خاموش ڈیشت تہ فراموش
کنوی دروازہ باغس مجلس خانی
لنڈاہ زین آرہ چی تن منز یکانی

روان تس دل وان فریاد و فریاد
زبیر ادو تو صد بیداد و بیداد
نوان چھس ڈالہ میلہ نے یارہ مندے
یوان چھم تیر دل ولو ہم کمندے
نظر چانی پھرم اکی درشناہ ہاو
پمپو ونہ آ زی ناواہ پنن یارو
ہمہ چانو درشن پھرم اکی درشناہ دیو
ونہ واچھت ونہ ہمسر تو ونا دیو
یہ ونر کس اکی ٹمارہ وچھتم
شکر گفتارہ طوطہ مارہ وچھتم

ہیبہ مال

ونہ بوتھ نندرہ نارہ نندہ ہا ہیو
ونش ہیمس ہا لہ یلہ بیمارہ ہیو
مجبس زالہ سرکہ ایت ہیمد و ازیم
عشقن شیر کی پانہ ہیمد و امتی
ہمہ چھیس پیٹھ تھین ستین صادق
وہ زندہ اسہ کو عشق لیلی
سو عاشق ونن دارن ووے اصل
یہ عذرا دو چھیت ازن زنجیرہ
سو مجنون اکو مجنون پیٹھ پیرہ
یہ بیکہ از عشق مجنون ٹیس پیٹھ
سو فرہاد و یہ عاشق شیرہ زاد و
ہا خلاص دل و جان

سر دروازہ زوتان زونہ ڈب کیاہ
وچھن آفتابہ سیٔ کنٔ وہ ووڑے بوہ
بوقتِ شام وارد شد ناگاہ
خرامان نازکیاہ سوی جلو دیوان
نگاہ ناز ہر کنٔ کرنہ یامت
بنبر زالے وچھت بنبرن دل دین
چھو دید آن وانہ حال زلف چھن دام
چھو دید آن جادو دس رو تیر فولاد
زسر تا پا پر از ناز و ادا آس
چنین نکتہ کیجا باور کس شد
چنین نکتہ کیجا باور کس شد
ہمہ پیکر وئے کیا تس جمالا
وچھن تس ناگراس باغ در باغ
بمد ہوشی وچھن تم اک اکس کنٔ
چھ نہاہر و کانہ چھو کنہ وچھانی
سپن خستہ بہ تیر دستہ منزی
سو ہر نہ ہیو توان در باغ ژالہ
ہمہ لا ایتھم زخم کاری مار منزی
پھرم زلفکی زنجیر چانی
بگو تو کیستی و کیستی ہان
بگو تو کیستی و نام تو چیست
ہمہ دوے نیوت آرام ژورہ ژورے
سدی یومت تیر عشقن ہیبہ مالے
چھو دید آن زلف ہچھو مار پیچان

چھ وارہ شور ماران آرہ لب کیاہ
ڈبے ٹھکن لبن مہ پیکرے بود
بباغ رشک مینوان شہنشاہ
کران گردش چھو باغس تہ ہالہ نیوان
وچھن سروا کرت بر پا قیامت
سو سنبل موی ڈیشت گو سو غمگین
بشد مرغ دلش در دام ناکام
دست پیو بر زمین از دست صیاد
سہ پرٔ ناز و ادا سر تا بپا آس
پری یا آدمی تس جان باز شد
پری یا آدمی جانباز تس شد
کمالا تس جمالس ہیبہ مالا
بچھن سہار دو شون داغ بر داغ
سہ طاقس پٹ پہ اندر باغ کنٔ زن
ژہو ماران اکس تم بچھانی
لچی ژرزن زجی نہ منیرہ تری
دِ دون دل نالہ رٹنس زلف و خالہ
بوھے عاشق چھو سی مار منزی
زرم مہ تیر مژگان تیر چانی
کہ غارت کردہ زلفت خاطر و جان
درین بستان نشستہ کام تو چیست
بہ نارِ عشق سوزان پیوم مورے
گمت زنجیر عشقن ہیبہ مالے
بداد از دست ہم دین دل و جان

زلیخا زن ہلیم سینہ صد چاک
سراہ تتہ جابہ لاشک بڈ سراہ چھوی
چھو تہو تشنہ لب آسن طالب آب
چھو تہو گلزار سی ہٹ بلبل مست
چھو تہو پروانہ خوش بر شمع جانسوز
ازین اظہار ہائے لااوبالی
بیا در حضرت درگاہ والا
بدل چھوک تیھوژہ پوری تتھوژہ اوردے
چھ یم عاشق تمن معشوق بازی
بجان کریویز پور رتورہ چھوی پور
مہ دل پاسں گنوی غم یا الٰہی

زدرد و سوز عشق آخر سپن پاک
سپن عاشق ننہ زہر سر سراہ چھوی
تتھوی تشنس چھو طالب آب بتیاب
تتھوی چھوی گل تہ عاشق فتنہ از دست
تتھوی چھوی شمع آسا تشنہ بر لب
ژہ رٹ مزہ زعشق لایزالی
چھو عاشق عاشقس ہٹ حقتعالی
چھ حاصل بیدلین کرژہول وردے
بشوق یار نیران ننہ واری
گواہ چھوی ات گنھے نور علی نور
مہ سوز و درد خود دم یا الٰہی

در آمدن ناگیرای در باغ ہیبہ مال و کیفیت آن

سو ناگیرای الغیبہ انت آو
سہ ہیبہ مال ونیسے آسہ لوچی
ہیبہ مال لوچی ونیسہ آسی
نہ تس ہش خوشی پون نہ دل نون گانھ
ڈ بمیز بلہ پورے بڈ تمس ناو
چھو تراوان نیرہ و نوی واو زن لو
تمس دل توتہ گومٹ مند تن شام
تمس خاطر پریشان مثل بلبل
تمس نہ اک ذرہ دل رام با آرام
تمس خاطر بفریاد و فغان آسو
سوبن تیکیہ بلبس منز سنگ در دل
نہ عالم تس نہ عشقن لوٹ معلوم

نگوس داغاہ و چھائی باغہ بردراو
پریہ ون کوتراہ کر کینسہ آسی
پریہ ون کوتراہ کر کینسہ آسی
نہ تس ہش کینسہ راحبس راجہ رن گانھ
بلاویرہ راجہ مارس تمسند سن ناو
گذرٹ گل ہیبہ مالے تکیہ بل گو
ہمیس جان وا تو مٹ برلب نہ آرام
ہمیس چون لالہ پومٹ داغ بر دل
ہمیس خاطر دپان آسو مرغ جان درام
ہمیس اندوہ جان و درد دل آسو
سہ مبہوت آسہ گیمز زالہ زن گل
مگر تس الہ ہنز اک کوٹ معلوم

سوکھ ننرہ و نخنتہ ژرہ زانن لہو کمالا
عیشن و راحتن ہا ہیبس مالا
میان اکثر عشقنوی آسس سر کیاہ
وچھان اکثر داد و دلبر آسس کیاہ
پھیرس اد و بتہ پانس ونانہ آسی
نوالان نہ بتہ ونہ خوانہ آسی
تمھو وان نہ بیرہ وان نخنتہ ہر انی
نجوانان نتیجہ نہ خطس زان آسی
نپان تس نخنتہ تس کیمن پر انی
تمفتن سر کیاہ ای اروی ہیبہ مال
پوان باول نیرہ لوبی ہیبہ مال

ہیبہ مال

سراپا صورت او بود چون نور
رخ او بیرہ یقین نور علی نور
پری رو یاسمن بو یا صنوبر
پمبہ سنبل گمر نیش زلف کوی در
کمان نظر تس سیہ تاران ستہ برمہ
پیشان سرمہ چشمن کسی ژہ کرمہ
مشان عاشق سو تمسند ساز و نیشت
قیامت زن سو تمسند ساز دی ناز و نیشت
برمہ غمزہ تمسند زن سو قامت سرو گل ہو
زن سہل ہو

فریے صیادہ دوبارہ مرسے تو
بوم زبس برونہم مرسے دور زیدے تو
ولو صیاد دوبارہ مرسے تو!
بوم زبس برونہم مرسے دور زیدے تو
ولو دلدارہ چھم دیدار ریکب سار!
چھوسی گشتہ ہجون اغشتہ پر خار
ولو دلدارہ ون نوزاہ یتم داد
مہ کرمت سرمہ چشمو چانوی جاد
ولو دلدارہ چھم مہ چان کھامن
گیم مہ جای پامن یتہ بامن

ہیہ مال

ولو دلدارہ وس یوزان چھم
ولو دلدارہ ونیتھ ...
...
ولو دلدارہ چھم مہ ...
ولو دلدارہ ...

کڈان زو کینٹزی کینٹزن اڑانی
توان سی ڈالہ زن آس ہر نہ ڑالہ
ہرانی نور تمسند ہو کھ گیاہ
ولن تمسند سو الفت زلفہ کرایہ
لجی تپہ ناگراس ژ ہیہ مال
سمرت تس نش نمرت گیہ ژو نزہ دایہ
دوہگ ہیو ژتہ شب چھوی ہیہ مالی
ہٹیم ژھک نشان کھن گیاژہ رٹونی
یوان کو نہ موٹی نندر زولاہ چھی
تمن منز القصہ تس اک فنقاہ
بپرسید از کہ دردت چیست آخر
کہ امرت بردہ دل ای پارۂ من
بخلوت دپوسہ ہیہ مالہ ماجی
کھنوم مہ وقت شامن آفتاباہ
ونے گیا نوجوانہ نازنیناہ
سونے ڈیشن ونے غم کن ژ لے مہ
دکس غارت کرت گو لوتڑاہ زن
لب لبنان ژ لوم سوی اتستہ
ڈبے تل گوم نیرت روشہ روشہ
سو ہر ناہ ہیو ژلوم زن آرہ لبے
مہ دل ہرت گوم سوی ز یکنظر مہ
خوش ابون کارہ تھدراہ قدرہ سدراہ
ونان ہئی دایہ کن مدہوش گیمژ
بہوش یت آس ونان دادو بیداد

کمان غمزہ دلبر کے تو دانی
کران ڈلبشت غزالہ آہ و نالہ
کرانی الفتک تس زلفہ گنڈ گیاہ
تلاتی عاشقن دل اتھ لہ کرایہ
دوانی ناد گیاہ تس چھی ہیہ مال
پر ژ ہن ژ ر مایہ سیتن ہتو سہ دایہ
بہ گیاسنہ تاب و تب چھوی ہیہ مالے
ہٹکو رت وندھی چھین گیاژہ رٹونی
بہ نیرت کتھ کنوی گیمژ کلاہ چھی
سہ دود ماج تمسنزی گیا شفیقا
بہ سوز و درد از دل کیست آخر
چنین پر درد جان مہ پارۂ من
ہیمینا زولہ لولن دس مہ کاجی
فریاہ دیت ژلوم زن وچھمہ خوابا
مہ دل ژوری لت گومہ جبینا
سونی میلی مہ ون دل کر بلی مہ
نتہ آسو بولہ ونوی کو تراہ زن
ایکے فیرت کرس بو پوشہ دستہ
ایکے فیرت کر و اس گوشہ گوشہ
کرونم ڈلیشہ ون شام زونہ ڈبے
ون برار نہ چھوم مہ وزن برگذر مہ
وچھومہ کینسہ تتھو مہ ناز و ادا
بمشنا مردہ از ہوش ہمیشہ
رت سینہ کھٹ گتو گوم صیاد

یمنا درشناہ روشن دہمنا
دلو عشقو کو ثیرزا جتھس بو
دلو عشقو نہ زانے حال تہ قال
دلو عشقو نہ زانے جای نہ نام
خبر کنہہ چھمنہ زآغاز و سر انجام
امی پاٹھن کران آس وان نہ لل
ژہ نے ڈیشت وۂ نو غم زاہ ژلی مہ
سمن رو یو کو وکر ہتھس آوارہ
وَنے کیا دودہ ماجی کیا وچھم مہ
وچھاس روزہ نا اسنادہ اکس سات
دپان چھس واہی حاضر بو نہ افسوس
کتی کن آو تراون رو کتی کن
دیُس تمہ ناگہان منز باغسی ژاو
دیُس تمہ ناگہان منز باغسی ژاو
زسر حد جنگل گو پیڈ ناگاہ
قصہ بوزت کران چھس سہ دابہ
مدارا چھس کرانی رات راتس
صبح سپن دمیڈ دپوسہ دابہ
مناجات کرن تمہ سوی باری
بجائی ژی کرک حاجت رواژی
دوشی پران تمہ زونہ ڈبے ہٹ
ونن ژی بجان وۂ دل آسی ہیہ مال
یمنا ناگہان دلبر یمنا
دپرے لگو دوہ نہ پیدا گو دن تہو

وَدے کو ناہ وہ مہ رو یہ یمنا
کڈت از ننگ پامن لاجتھس بو
سر غم تراو تھس پتھر ہیہ مال
عیش خوش نیو تھم مہ آرام
کڈت از ونے در پردہ چھس ماگرہ بدنام
بنیمت عشقنی زنجیر مہ غل
ژہ نے ڈیشت وۂ نو زاہ غم بلی مہ
بو بے خود گیس لاچارہ مارہ
یہ کالہ سرفنی زلن دِل بچھم مہ
سمن بو ین مہ کر نم مندنن رات
مہ ہاوت نہ مہ باوت کونہ افسوس
سوہر نہ ژہ لہ لمران گو کتی کن
خبر کنہہ چھمنہ فیرت کمہ وۂ نہ آو
خبر کنہہ چھمنہ فیرت کمہ وۂ نہ دراو
ژلوم تراوت دِس تھاوت مہ داغاہ
دمادم دادت تہ غم ہیوس دابہ
رتس تس دادت تہ ژڈ چھسنہ ساس
ژہ خوش روزیہ شاید واتہ ژہ یہ
غمس کر تس خدا یاد ون ژہ یاری
ژہ قدرت چھی تہ دادن ہند دواژی
خوش وۂ نا خوش وچھان آرہ بے ہٹ
خداوندا خلاصی دِم ازان حال
دمینا درشناہ از دریمنا
بمثل روز اول آواز کوہ

پوک پاٹھن چھو گوونت باغ خالی
یہو ی چھا پیو ی چھا ہیہ مالی
نمی چھس جہنس چھبا لہ زلف وُنکالہ
نمی چھس پتھ روزس اوبا لہ ارہ زبالہ
وچھان بٹھان دوان باغ روان اروانی
ژیمبرزاہ در و چھاو ہیہ گوونت باغ خالی
سوو دکہ دوہ یہو ی چھا ہیہ مالی
پرژمن وو دیہ دل و دیہ ہیہ مالی
بسبو روو دار دل و ہیہ ہیہ مالی
ببب دل اچھیو جون الوہ ہیہ مالے

ہیہ مال

یہو ی ہا چھوم اوک معشوق پروز
یہو ی ہی چھوم دلارام و دلافروز
یہو ی ہی چھوم نیر ہی نیر تھی گوم
یہو ی ہی چھوم مہ دو کھ بمسندمو پیوم
یہ چھوم پایاہ کرن پایاہ و لا تی
ژہ پر ژھتس کتہ کی کنو چھوکی گرنانی
کتو کی چھوکی دلبر و کیاہ نا و چانوی
زر منت کتہ چھوکی دل بیون سانوی
ٹکانی گرھ یہو ی ہی چھوم سہ دلدار
چھو ژہ نذران شہ ظر یفن بار دیدار

ونہ وُن عاشقن دادی لدن چھوم — کجا مردی بدر در دل وُدن چھوم
بخبر اہلِ زلالان کینسہ نہ مالوی — ونن ہیبا نوی ظریفن ونہ والوی

غزل خواندن هیبه مال ڈ عشق ناگیرائی

دُور چھوم ماران دُورن گرائے — مائے وُ حبس هیبه مال
زُوره دِل یئونم کیا چھو ہیبانو پائے — مائے وُ حبس هیبه مال
نازنین مشعوق چھوم زیبائے — راز دِل وُنہ ہس وُ چھتہ ہیبانو حال
باز کونہ بیہ ناساز گوم ضائے ” — با غس ہیبالس ہنز ژاوژ ما بہ
ناگہ ڈو گنم تلپاتال — زاگس نیتہ تھی یوربیہ نلائے ”
زُونہ ڈبہ بہہ کتھی خلوت شائے — زُونہِ گاشہ وُ چھہس وارہ خطو حال
چونہ چھس زیبان سر تا پائے ” — صورتس کانہہ چھونہ تس ہمتا بہ
نور ژہٹہ ماران گتہ منز لال — پورتس ڈٹھم سامانہ سلائے
دِیہ نادرشن هیبه گژھ ملائے — ییبہ نیسا نقاہ کرانہ بنیرہ بال
نبہ نامتہ نور نیبہ چھس جلائے ” — لِشہ نارہ زاجتھس عشقنہ گرلائے
لبتہ ناداد چھوم مالا مال — کشہ تبرلایونم بے پروائے
وِنتس دوہ ماج گنیم رلائے — سینس تہ دلسی ولونم نال
اَنتسے باور چھس شیدائے ” — زارہ پارہ بوزتم بار خدائے
تار چھوم دُورنہ کتو تولہ ژہال — گندہ گس ظریف اندہ نابلائے

نامہ نوشتن هیبه مال بنام زُون بدستِ دایہ

ھُو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ — ھُو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
ونن الفصّہ گو از باغ نیرت — سونا گبرائے وُ چھُن نہ بیبہ پھیرت
سو گونیرت ولیکن ہت مِنتس دل — ہنن ژھرٹ دِلن تمہ زن نیم بسمل
یتہ لارن رٹن از رہ مِتس دائے — عجب تنتاجا بہ خلوت جنگلچ ژہلائے

غماہ عشقن ورتے کنوں دار تھی روز
کتوں کی چھوکی دلبر وان پروزانی تو
مڑن وار ویدن دو درہیبہ ماں
ژہ پوژھر اکس دو مس دو ہیبہ ما
ژہ کس چھوک نہ کتوں کی چھوکی دن پنن ناو
ژہ پتہ ہیبہ مالہ مرغ جان ودل دراو
یہ سوز سینہ بوزت روز تھی گوس
ست دایہ قست دروندئی پیوس
کرت کاغذ قلم اران بر سر دست
لکھن نامہ لکھائی کو سوسر مست

هیبه مال

کرتھ ژہ ڈنس نیوبیر
... [illegible]

دپوٗنس ہیہ مالی روز بیغم
وَنے کیاہ یلہ چھوٗی خندہ گرانی
ییہ چھوٗی خط نہ یہ چھوٗی دُرِ بارہ سندی
زبانی کنھہ نہ دپوٗنم چھس گژھ گمُ
نہ باوُنم ناوپن جای پنن
نمِس در ہر طرف زاگُن چھوٗ لازِم
نہ تمُ سند ناوُ سپنے دِل زبانی
مگر دپوٗنم یگاہ بیت جایہ آسے
وُہ نام و جای آسی بیت خطس منز
نشانہ وچھنہ دِل فلوٗ ہیہ مالی
خطے مضموٗن آن شوق توٗ صلّ
عبارژس ز علم شوق تمکین
صداقت نہ حلاوت درج تتہ منز
نہ اندر خط ز جای خوشانی
وُنس یام جایہ ہندِ وگے دایہ ییلیا
موٗژرہ رِت خط پرُن ہتوٗ ہیہ مالی
نہ آسن جای تتہ لچھمہ نہ ناوہ
پرُن تتہ آسوٗ لکھوُت ہیہ مالی
ژہ ناوہ عشقنوٗی اکی صاف زانک
گران چھوٗک عاشقن ہند نام و بدنام
بدست دایہ پیغاماہ لدُت میہ
چنین گفتند استادان تازی
چہ گویم من ز عشق و عشقبازی
بسے شد قتل خاص و قتل عامان

ز عشق توٗ تمِس گوٗ عیش ماتم
سخندہ ذندتی تس در ہرانی
نشاناہ چھوٗی ژہ کتھوٗ دلدارہ سندی
ہرُن یام مخنتہ میہ کرُم تبسّم
نہ ہاوُنم مُوٗل موجی شای پنن
سوٗ چھوٗی تی صدف لاگُن چھوٗ لازِم
دپان چھس گژھ خطس اندر لبانی
ژ تتہ وایزم بوٗیت گل ژ ہایہ آسے
بدٗ کہ گوٗ چھک خونس ارتس منز
چو گلبرگے ہرُن ہتوٗ ہیہ مالی
تمنّا دارہی ذوق توٗ صلّ
کنایاتس تکلّم ہای شیرین
ملاحت نہ فصاحت خرج تتہ منز
نہ اندر روٗی ز نام خوب بانی
ستھاہ گیہ ساعتا: اندر شکیبا
زُرن داداہ مرُن ہتوٗ ہیہ مالے
میان نامہ لکھمُت آنہ تاوہ
یقیناً غرّہ حسُن و جمالے
فقط اکی عین و شین و قاف زانک
لیکنہ نچتہ نکتاہ بوز چھک خام
شبا روزی بدر دمن دُتمہ
ہمہ بازی است الا عشق بازی
کہ الحق ہست این شمشیر بازی
نہ این کار است کار نیکنامان

بلہ بایہ زنتان و نان ہار رتن
سپان انگ انس اِمن جان ہس
سپہ بو الہاومن ژہ بغفہ ان ہنر ہس
چھم بو عاشق ارض رسان انکس ورکار
چھم عاشق سازو چنگ زی شیر جوارہ
فقط چھوٗی چھک ور و دوفہ چھ تم شاہ ناوہ
چھوان چھک و ژن اسعد عشق بازی
بدانی کیاہ و ژن جنون عشقبازی
نہیہ اسہ زنی جنون عشقبازی
جنون بہ و فسون عشقنی
جنون ودیاتہ اتھاہ عشقی
وفن و ودیاتہ ار

ہیہ مال

وزن نارہ نہ مار عشقی گوم
ژہ کیاہ زانک گل و دلدار کیاہ
ژہ کیاہ زانک یہ عشقن ناد کیاہ
زوٗس کنذن چھوٗ ادنی بازی عشق
رضا دو نو چھوٗی چھوٗ نہ زن راضی عشق
شوبان نے عاشقی و بادشاہی
سمان گر نوٗری بیمن سیاہی
چھوٗ فرن پچاوا وارہ عشقنوٗی کار
چھوٗ نرن گرہ بار عشقنوٗی کار
چھم عاشق تمن کیاہ ننگ و رکار

سرو زر سیم تراوُن عاشقن چھُوی
ژہ اندر عیش دیون عشقنوی دم
ژہ پرنگس ہٹ ژبو لگمتوی کھرنگنی منز
ژہ کرٕ منند چھہ تہ می کرٕ بڈ یہ عیباہ

زدل ہر ہیم تراوُن عاشقن چھُوی
رٹت میدان وجنگل بجانو ہمدم
یہ کت نبرن نبر بدر رنگنی منز
سپن یا پور عاشق ناشکیبا

✻ جواب نامہ نوشتن ہیبہ مال بجانب ناگیرای لسُو عشق

پرٲت مضمون خطس تس لگو فریبا
پرٲت خط تہ لکھون حالی جواباہ
دپانی لکھو جواباہ ہیبہ مالے
کرکن بر نامہ مُہر گوہر خویشس
دتم آکو دودھ ماجی ستم گوم
کتھی یارن مقام و نام کھٹونم
لگس پاری لکھت لدنم مہ کم راز
لگس پاری لکھمت لدنم مہ کمزار
بناز دلبری لاین مہ نیزہ
بمارِ زلفِ پیچان مارہ کرنس
پگاہ انتم دُودھ ماجی جواباہ
ونس اندرونن کیٛا یار میانوی
پگاہ زن لیلہ منہ ہُت نامہ درائے
دو پہرن سمکھس تس نامہ ہاوُن
بُرن ئی آسو لکھمت ہیبہ مالے
بُرت مہ سینہ عشقنہ نارٕ رہ رام
بچھمت گوہم کوشہارہ سیتی
مُرن چھوم خوش لوان زغمزہ وچھتم

سپُن زن ہیٛل بلبُل ناشکیبا
باخلاص و ادب القاب زیبا
لسُیمین پنجہ لاین ژنجہ نالے
نشانہ لدنہ یارس جوہرِ خویش
نیم بر ونھ کُن ونے کوتاہ مہ غم پیوم
کتھی خودکام دلبُر دل مہ رٹونم
لگان کیٛا چھوس نیاز و نازی و رناز
لگان کیٛا چھوس نیاز و نازی ور ناز
بغمزہ رمزہ کرتم ریزہ ریزہ
زدار الخلد زن آوارہ کرنس
جواب یار یارس زن صواباہ
انی کیاہ حیلہ از دلدار میانوی
سو مجنوناہ وس منز نجدہ ژلمئے
نظر یام موثر رت بر نامہ تراون
ژلوہم بالہ بالی لوچہ بالے
کرُت مہ آفتابو مندنس شام
وچھت نوتن مہ زاجت نارہ سیتی
وکوشہارہ زلفو سبت بچھتم

برٲت گون نازکوی بروکلمے ژلنا ! باوان
اودوی ہش کرتھ زلوہم نیم جاے ژلنا !
اوہ ٹیچ لمنانی کرتھ چھلنہ ژہ باوان !
خدا نز سو جدائی کرتھ ژلنا
پرژہمان چھس ناو پننوی نا و باوم !
چھوم نوخت نہ بیگانہ ژہ باوان !
پیمن داد چانوی نا و باوم !
پیمن کماو چانوخت نہ ہاوم !
مقام و نام باو کنایہ کیاہ رٹ !
ژہ و البجہ در گمژ دل چھوی بلہ ورٹ

ہیبہ مال

چھوی کھی عاشق وسیم معشوقہ شنبہ چھوی
نفین کرہ جانہ شوچ چھیر تھی
منزا خود میمان اوہ ناو باو چھیر
بوحال دل و لرنین کرتی ریمبہ پھر و عوی
عشقنہ جانہ چھید کتہ چھو دی مارا
پیر جاو وی داد چھید رہ حب و تمہ سپاری
مہ نزمی وادر منز منز نان عاشقن چھید
ونے و لسو سو خنہ جانن عاشقن چھید
ونن مہ سو خنہ جانن عاشقن چھید
یکا ردی بلدار دل و دن چھید

بحزاہلِ دلان کینسہ نہ مانوی | وتن میانوی ظریفین و نہ وانوی

غزل د نامہ ہیبہ مال بجانب ناگیرائی

تراوسہ غصہ میانو ہا و دیدارہ | چھس لاچارہ مارہ پالن
لوسہ ناد تم متہ ہا بعیارہ | چھس لاچارہ مارہ پالن
کامہ دیوہ لکھہ نامہ دوبارہ | پامہ تورہ لز تھم سورم تران
جامہ چاک دِت وَن تور تپہ لارہ | عاشق گیسے بو گرفتارہ
لاشک تہ بلبشک از دل و جان | معشوقہ بوز کنا زارہ پارہ
مژہ تیر لایتھم میر شکارہ | جیرہ آم جگرس مہ سرہ سران
مس پیالہ رسہ رسہ د تتھم یارہ | لتہ چھم پچھم فراق وتہ چانہ گارہ
رتسی تہ مازس گوم بکسان | کتہ چھوک آسان متہ تا جدارہ
باوسہ ناوکیتہ چھوی نامدار | ہاوسہ جایہ ہند نیب و نشان
وطن کتہ چھوی ہا وطن دارہ | داد چھوم داد بوز ہا و بادرفتارہ
دادِ دن میانن کرتہ درمان | شاد دِل سپنم یا د آوارہ
نازن چانن بو خریدارہ | ذرہ ذرہ چانی بوزہ قربان
ژونزہ پان میانوی آغہ تھاو سار | شب و روز ظریف در انتظار
دیدارہ چانوک چھوس ارمان | زندگیہ روزہ ہے بندہ بردار

داستان دیگر

ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ | ھو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
خطک مضمون بوزت پوش زن فل | ودن اندر فراق اوچھ بلبل
بیو حرف وستھاہ تس ضرب دل آ د | کدن اش لش لشپی آشوفتہ درلو
زحرف میم وچھہ من خنجر سیم | زحرف حی وچھن زن زلف کنج جیم
زحرف بے وچھن زن روسی معشوق | زحرف تے وچھن تم بارہ سند شوق

زحرف صاد وچھن ابرو زیر ابرو
بر زحرف بر الف ازان زنخ
بر بلکہ بر عین چون غیرین
بر صبر از عشق بر قاف
کنایہ عشق و صبر از بر نام تا قاف
وگرنہ سپیر ...

جواب نامہ نوشتن ناگیرائی

بطرف ہیبہ مال

بچھن قلم تول ناگرایین از سر ناز!
نبر نم سطرہ کتھ باسا زویر و ناز!
تر غمزہ لایت میتہ ہیبہ مالے
لکھان چھس ہی میانہ ہیبہ مالے
کتھ ہاوہ مہ مای چانی ہیبہ مالے
فرمت تم دوکسی ز نجیر چانی
تر ہمہ عشقی کان تیر چانی
ہمہ عشقن مشک ما لال علیہ نظم
ستی کتھو کالہ ز لفو نال ولو

بم سوز درد بکس نہ چھ وننہ
مجھ چانوی تہ زہ میانی زاہ ژھنگ
سپین دون کینوی بیچی ژھ چھو کس ہم
سپین یلہ تیر و شہد و اب ما
دلی چھوی حل کراتی مشکلن کار
دلی چھوی میلہ ناوان یار بایار
دلی خوش پکھ کینسہ پٹ رضا گم
زہر سپین شکر و چھ کیاہ مزاہ عشقہ
یلہ دون میلہ سود اکیہ امن
دلن دون وصل گو پیدا کیہ عالم

ہیۂ ال

نہ چھوس اوہ مول ہوچی خوش چھ دکیاہ
نہ چھوس کانہ یا بونہ الا سود دلدار
نہ چھوس کیاہ حاجت لقا ضی
تھاہ چھوم میہ راضی
تماو ما ہیم یا میا لی
بوید شہ از زناہ چھوس میہ
ولی چانو پر زناہ عشقہ از چھوم
سنت کون میہ یوان جب چھوم
حفاہ یہ تیر میہ ناعاہی
تمنا چھوم عشق سیکو سیمن

مہ درد دل ژہ رستوی نی ہلم زاہ
مہ کر زانوم زہ چھی تیرہ مای میانی
مہ کر زانوم ژہ چھی تیرہ میان کامن
مہ کر زانوم ژہ چھک ثر خوار می پت
نوی نہ می مقام و نام لکھو سے
دو یوم خط چھوس نوی کی کن لکھانی
کرے حالی کنہ آول مہ بخشم
ولی ظاہر ژہ نش چھوم روی آدم
دلیکن کر حقیقی در مجازی
چھ سانی دینہ کن ولول سوداری
یو سے کامہ کرت سی پور کر زرے
یہ عاشق چھی کران تی کل عالم
چھو یکجا فرش و غم نہ خانداران
وچھان گرژھ پاکبازن ما چھو پروا
زناکارس تھس لعنت و سانی
مبارک عاشقان روز روشن
مہ یشی پت لعشق من مہ اُس تراو
سہ ماس واتناوی گت سنجلوت
کرو جبلاہ بو واتے جیکہ ستی
پئی ماجی صلاح واصل بو گوسی
لکھت دلدارہ گو سوذوق چانوی
رضا بوزن ژہ روزن رای میانی
رضا روزن تہ بوزن رای میانی
اچھہ ژوزی عشقبازی بیوفائی

نہ سوز عشق ژی رستو شہلم زاہ
خبر آسمنہ ژہ چھی رای میانی
ننہ تتو واتہ ماصحن تہ شامن
مہ کر زانوم ژہ چھک لاچار می پت
نہ از خود کنہ نشان و نام لکھو می
یعنی وصل باشی تا توانی
پری چھوس ناگ ارزن نا و مہ چھوم
ژہ زانوم آدمی انسان مہ کر دم
نکاح پر ہتی چھ پرین عشقبازی
بمس عشقہ ژور گندن بر جدائی
دوئی از خاطر خود دور کر زرے
سوہت عالم ولیکن عاشقن تم
فر کہ فرک ڈاٹرئی وچھ یاران
زنا کار دو عالم چھی بہ رسوا
خجل تہ خوار دررہ چھوی پکانی
بشہا پوش چھاون تم بہ گلشن
مشی دوکھ داد سار وسی جہ نش ما و
سمو یکجا چھو اس می بعشرت
دو شی میلہہ کی آوارہ سیتی
گرژھی ماس رضا حاصل بو گوسی
دپی معشوق چھوم مہ شوق چانوی
وصالاہ حاصلی گو پانہ وانی
وصالاہ حاصلی گو پانہ وانی
چھ عشقہ ژور گندن بر جدائی

تمنا چھوم ژلن مہ غم تہ غصہ
تمنا چھوم یمے بر دردمی ناد
تمنا روبرو چھوم روز ھی بو
عجب کیا عاشق و معشوق میلن
دلت نہ زالہ ژوری ژلمہ صیاد
ونہ ون عاشقن دا دوی لدن چھیم
بجز ارھل دلان کینسہ نہ مانوی

کرانی بوسہ در خلوت بو بوسہ
بذیگونہ فنے بو داد و بیداد
تمنا گفتگو چھوم بوزھی بو!
سمن خوش ہمہ نہ بد بد خواہ کینن
دمی ہر دم ظریفین پاٹھ فریاد
کجا ہر دی بدردِ دل دون چھوم
دنن میانوی ظریفین ونہ وانوی

غزل ازرن در فراق و مہجوری ہیہ مال

ینہ بار ہا و تھم ماہِ تابانہ
ونہ کیاہ ہمتا چھو ینہ انسانہ
رنجہ بو کر تھس غنچہ دہانہ
خندہ چانہ بند گوس دریگ آنہ
زمہ زائن چانو بمہ کمانہ
زمہ زمہ تیر چان چھیم ایوانہ
حسن تنہ کنہ چھو ینہ روزانہ
تارہ دل کر تھم مار بیچانہ
شل مہ نیو تھم پورہ سامانہ
استہ روز زار چھو کنہ بوزانہ
ژورہ پاٹھ عاشق چھی بہانہ
پور چھو ینہ روزان ساز و سامانہ
پرین ہند چھوس سلطانہ
بالیس وارہ ون روز روشانہ
آبس دودھ میلہ گرتھ یکسانہ

تنہ چھوس گومُت دیوانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ
دندہ پھل ڈیٹھ سے دُردانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ
گمہ سلیت عاشق گمہ نانہ
کس ونہ چشمہ زن چھی مس بانہ
وس نار جتھم رو دمنہ ترانہ
گل زالہ عشقنہ لاگانہ
خنجر نست چان خستہ کرانہ
رستہ چھوی شوبان سرو روانہ
دورہ تیتھ کانہ نہ کینسہ میلانہ
باز چھوم نہ بلو ے راز نہانہ
شاہن ژورہ ژورہ چھو ینہ شایانہ
کعبس سرپوش کرہ پانہ
تنہ چھوس گومُت دیوانہ

ایہ لفظ نیم راتس ہانا وانہ
چھیمہ بپنس یارہ نبن نالانہ
اشمہ ظریفہ چین و بیخ
ازرس کومت دیوانہ
تنہ چھیم

ازرن گس اوشکان دریان رستا دن
واشنان ونہ ستہ بیم بال ابد وایم

ازرن مہ خودی پنا
ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
ھو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
ھو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ

ہیہ مال

بجنہ گلہ کھون خطہ تہ گرن دایہ جوالہ
پرنت خط کو یون بر نہ نہ ژہ لہ!
ونی کیاہ باغ تہ غم ژلو ہیہ مالہ
خطک مضمون دل پھلو ہیہ مالہ
وس زن ون باون دودھ ملچ
بہانہ کرتہ ماجی ترا ون دودھ ملچ
پہ چھوی بڑ اجر وینہ باسک!
مہ خوابا زن وچھوم ونی ژہ چھیس
مہ باغس ناگر اپن اپ ٹرخو بنا!

نوے ماہنجہ شی از دردہ بے زا
سنہ مایہ وچھنی ہش چھی یہ کمت م
بلے ولوکن ورنس کرتہ نخا وند
زوانی کور میلت کھر نتہ خاوند
ہمس کیاہ چارہ چھوی لیس کور زانی
حقا کرتس اکھاہ ات ژھنہ آسی
کرن شاباش دایہ درایہ بیرون
پھلوم دل ژلوم وَن وند کوی خون
ٹھکانی دای اپرتس وزیرس
ژہ میمانی کرت پکاہ وَن بلہ ویرس

ہیبہ مال

اکھوی کال یار ہم دون گوکھرم ورایچ
ونت بی انز دو ہیبہ پانہ مالوی
والساگرتہ تس چھوی کمسدوی مالوی
وہ جانی دو کرہ چھیس چھوی بیز والوی
چھہ ہیبہ مال انشراہ تہ دھیون وانی
وتن کیاہ یارسی اپہ داد دوانی
ودانخاہ ستم ظہرنفین میعد دوانی
بجبرا دھر ادلان کنیسہ نہ مالوی
ونن میالوی نفرنفین نہ والوی

خدایا گر ہنم پُر خواب نیندرم
ہیم ناگہان ناگ اَرزن آب
خدایا گرمہ طالع راج آسی
خدایا باہزاران نازو سازہ
گرہمنا سر نکلے سون دوہ ماجی
ژہ وَن کونہ پاٹھ باسں کرتہ کارا
چھوہ مست کانھتہ کاسن پانہ
ہیمنا کر سنا دلبر ہیمنا
ہیمنا گیا سنا حاصل گژھم یار
ہیمنا لیلہ ناگہ میلہ مُت مہ
وناتی گیہ از خود بیہ بہوش
وچھان اوچھان سوخط تس ناگرایُن
پرُن یام یارہ سُندوی و تامت
پتھر تامت پیہ از باد دلدار
دپن دایہ خطس تعویذ کرتم
زحال کے شد بجالے تا بسالے
اڈہ کھش گیشری ہیمنر نہ آرام
وہرتس دوہ ماجی دپونی یار
بوبا کے راجہ باسں بلہ ویرس
اٰکے بو بر ونتھ کن دلبر ائے بو
ہنا سندر تہ یدبوزی بہ مالوی
ہیتوی بوزت بلن ہتو ہیبہ مالے
شبا شب ماسی نش تس گیہ دای
مبارک تو مرض چھوی ہیبہ مالے

زمینس ناوہ ہتسی آب پھیرم
دیم درشن ہیم در کف چو سیماب
سوناگیر ای مہ سر تاج آسی
مہ مہ ہیبہ ناسوی ماہر ازہ
بنیا مبلون اسہ دون دوہ ماجی
مہ ما پاسں کتوی چھوم پانہ وارا
بہانہ کرتہ عالم چھوی بہانہ
ہیمنا دارہ بر بر در ہیمنا
سومہ نش واتہ کرحاصل گژھم یار
بہمنا بالہ یارُن نالہ مُت مہ
بہ زانن تم ہیمن تو عشقنی جوش
خوشی انس لبوم مہ ناوجایُن
وژہی نقد عاشقن گژھن قیامت
ہویہ زن از فراق درد دیدار
مہ لولاہ برنہ ناسں سیت مرتم
دزن دادرے ودُن ہتو ہیبہ مالے
کڈن بیمار یاہ بڈوہر سی تام
مہ وچھومی نبض لبمی عشقہ بیمار
ونمے نتہ بانس ٹاٹھس وزیرس
سو دلبر یا پری یا آدمی خوا
ہتی کمہ پاٹھ ہنی ژہ بینہ والوی
ہمبتل گل پھلن ہتو ہیبہ مالے
بخلوت بلہ ویرس گیہ رٹن پارے
کہند تامت غرض چھوی ہیبہ مالی

غزل خواندن ہیبہ مال

شادی چھمنہ دادہ نِشہ سنبر س	بونبر س از میلہ نیبر زل
ملوگرھ ژندنس تہ کستور عنبر س	بونبر س از میلہ نیبر زل
مالہ چھپن نال تہ لعل چھپن کمبر س	خال چھوس بر رواز ازل
حال چھومنہ روزان مال کتھ سندر س	بونبر س از میلہ نیبر زل
صورت یژھ چھنہ صورت بندر س	وتھر س جورہ شالہ ہبہ فخمل
پوشہ مال ہیبہ مال نال ژہنہ گندر س	بونبر س از میلہ نیبر زل
یندراز مہرازہ پانہ ہیو ٹھ یندر س	ظریف پراران حضرت بل
یکسان گرھا ازشیر س تہ شکر س	بونبر س از میلہ نیبر زل

مشورت کردن راجہ بلاویر باوزیران خود دربارہ شادی ہیبہ مال

ھواللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ	ھواللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
صبح سیٔن تہ راجہ بلہ ویرن	بہان تختس پرژہن میرن وزیرن
چھ کاٹراہ خیر مالوی ہیبہ مالے	کرن چھوم ینہ دالوی ہیبہ مالے
بظاہر خیر کانچھن خانہ ماجن	رچھن ویراہ وچھن میرن تہ راجن
یژہان آسوس گرھوم ژیرتس کتوی خیر	ہہ ہیبہ مالہ ہند چھوم غیرت و ویر
وینوم کتھ پانسی ون نکھ والن	گلابن ہی بو بخشن یا گلالن
نکھ والن بدستورِ زمانہ	ندیدہ نورِ دیدہ دمہ ہانہ
سمرت تس رایہ موجب پو وزیرو	وزیرو کینژوی ٹاٹھو امیرو
بدستور زمانہ کینہ درن کور	چھ زانن اس ژہ تے نور علی نور
خصوصاً نکھ والن ہیبہ مالا	دِہ ون ون تختسی ژہ ہانڈن سو لعلا
خبر تس آسنہ زین حال و احوال	کہ غارت کردہ ماہی از ہیبہ مال
زہیبہ مال رفتہ دل بغارت	تمس غالب گمت عشقن حرارت

زبن کالات زبن ہیچ ابے خبر بود
زبن کالات پئرش پس زیر و زبر بود
کہ از سوداد [illegible] تا سر و دوتا
وچھنت کرسدہ راجپوت شاہزادہ
وچھن کھلہ نا زیناہ اکی مہ جبیناہ
وچھن [illegible] پس یون اکی ہم قوم راجاہ
وچھن [illegible] اکی نسبہ باجاہ
وچھن [illegible] اکی عالماہ ازٹھ وزیرن
لدان اکی بوزت نہ صلاح [illegible]
کرت بوزت نہ مصلحت بوز بلکہ ویرن

ہیبہ مال

کران چھوم ریم [illegible] دستور زمانہ
گرتھو [illegible] سمانہ
[illegible] کارسان
رضا تھو ساروی ینہ بلہ ویرن
[illegible]

یہ دولت میٚ تمی جنگس ہیمت

یہ ہیبہ پوشس مہ ہنگن ہیمت !

بچھ پیٹھ بینت ہیمنات ہیبازاہ !

کرمنا نا کھاہان مہ باھس بر زاہ گسی

یوان جلوہ دوانی باغس بر ژھ گسی

نیرنت روانی باغہ ژھ کرانو یوان

چھہ یاد دولت قبیلہ کر انو یوان

تھکن چھو یتہ ژہ دکہ لانہ یوان

چھہ ماسہ دوس بخشش کران ژور

چھوکی ہی لانہ تکھو منت تس گرٹھ مان پور

ہیبہ مال

منادی کرناوان بار دیتھ

ہنبھی یا تمس بین ناوت سود بر

دوہ یس برنہ ناران اژن چھہ

کود کس دوہ کوتہ وان موجودان چھ

پسند طوطہ کتہ بنس ناپارہ پیوٚ نہ

قلندر طالفیاہ نشان و ونہارہ پیوٚ نہ

چھو اندر باغ واتن ترسیہ دوہہ

سکن اندر جوان ناز نین بر

شہین وضع عصاو تاج بر

چھو مالس ماجہ ہند ٹاٹھن نہ در کار

نظر کر خانہ مالن خانہ ماجن

مہ دپو رسم زمانہ نشہ پھیرس

چھہ ہیبہ مالہ بالغ بچھٔری چھہ

دپان گوبلہ ویرن دپو ہلہ ژیر

یمس طالع کری کنھ یاوری نہ

ژہ بی دستور کرتی ہی چھو دستور

یتھوی ہیو آسو دستور زمانہ

گژھا تی یام بالغ تام نیران

میانِ باغ پنھان بنگلسی آس

گداتہ شاہ ایوان آس ساری

یوانی آس لوکھ اک دوہ تہ راتھ

جُدا ایوان جدا تس بر ونہ پکانی

کلس ٹیٹھ تمسند س راتھ دوان پوش

کران آس پانوانی عقد و پیوند

نہ آسک ذات اوچھن نہ زر وزور

چھو زور آوار یار و عشقنوی نار

ژٹتھ لچھ پردہ یارہ سنزہ بارکے

یہ داد دی زانہ یس پھر عشقہ دکدو

یمس بیدردسی یہ زر زروی نہ

منادی شادیہ ہنر فروزیرن

بہو خلقو چھہ راجس باغہ بروا

یتھوی بو زرت یوان گی پر گنا تو

نمنا ساری پیرن جوانن

خدا یس پوشرن ہتھر چھو پر کار

کرو دی کینا کرمہ لان کمپٹ گاجن

کرو تعجیل گوری کار خیرس

یس معلوم گس تیہ بچھٔری چھہ

رسن لسپرم مہ ون نہ وقت گوڑ ریہ

تمس تدبیرہ سیتن یاوری نہ

چھہ ہیبہ مال میانی چان نہ کور

کران آس گورہ خاوند پان پانہ

چو بلبل پوشہ باغس پوشہ فیران

نظر تراوان بہر گس نا کسی آس

دوانی جلوہ تمسی کُن ژہ پاری

دوانی آس شہزادی نشاط

یمس ٹیٹھ آسو تمسُند دل لگانی

مقرر سوی سر سس تس آسو شرپوش

یہ یمسنز زن سو تمسُند دل لگانی

یہ دلبندن چھہ گو ٹی عشقنوی ار شور

پھٹتھ نیران چھو عشقن سر بہ بازار

خبر کر کر نبر معشوقہ در لکے

کران تس دیدہ معشوقہ در لکے

تمس یاور کلاس راہ کروی نہ

رضا یدونتھا و راجہ بلہ ویرن

کرن چھس گورہ ہیبہ مال سروا

جوان کم کم یوان شہر دہاتو

چھو ہیبہ مالہ ہند مشتاق زانن

لوکن اندر پکان کم کم چھ لوٹہ
جوان کم کم پوان باساز بسیار
رنگہ ربون کمتس کن گی پوانی
سمت تلمت فقیر و ذکر ہو ہو
ونہ ون عاشقن داد وی گدن چھوم
بجز اہل دلان کبنسہ نہ مانوی

کمن کنہ نہ بجز لنگوٹہ ژہوٹہ
کمن نالی عبا ہای الف دار
رباب وساز واین گی گوانی!
ونان تس ہیبہ مالے کبا ونن چھو
کجا مردی بدرد دل دون چھوم
ونن میمانوی ظریفین و نہ وانوی

غزل سُر ودن فقیران و قلندران

لوس چاس اس گی ہتئے
گوشن و تہروی پوشر پھتئے
شیرے لاگوی کارے پتئے
توشہ ادہ پوشہ مالہ روزتم پتئے
خمارہ کباہ چھوی غصہ میانوترا و
شوبہ ون بادام نندرہ ہتئے
آسان کتہ چھک وزہ ہا تتئے
درد کی زرمہ جگرہ سں ژاو
جگری وندہی مہ جگر سوتئے
کنتہ تارہ کرتم چھوس وتہ گنئے
تعریف کرہ نے ظریف آدُ

لتئے آسہ ون دیدار ہا و
لتئے آسہ ون دیدار ہا و
روشہ ولہ باغہ چانہ پھولیا چھاو
امارہ چانہ کیمبہ نارہ تتئے
طومارہ تعویذہ گرئے ترئے
لوبہ ون کیاہ چھی گوسمن کراہ
قدھی ترا و کنا سوت سوتئے
مارت ترا وسن لوکہ ہتئے
زالت آمہ تاوہ آسہ شہہ لاؤ
،، وپھنے آی اس ترپانہ کھتئے
حریف بوز بوز چھی گژہان ہتئے

وجد وحال نمودن مرشد قلندران

ھُو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
کرت ذکرہ ونت ئی ہیبہ مالی
سواز حسن ہیوہ بجس گوونانی

ھُو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
قلندر ہیبرنی کر وجد وحالی
ہتھوی کبنتراہ چھو عشقن زنانی

کتبنی لوس اندر قلندر
دیان چھوپس پالی چھپک ژہ ما
عاشق ہیبہ پالی ہیبہ ہی
لوبنا کس سا ہیبن و کمن ہا و
کمن کسہ بو شا سہ ہو و ہا و
کہ کرلو سے یا یہ ہو و دہ ہا و
بہان چھپک ہرا چانی چھی ہا
گیتہ چھپتی سوسو ہمبن چھی ہا
کتہ عشق پرہ ہمی یار و نسبتا
چھوپی سنتی عاشق سی ابی ہی ہم
ہہ دیدارہ دہ بلبل بنسہ ہم
تکمہ خ ہا و و چھم دل ہمبنتہ
ہہ سنبل و ہمبنہ
بعدسے

ہیبہ مال

کھنگ مہ پان رہتک غصہ مری بو
کرکی بوسہ مرت زندہ گرہ ھی بو!
ستھاہ چھوم ہول دل مہ کی کتھاکر
منتھاہ ہو م فقیرس خد متھ اہ کر!
کھنن چانن ہمندوی مہ مارہ ہوچھوم
مہ دیدارہ دہ سوی تالہ ہتوی چھوم
پہ کنت بوزت مرد کرہ ہیبہ مالے!
دین پرکتھ ترہ کرہ ہیبہ مالے!
گدا یارے جاوارہ چھوت مت رہ
مس ہمور و دنا ون کن و کرہ شن و

مرشد ته ته پانس کٿ سردارو
پندره پرهيزگارو هو
حالا که بنده بندره گرڙهه بيدارو
عشقه امّاره کوه نار نزار
نازنين معشوق گوگ مارو
نازن لاڳر دريا بوڏ نوسارو
رازن گکن ڪوته ٿه نئي پيدار
پچهي ڏليو زلفه تي وارو
وڇليو گنه گرس ره شهمارو!
سس اوماعارو!

هيبه مال

رچهيا نجات ڪمرسين ڇهو شمارو هو
مرشده پيره پيرهيز گارو هو
وصيت ڇهي بعد نزاره نارو
مال ڏيه ميڙ جي بخسار
هيڙسه سمنداره هيڏو باره
تيهي دنيا سڪارو هو
مرشده پيره پيت نارو
بونزه رسه باريسڪاره بار
هاريسي ڇهڇ ڇهي نشارو
باره سرزه رجمت پيرهيز گارو هو

بيتوسي بوزت دوباره ڏپو فقيرن
ڏپن ڦن مه مرڻن چهوم هيبه مالي
هتون ناسس بلب ترا ڦن دراز
ازين حالت شده حيران هيبه مال
بيه بوزت بالکو ڏ داده زن رُود
مرت گي اس کرت بي پير هيهاي
ڏٺکنا هيبه مالي ڦن ڏٺکنا
کرکنا برلب او بوسه ناره
اڇهن تس مو منتس ڏالک اتهه ڙي
کرس زنده يقيناً حق تعالی
ڏٺکني هيبه مالي مٺه ڇهي بار
بيه کٽ تس هيبه مالي تيرآ به
ودن تم سار مرشد چهوم مراني
ڏهو هس ساره ڦي ڏگير تم گي
ڏچهان ڦن فقيرن هنره گرا يه
رچهپن تس مالک الملکس چهپ ساري
چهوپت جايه ڦنان مانند طوطه
خدارا هر ولي آخر بکار است
پريشان ساختن دل را وبال است
ودن هتو بالکو تس ڏنه واني
بجز اهل دلان کينسه نانوي

فقيرن عاشقن تم خاصه پيرن
ڙه رستوي کياه گرن چهوم هيبه مالي
قفس تراوت ڙلوي زن شاهبازا
ڦلي پروانه معشوقن گڙهان گال
مريدن موت آمرت مرشدي مُود
سدکوس چانه عشقن تبير هيهاي
انتهاه ڦن پيرسي سارنس منتکنا
لبه ڏن زندگي مُورت دوباره
ڏٺن ٻٽ يد گرک تسن بوسه زيڙي
مرت بند سس مرس زوڙانه مولي
گرک مار اڙه تي مارت گرڙهي يار
فقيران لايه ناڏن ڙها به ڙها به
زچشمان چشمه چشمه اشو هراني
سپين نوميد تراوت تبير تم گي
تهوساه تس هيبه مالي گير آ به
خصوصاً مرد حق مردن بوپاري
صدر شاه بيت جوراه تنده خوته
چه داني صنعت پروردگار است
که دل خلوتسرای ذوالجلال است
دداه خاه شه ظريفن چهين دواني
ڦنن هيو نوي ظريفن ڏنه وانوي

غزل خواندن قلندران در فراق مرشد

مرشده پرهيزگارو هو

بته بيه بته بيه ڏته ديدار

وفتھی ژلکھو جانا وارو
ققسی ترا وت بیوت رفتارو
صدرس عشقنس لگو ی نہ نارو
صدری عشقنو ی کیا چھو خونخوارو
تس گو پرکن برہ گلزار
منصورہ سندہ پاٹھ ٹاٹھو آیو دارو
سرہ گوم یارہ تہ سر گو نہ دارو
تنہ میانہ ہنہ ہنہ گنڈ مُرت نار

کو چھیتھی رودک مانند مزار
مرشدہ پرہیزگار رو ھو
صدری عشقنو ی چھو زوار وار
لیس سنہ بدنس عشقنو ی خارو
مس جیت پیو سواتھ چھو سنہ اختیارو
سُور نار کرتھم گوگ سنگسار
ونہ کیاہ زارہ پار عشقہ آزارو
ظریفہ یار گار کوچہ بازارو

در بیان زندہ شدن مرشد قلندران

یہ بوزرت نرم دِل گوم ہیبہ مالی
وتھرت بے اختیار گیہ مست پاٹھن
کرنیس بوسہ تارہ بر لب او
خندہ کران فتھرت زن نندر سوی اسو
نوان ژہالہ بمانند غزالہ
بدنگو نہ سو واتوی تکیہ بل منز
امی رنگہ گئی دوہ تارہ آدا
تمس ہیبہ مالہ کاشفنہ در نظر آو
منادی شیمہ دوہہ دوبارہ فر وک
گمتزستہ دُوہہ ژرآرہ کاڑی
فقیرن بوزیس تس ناگراین
دپوک تس سانہ شاہہ ماہپارہ ی
چھو کو لسے بلہ دیرس نیہ والوی
چھکو راہ ماتس یدو الجمالی ہ

تمس پٹ گرم دِل گو ہیبہ مالی
تس نشہ بیبھی مست پاٹھن
رسہ
سپُن زندہ دوبارہ از لب او
بُرن لولاہ تمس زن نندر سوی اسو
نبر نیرت سو گو بادر دو نالہ
کران سوی پان پانی پانسی سنز
جوان کیم کم یوان با ناز و آدا!
وُدن راتس سرن سوی زرن نا
کرانی ہر طرف کنہ باکی چھوک
خبر تکیہ ملکس نامت نہ واڑی
چھو لاگنت مول تت چھس آلو جاین
ژہ مالو زان یہ ملکس کیاہ چھ پاری
نبر وان نیر کرہ مے گبرہ مالوی
کمالاہ تس جماس ہیبہ مالی

نکمنا ماھہ سرزہ ہبہ مالے
بہکمنا نکھہ بازہ ہبہ مالے
ونستان کینسہ تس پیٹ پیونہ ناری
بعشقش عاشقو ہمکن پانہ ماروی
گرہ ہمکنا لوزن کم جوان ہے
تہ ہمکنا پاسی دولت دِی دِی
یہ بوزرت ناگراین لبہ ہیبن نیب
وُڈو ترا ون پری گواز نظر غیب
نکمنا ماھہ بازہ ہبہ مالے
بہکمنا نکھہ بازہ ہبہ مالے

ہبہ مال

پکان گو با ہزاران ناز و سازہ
وُتن دارت کلس تس پوشہ گندی
خوشی وخور می گیہ ہیمالے
خوشی وخورّ می گیہ ہیمالے
یہوی ھی چھوم یہوی ہی چھوم پُنن یار
فدای یار مال و دیار میانوی

لگان یتھو ہیمالے ماہر ازہ
لبوم ہی مہ لبوم ہی مار منڈ وی
خوشی چھم یار پنن آمم بالے
خوشی چھم یار پنن آمم بالے
یہوی گرہو مہ گرہمے مہر تہ دبا
خدامن خداد لدار میانوی

دِ لنخوش شدن بلاو بر بدن ناگیرای

بباغ راجہ وتھوُن غلغلہ کیاہ
یوتی گی نوانی تس چھ ہاوان
بصد دل راجہ تس تی لگتوی چھوی
دپان تس راجہ ای فرزند دلبند
زہ ڈیشانی مہ چانی فیر گیامای
زہ پت شایان ہر آنچہ بود کردم
کران چھی ناگیر ایس یتہ والوی
بنیم کرتھ مہارن ناز و سازہ
مہہ رن اندرہ پرنگس پٹ چھ پران
کران تم شادیانہ رسم شاہان
وَنی گیہ گیہ دنن سوی ژہ ہو دو تی
ونی کتھو ناگیر اپن کتھو اژن آسو
دنن یی آس یارس ژا یہ ژ ایہ
ونہ ون عاشقن دی دوی للن چھوم
بجز اہلِ دلان کینسہ نہ مالوی
گرز ہم یاری کرس یارن بوشیدا

کران تس ناگیر ایس مرچھلہ کیاہ
براجہ تاجدارن وانناوان
ہمتس لالہ کران نالہ متوی چھوی
دہ ہیمالہ میانی چھوک ژہ خاوند
گبر کر مک گنیم چان یژرای
خدا ایس پت امانت مہ سپردم
بران کیا لول ہیمال مالوی
فنے کتھو ناگ ازن مہ رازاہ
نبر کن ماہرازہ جلوہ ماران
سپن دُور سانو ہجر سال ہاہمان
ونہ دُن ہمنشین دی کیا دل لوتی
دنی کیا ونہ دُن تہ بیہ گون آسو
دنن یی شہ ظریف یارس چھو ایہ
کجا مہ ردی بد درد دل دُن چھوم
دنن میانوی ظریفن نہ وانوی
بنن دیاری کرہن نہ یار پیدا

غزل خواندن ناگیرای
در وصل ناگیرای

شراون فولیاہ چھیمہ ناگیرا ...
از سانو ...
ادچھان او چھان لو ژھم ناگیر ...
ساز ناز و دارہ سانو مہر ازہ
گو زتہ گند شوبان سر تا پا ...
سیتارہ سنطور چھ وزان ...

ہیمال

[illegible]

مار منده دادن کتو دار چھوئی
بس یه گوک دیوان تس تی دِئے
یکہ وُنہ عاشقن اشہ نی جوئے
تعریف گوین سو دیدار دِئے

منده نی ده دِرمان لوله چھک آئی
ازسا نوائے ناگیرائے
ظریفه ژهانڈنی نیر کینت درائے
ازسا نوائے ناگیرائی

در بیان وصل ناگیرائی و هیبه مال

وِنے کرِھ تخته ماله کتو تخته پرنگ آسو
سپُن خلوت بنر تمه ژونزه دایه
چھه پرنگس پٹ ونانی بو صُله وَت
خرامان ناگهان تس آو معشوق
شمع اک ته دوِیم تس سیت ژونزاه
سپُن بجلوت بخوبی سُوته درایه
چھوا استاده وچھن تس ناگ رازن
چھه پرنگه پٹ دپان تس کُن هیبه مال
وتهت آخر هیبه مال از سرِ تخت
بناز و عشوه کرُمیه پوره تسلیم
ونن تس هیبه مال یه خوش اسه وُن
بیا بر تخت شو ای دلبر من
هنوزم فرقتِ داغ تو باقی است
دلیرانه بیا بر تخت من شو!
وچھن دوری ژه چھوک استاده وزِت
وچھان کینارو برو چھک ناگرایه
گجِس بو دوره چانه ژه نه عار
اچھن ونن مرکزن چھم جای چانی

جمال و مال کو تاه رنگ برنگ آسو
چھاو وچھان مهه رازه سنزه ژهایه
تیم دون دیدنی اندر لله وت
دوان جلوه سو اندر ژاو معشوق
عجب عاقل سه ژونزاه مار منزاه
ژه هیبه مال ونن زان ناگیرایه
سه بر تخت ویه بر درزن سو پرزن
ژه میانوی آو چانی چھس هیبه مال
بوتھه تس گیه ڈیٹھن ناگهان بخت
بناز و عجز کر تمه توره تعظیم
سپُن امشب یه سر عشقن اسه نُن
تو استاده چرائی غمخور من
ستاده کام و جام و چنگ باقی است
امیرانه بیا بر تخت من شو
شکارک نن شکار آماده روزِت
کرانی گفتگو چھوک ناگرایه
و لستام چشمه ریون تر گیس خوار
درن مه جان دس چھم مای چانی

[illegible]

هیبه مال

نبر چھی کیاہ تم از نام گیھم
نباز و عشقہ خنجرہ دل کر چھم ونی!
وونن عاشقن دادوی لدن چھم
بجز اہل دلاں کینسه نه باوی!
وونن میانوی ظریفن دنه وانوی

غزل گھندن هیبه مال رشوق

پیرٹ پان چھس سوزِ سامانہ
روشہ ولہ تہرت چھوی توشہ خانہ
خوانس نعمتہ گفتہ مہمانہ
جانس مہ کمانہ چانہ آم گانہ
طو مارہ تعویذ گرہ یو
مای چشم چانی مای دُردانہ
پای کرتہ میانوی شاہِ سلطانہ
ہتہ سہ بوزتم نہ ذرہ یو
فولہ ون آسس باغ و بُستانہ
بوالہاوسہ میانِ معشوق جانہ
کارہ تہرہ نحتہ ادرہ یو
سورہ چھوہ مستانہ سوریوم ترانہ
دُورہ دورہ ظریف یار گارانہ

کلہ قربانہ کرہ یو !
کلہ قربانہ کرہ یو !
پانس شربت برہ یو
خمارہ ہتہ میانہ زندہ مستانہ
بومارہ گرہ کس جانِ جانانہ
ژہای پتہ او چھان نیرہ یو
پنہ پنہ روزسی وتہ ادچھانہ
ہتہ سہ لاگتیم سخت بیگانہ
گل زن گرہ تہ کس برہ یو
تارہ دل گرتھم مارہ پیچانہ
ہارہ طوطہ خوش الحانہ
اُورہ منز گورہ گورہ کرہ یو
کلہ قربان کرہ یو

گفتگو کردن ہیبہ مال از زن باھمدگر

ھُو اللہ حسبنا اللہ رَبّنا اللہ
زہ گل گندت وسس ئی ناگرا ین
بوناگی ارزناہ اک پرزناہ چانو
مہ وصلہ چانچی کر ژرھ یوانی
سروری درد لم دردیدِ نوری
وہ شربت دام چھوم حُسن جانانے
لگے بو ہیرہ بونہ چھک سونہ سنزی
لگے ابرو کمان چھی تیر مژگان
لگے بوات حنا دستس لگے بو

ھُو اللہ ربّنا اللہ حسبنا اللہ
زہ میانی چھک کریم کرنم خدا ین
مہ یوتاہ لول چانوی کرتھ تہو میانو
مہ چھوم دل فولن ئی کن چھانی
ژہان چھوس خوان نعمت دُور و دورے
کھی نعمت وہ نعمت خوانہ چانی
لگے بو پار کیا چھک مارہ منزی
چہ سنبل چھی زہ سنبل موی پیچان
لگے ان دائرہ منس لگے بو

ہیبہ مال

لگے بو پاک دامانس لگے بو
لگے بو جان جانانس لگے بو !
لگے بو روزنہ دامانس لگے بو !
لگے بو تیر چانوی وانجہ نم
لگے سر دتم مال کس منزین شام
لگے زلف تارپار کس لگے بو !
مہ چانوی سال نہ کر آس چانہ سالہ

غزل خواندن ناگیرای زشوق ہیہ مال

لتۓ ہتہ کرتہ تیمے گراوہ
بازہتہ وتم راز دل باوے
وس نارہ زاجستھم لولہ آمہ تاوہ
بس کرہ جامہ چھمنہ ہیوٗ زرتاوٗ
دستور چھنہ وٗن ہیمی گراو
رسہ رسہ وصلک شیشہ مس چاوہ
بوسہ چھوس آمٔت کیاہ وٗن پراوہ
شفتہ گرہہ دُر دانہ گفتگو تراو
آو چانہ کاوٗن کرمہ ٹاوٹاوہ
دِل چھوم شیدا گل وٗن چھاوہ
معشوق س چھوم از آواوہ
باوان عاشقن وٗن دیدار ہاوہ

چاوہ چانہ آس غصہ ہیانو تراو
چاوہ چانہ آس غصہ ہیانو تراو
کس ونہ سوز سینہ اندرہم گراو
کستور نافہ سینت تن بوناوٗ
مستور باغس ہی وتھراوہ
کھسہ وٗن پرنگس ہٹ نیرہ تاوٗ
ینہ مہ ڈیمک تنہ چھوم ساوہ
کنہ بوزتنہ سینت تن ملہ ناوہ
باغ منز گلسی وہ بلبل زاو
چاوہ چانہ آس غصہ ہیانو تراو
تعشوقہ تمکی ظرلف آو
چاوہ چانہ آس غصہ ہیانو تراوٗ

دربیان وصل یافتن ازُن وہیہ مال

کھسِت گوناگ ازُن مختہ پرنگس
بلہ وُن تس ملہ وُن ہینہ سینہ
لب نوشین شباشب تس زہون یام
چہ ہیبگو ہم چوہم آغوش گشتند
دوائی تاوسی تم از ہوا پیو
گڈک اکس ساعتاہ ہشن زن سہ رانتھاہ
سوکھ مارن چھو رپچھ راتز شاباشس
دپان چھی عاشق و معشوق میٹھی

وسِت پیو مرد عاشق کیاہ بوٗ ہنگس
دوشن ریو بوسہ سینن غصہ کینہ
دتن آب حیاتس زن تمی دام
دتوک دب رسی ساخاموش گشتند
زمینن رحمتوک باران کیاہ چیو
رنتھاہ ہشن راتن معشوقس چھہ ساتھاہ
دوکھہ لدچھی پان کنہ کن چھنگاش
یہ میلن ہیانو یدوی راتن زہیچی

نُسی ڈیشان یامت
دوکھہ لدر امہ روز قیامت
دپان چھی آمہ مشا دیہ دوکھ
ویکن چھپہ پتہ ہرت معشوقی سوکھ
بیوی نہ عاشق وکیاہ کوس
پتو وچھو ناگیس رتن آس
براحت بلیہ بوری کن ڈیشان
عجائب ہا چھ ہیہ مال ڈیشان
چھ نالی ترٹ تہ مالہ حال ڈیشان
بر شب سنز زر سونہ چھو ناہ
چھو ڈیشان صبحسی ہاوان نمونہ

ہیہ مال

وچھان ہیہ گیمت سوکس نہ مالہ نالی
دپان اۓس پان صبحہ کا نظہ شبابا ہ نہ خالی
عجائب دولتاہ چھم پایکس بزرمی لور
نہ خوابا ہ چھو ڈیو ظلم چشم بر دور
تیم تراوت نہ تھاوت اکی ہوئی!
پیو ہوا ان چھوات دولتہ امہ تادی
تصرف کورکرت علین اکی لی!
نیند رٔت زنیو نہ گرہ وادی
سو ناگرای گوڈ وہ اکہ بیر کس

نفاق نموُدن زنِ کلال درمیان ازُزن وہبہ مال

پتھو کرِ اجاہ گئی درِ صحن پیدا!
خوش ایوِن آئینہ وِن تس بانہ رِت کیاہ
چھو ایوان مالہ ہندس محلہ خانس
گنِت بانہ گئی تہ ہیبہ آیہ
لگے پاری بودِ اتی آشنا بای
چہ میگویم چسان گفتش چہ گونہ
بناہ منگان نبی تہ اولیا چھی
زِ مکر زن بڈن مردن چھو ہیمی
ژہ ہیبہ مال بڈ بڈ لوگ دسینے
دپان آسک مہ کیاہ ناگ ار زناہ چھو
چھو سانی گامکوی واواہ ہمت چھوس
و لیکن تس تہ نے لبس پور طالع
گمت تس تفرقاہ آمت چھو نراوت
کو سے چھک وارہ وُنتم کرج ماسی
نو تس منز چھے مہ اکثر پوشنہ مالاہ
کمی ذاژی چھو نرِ وُنتم چھہ کیاہ بات
کتی آسان کمی ملکہ مہ نِشس آو
مہ وُنتے ناو کیاہ تس سونہ میبانے
پری گلرنگ ہی چھوی نِس سونہ ناوُ
چھو آخر کار پرین بیوفائی
ژلن آخر چھو نراوت امسنزی ذات
یوہ نوی پر ژھ ژہ تس مہ ذات ہاوُم

وچھت بانہ کرِن تمہ خلق شیدا
وچھن کیہمت تمس آس لوک مست کیاہ
وچھت نیرِن تہ فیرن دانہ دانس
وہ ہیبہ مالہ دو یمہ دوہہ آیہ
کرِی گلہ میوٹھہ کیاہ مٹھی چھپسی دای
امان چھس پرژھ ونان چھس گونہ گونہ
زِ مکر زن خداوندار چھک ژی
دپان مکر زنس چھوی حق عظیمی
وسے بڈ لوگ ناگیر ای چھو نیے
یہ میمانی باگنہ ہند اک پر زناہ چھو
لکٹ چھوس رچھمی مہ دچھمت چھوس
تمس افلاسکوی تارک چھو طالع
کو رے تہ باژ پوتر مشتراوت
ونت کیاہ یمہ کتھی وس مہ زاجی
ژہ رٹھم شوبہ ہی بدوی ژہ لعلا
لگے پاری چھو نر پاٹھن پری ذات
چھو تلپاتال آسان امسندی ناو
گژھن حیران مہ فیران زیر جانے
ژلی نراوت ژتے یامت بپیں وا
تیوژ آشنائی چھے جدائی
مہ باتھاہ پرہشی بادی کتھ وات
ژہ کیاہ چھی فیران آخر مہ تہ باوُم

تُرکس بنیب
ژلی بوزت مورے ڈیشک نہ تُرکس بنیب
یہ کت سوی بوزتھی وزت گرژی غیب
رُون ہتو میبہ مارے ژالہ نراوان
ہمی کمہ پاٹھ ماجی ار ماوُن!
زِ تم کمہ پاٹھ چھنی فیرت یم سو
وچھن لازم بن نیرت یم سو
لگے مالی ہتوی لسی شوُ مہ تراوُم
پژھ موس نالی گرژھوس مہ ذات باوُم
یہ کت تس بڈی نہ بتھو فری سوے

ہیبہ مال
ژی پاپس پین کلاہ کری سوی
کرت ار ہندارہ دودہ کنڈرہ ناوی
لدت ار لارہ حب ما منز پشک پھیوس
دی کاو تکاہ سوت کرت چان درامو
گنڈ ہی نیرت ورن ہتو میبہ مارے
یہ کت بوزت وی ارزان ہتو میبہ یامت
سونہ وادو ولی کرن ورسینہ
فرن دردل مسند علامت
ظاہر بیوفائی

نگم پُدبڈہ غاباخانہ ماجی
کنٔے اندر کھنن زن تمسنزی کت
چھ کوتاہ بین نُ نانہ زن چھ بدبین
زنٔنے عقلہ سیتن چھینہ کانھ کوم
زنانہ چھی نہ کنھ پت برونٛہ وچھانی
زنانہ چھی پُر از مکر و بہانہ
ڈزن ہیمالہ آنت پوشہ تھراہ
یہ کیا چھوی پوشنی سیتن یہ کیا چھوی
گلُس خم کرتہ دم گوبیرہ زالے
پزوی کراج ماجی مہ پزوی وَن
انت مہ کلہ میوٹھوی کونش نہ پوشن
دپان چھس زال ظالم نیم خندہ
بڈہ بڈہ کتھ کرنس وار چھوم نہ
سلاماہ تھاوزس کرزس کلاماہ
تسلّی باژنی ہند گو نتوی چھوی
دتس یا کونشہ کھور یا ہارہ لدتس
دنوی اک کونشہ کھور اک کھور کھنوی کیاہ
چھو اندرم کت یہی ژرھ کرمہ کر باکم
ڈپاہ ڈژنس تہ نیرت ژج تلُر زن
دُون مالے چھو گومُت گنڈہ کارا
سو ہیمالہ نِشس گرمہ ہتوی ژاو
بلنتم آب سر داہ ہیمالی

یہ تقدیرن مہ کٔیتراہ وُنہ واجی
کتھاہ وُنتم یہی چھی فت یہی وت
زنانہ ناقصات العقل والدین
زنانٔے وتھ چھ رٛاوان چھوس تیہ بوم
کرت کاراہ تیہ چھی ہندہ چھانی
لبنز بوزی کتھاہ تمسنزی زنانہ
فوتس اندر وچھن اک کونشہ کھراہ
ہنوی پاپوس پوشن منزہ گنا چھوی
ستم بڈ گوتہ غم فر ہیمالے
یہ کتھ چھوی کونشہ گُھرمہ ہا درزمہ ہن ہن
کلس پاپوش وَن گیہ لگیہ پاپوش
یہ وائل چھوی تنکو لو کلہ وندی
لڈن آسمانسی سیت کار چھوم نہ
ژہ تلپا تال کیو سوزی سلاماہ
کمستان کھو منتوی ماکو نشہ کھور چھوی
دپان چھی ہی کیاہ یہ گوتس
کنوی بیں مدّعا تس مل ہنوی کیا
کتھا ونہ می ژون دت درایہ نبر
لجس ماچھن لُسی پاس سہ فرزن
کرت ابان چھو ناگ ارزن شکار
توی بس میل ترلشیہ کُن لپکان آو
دلہ باگر مہ درداہ ہیمالی

دوبک میوہ ولے اگر نفت وکوی چھونبہ
دوانچ پشیانی کی چھ شنخی چھونب
پشکس میوہ چھی کانرچہ ملے ولری سندر
زبر مہیوہ چھی دولت اکہ ثاثن
دریمہ لد ادی واں دولت ثر نوانی
فولہ وٛون اکسبس ثر جو انی
فون ستشن اکسیت چھ سنہ چھی بیانہ
فوتیس تھا وینت سمن ابو ان مہ بالہ
چھکرنس ادہ پیب اکہ بالہ

ہیمال

ستہ کراجاہ چھینہ کستام گنڈی
چھوان بت پیاسی آسوس بو کتو
مہ پزانوی ان گرہمنہ پیالہ نو
یہ لوزت گیہ بیہ ہیمال جیران
فوترم پیالہ ساری چھوم مہ فران
نون پیا لس گیس چھس ترلشی نوانی
مہ زانوم ڈالہ چھس نخو ش بوانی
گرتھان اسوم رونہ وانسی شرن
پلنس پیالہ ساری فن چیم ون

آب بردن ہیمال آرزن وشکستن واسنھای سفالین راژ

دیاستیان فستھانی چھس ہیمال
پلانی پیالہ تم دپنس ہمی زال

رُتن یار اکتوی اکی ترٲونی چھوی
گرزِہی دینا نہ عقبی ترٲونی چھوی
مہ دل پکس کنوی تم یا الٰہی کنی
وزہ بوزہ عشقنوی دم یا الٰہی کنی
حسدگارن چھو حسد پان پکس کنی
ویکن حال زٲلی نار و مان پکس کنی
سونن وچھ زی حسد پکس کرِن ناس
مرن ہا لو بے وٲنس گرت داس

اَبیات مولوی صدرالدین قانیٔ بزبان فارسی

ہیبہ مال

حسد آتش بجوهر اصل است ای برادر
بسوزد هر آنچه خشک است و تر
بجنبت از حسد یعقوب را دل
به آب افگند یوسف را برادر
حسد بر داء چاه یوسف بر بند
حسد بر تن بریزد جان خسرو
بهای لعل شیرین جانی خسرو
ببین صد را از حسد اقبال است
حسد در دل چو کس بر باد نامد
فتنه کسل و دوان ازان بیمن الا

یہ گرزن اوم اَمِس ساروی عبا چھوی
ہیتھی پاٹھن دل پُرنور پیرن
ہیتھی پاٹھن دپان چھی حفتعالے
مہ کَین اَن صافی دِل صافی دِل
کتھی چھوی جگرس منز باگ سنت
کتکو چھوک تہ پزوی ون ہا دمہ ذات
کرک کیا ذاتٔ سیتن زی بو چھوس پور
مہ ہاوُن نن گرہم دپو ہیبہ مالے
دبس ناگ ارزن ات وار چھو بنیہ
زہ پٹ دشمن چھو محلہ خانہ میانوی
زلت زہایہ بو ناگے ناگ آیس
سو کھابو چھوس کرن چھم روے آدم
منوشن منز وَنہ دُن چھوس منو شاہ
چھو ہِت بازی مہ اندر محلخانہ
مناتی بای مافر ہیبہ مالے
حسد نیرت یہ آمُت چھوی سونی بوز
بو نپاتال کُن یام کالہ ولے
کرن زنجیر پاین سلسلہ می
لبم مہ دای زہانڈانی مہ دیدار
دوبارہ آی لاگت ماج کراجی
حسد کو تاہ سونن آسن چھو افسوس
حسد زدل نبر تلہ سُن چھہ ترادن
سونہ دادس دوا تعویذہ چھو بنیہ
وچھن آسی تماشا چھم کُنی کرن

اَمِس نُش کنہنہ حاجت دریا چھوم
بو قُربان پیرنی روشن ضمیرن
مہ حال دل گرہم اُسن نہ مالا
اَنت نہ دِل اَنِن ساروی چھو باطل
زلم نہ کوس مہ کیاہ آم بنن
بو ذاتٔ زی ہیبہ مالی چھوس پری ذات
مرے ہر کونہ شمع حسن ہٹ بہ پاپنور
کھین بازیاہ زبازی خوردسالے
زہ دونکھہ کار باز بگار چھوی نہ
ہہن مہ تور چھوک زر رشک چانوی
وہ زاگان پرن ونتے چھم کرتہ می پاس
فرت چھوس زخم کرت چھوس آدمی زم
زہ نی پوشی نہ لالس ونتہ پوشا
پری گلرنگ چھم آتش شہاخ
ستمی ماکنہہ ونن کر ہیبہ مالے
کران حیلہ ہنیی کیتاہ چھہ ہر روز
گنڈن ہنسنس مہ کھوزرن متہ وولے
مہ دل زی نش سند چھوم زلزلہ می
تلہ لاگت گوڈن بیت شایہ آیہ
کرُن جادوی کرہی ماجی زہ زاجی
حسد کا نہنہ سُونن کاسن چھو افسوس
جُدائی پھاس زدل ون چھو دوان
سونہ دادس زلن حُبر موت چھو بنیہ
زلی یام موکلی نہ بوز تم کرت

چھکھے بوزان سوزِش ہیہ مالی
چھو تلپاتال سچلہ خانہ میانوی
حفا چھوم خانگوی آمت مہ درپیش
بو روزان چھوس سماس کن روانہ
سمان شہرہ چھو دیوان تہ جنن ہند
درازی تہ کھجر تت شہر سی دور
پری ہا را دران شہر است چراگاہ
بو غمگین چھوس یمی موجب خدایا
چھ گرواجن نہ مانن میان شاہی
یمس لاس گرج آلہ کو زر راو
تماشاہی فسچھک یت کتھو تماشا
تماشاہی بو ملہ وے ہیہ مالی
دِن دادے کلس خارہ کالدن چھوی
مسلمان آسھک میہ بو زنک زار
دُپس مالے بو وندی مال کرانوی
دُپس ناگی ارزنن ہا ہیہ مالی
چھو بہتر عاشقن ہند نام بدنام
مہ پٹ راجھی محمد مصطفےٰ اچھوی
ملامت جامہ ول روزک سلامت
پرانی کلمہ دپوس آسہ ہیہ مالی
کنوی دین شوبہ آسن یار یارن
ہیتھوی ہیو گفتگو پانہ وانی
کتابی چھی سخن افسانہ چھوی نہ

مہ سوزان کس نشی چھک ہیہ مالی
کُرن کنہہ گرہ ہو نہ ظاہر دانہ میانوی
ژلت چھوس در امتوی از خانہ خویش
شبانہ چھوس روانہ سوی خانہ
وچھن سوی کار چشم روشنن ہند
بود ماہین این کشمیر و لاہور
تو بشنو راست بو پرین شہنشاہ
دِمے دب شاہا ہیہ لاگے گدایا
شبان چھمنہ سمارنچ بادشاہی
تمس کتو مالکن دوزخ نینی تھاو
مہ ہاوم ذات پاوے نہ بو حاشا
بو ناگیر اے راوے ہیہ مالے
لگے پاری کرن ظاری مدن چھوی
روانی ظلم گرتھ دنیس خبردار
بظاہر بو بطن کیاہ دین چانوی
بظاہر چھوم مہ کفرک جامہ نالی
مہ کرمت چھ بو اندر دین اسلام
دین مہ ول ملامت جامہ تل دوی
مہ وچھ تشقس یہ عشقن چھوم علامت
بسوی حین الہ یارس سوی مہ مالی
رٹان چھس چانو دین بو اختیارا
وہ ہاوم ذات کرس للتہ وانی
پزدی ساروی ازینہ دانہ چھوی نہ

ترا ناہا ہیم و ہا ہیو سیم چہ کار است
مرا انکھیار ان بدنبل و عار است
نہ این حرفیست کز روی نہ مہ خیزد
چراغ از فیل ہی بسنت نا ہی بیزد
نہیل اسم گر دل انجنہ است
سر و در پیشنت از نیور افلنت
چنان بر دولت چون لالہ داغ است
سر ابا بند در چمن باغ است
سر آمد ور بسی خوی ہیہ اموز
سر و دا نخچین بیہودہ اموز

ہیہ مال

زاصل وصل من پرسان کی کرد!
شنواز من اگر آزی تو باور!
بخوبی سرورم تیسل پری را!
شہنشاہم سواد و کسری را
پری مستم بادم خوے دارم!
فرشتہ طلعتان را کشمیر یارم
سمان را تخت گاہ عسم تو بدانی!
زمین مشہور شد آخر تو بدانی
سمان شہر کی است در کشمیر و لاہور

ابیاتِ مولوی صدرالدین وفائی

منم شاه پریرویان آفاق — بخوبی همچو ابروی خودم طاق
بهر صورت که خواهم جلوه سازم — بمعنی گوئیا نیرنگ بازم
برهمن صورتم لیکن مسلمان — بدین مصطفی شد تازه ام جان
بفرق من که کاکل سر دراز است — سیه چشم مرا این تاج خود دوست
بود بر فرق کاکل رسم خوبان — چو سنبل بر سر سروی گلستان
تو قشقه بر جبین من که بینی — در آئینه بود عکسے[۳] که بینی
بود در گردنم زنار کین تار — برائے بستن لہااست در کار
چو خوبی راندیدم از جفا دور — شدم اندر لباس کفر مستور
که معشوقی بعالم بیوفا نیست — جفا اندر مسلمان روا نیست
که معشوقی بعالم بے جفا نیست — جفا اندر مسلمانی روا نیست
بود از زن مرا نام ای هیبه مال — ولے ناموس گفتن با شدم گال
هیبه مالس بگفتا اے پریروی — فرشته طینتی و آدمی خوی
ولے گو راست با من ذات خود را — که واقف میشوم من نیک و بد را
ازین قصه بعالم خاست غوغا — که شد در بله پور این فتنه برپا
سمر این حرف هم گردید هر جا — میان مردمان برخاست غوغا
که افتادست از زن را هیبه مال — پئے تفتیش گو هر کس بدنبال
جهان از هر طرف افتاد در شور — تماشا گاه عالم شد بله پور
چو از زن این همه شور و شغب دید — مه بے مهر را هم در لعب دید
بدل گفتا بباید کرد کارے — بعشاقان عالم یادگارے

دربیان غوطه دادن از زن در خم شیر و غیب شدن و جو دادو در آن

دپان چھس هیبه مال ای دلبر من — برنج و راحت تو غمخور من!
یه بوزم نه ژه ونتم دل بنی کیاه — پری ذاتهی ژه هاوک یلہ چھنی کیاه
تماشا بین ژ ست ای یام تامنت — ژه دل دور رکا زرک تا قیامت

الوهو بله ویرس دکھڑو پیاری
پیچاره کیمتی لاچاره ساری
چھا هیبه مال کیم ارزن کس نال
مه ہا دوم ذات بادوم کس درس مال
چھا هیبه مال کیم ژاه فتنه بر دار!
روا دار جفا تی بے وفا یار!
گگهان اسوم یه جان جان میں تی
چھا نادان غفلت منزی چھسته داتی
ژسن اخر صلاح نیرت ژسن چھو
دو ڈیشون جانبن پدوی گگهن چھو

هیبه مال

دکس بے وایران کن کس بلا را
بنگاه هاو وی چھکی لی ابیره وارا
سر اکی بشتی در سینه ندران جان
جدا رودی گاکوت بشمن و دوان زیر این بین نه
بسته بس ژ ان زنده مودی ژسم زه پایه
بشتس مه بشیں ژیں زن ان لیه حق
چھو سیں نه ژیس کس تیں جھوی اکی کمند
چھو کس نه جوه یره سنز چھ بابا
واریه لد و ور تن پاژن یاجو لدا رایا!

صبح سیپن تہ دپونس ہا مہ ذات!
دپونس وعدہ بعمل مہ انن چھوم!
وہ اندر باغ بڈ اک دوہ گنڈان
ونان چھس انان در باغ حاضر
مہ کردور کران چھک ہیہ مالی
ژہ میانی تہ بو چانوی آدنک یار
بوزانت ژی مہ دلدارو ژہ زانک
مہ ژٹ یاری ژٹن چھوی گرہنتاہ
مہ دم رخصت خبر چھا کرہ مبلو
قفس تراوت نفس ہو چھوی ژلانی
دلاسا دت کران چھس روح گرادی
کرس بعد مارہ ام چان نفسہ برابری
مہ ژٹ یاری ژہ مولی ارٹا شیطان
یمن صاحب نہ حشمن گاش وسی
یمو بدکاروی حضرت نہ پرزن
دپس ناگ ارزنن ہا ہیہ مالی
دپان چھس جھلکوی چھو نیا عزورا
خبر واژم ژہ ما چھوک ذاژ واتل
یہ کت تس ناگر آیس یہ چون تیر
یہ کت تس تیر لیع تحقیر گو غیب
دپان لاین تھپاہ ازنا گسی تس
سور وشت ژلو تھوی ژنا یہ ہو تو
وون ہتو نالہ گلہ نت ہیہ ملے
پشیمان ازخود وازکار خود شد

ریگاہنک وعدہ دتو مت چھوک ژہ مہ رات
گناہ تو ہمہ بر گردن تو!
تھوی ہیو تھو مہ تت اندر لوڈم تن
دپانی عالماہ اوچھان ناظر!
مہ تی پانس پھران چھک ہیہ مالی
ژہ زانک تہ مہ زانوم عشقنوی نار
جفا میانوی وفادارو ژہ زانک
مہ لد یوسف کڈن چھوی محنت چاہ
ائی کر فیر تھی لیس نیر تھی گو!
مذ لوار و بدن ہو چھوی گلانی
مرن چانی اتھی چھوس ون بوراوی
فری ماد شمن من دوستداری
بنقص و نفع خود کنہ چھو کنہ واتان
تمن دیدا چھی کتہ یہ آتش چھی
تمن کفارنی دوزخ سیپن نن
مہ نی چھک پرزنن ہا ہیہ مالی
مہ ازن پرزنک چھوک کو نشہ ژورا
یہ کھور لدہی کمو تان کھور کتھی ژل
دژن ڈنگاہ تہ گو غیب از خم شیر
دژن در شیر ڈنگ ازگیر گو غیب
دوسہ مو آمدہ در دست اوتس
یہ ستو جوشس پوشان ات تیوی راو
پشانی اشو چھ تراوان ژالہ ژالی
زرنج دفرقت دالدار خود شد

بوان تس یار و نان پردر فرہاد
بوان سہہ سمس تہ نیرو فولاد
ولو صبا وہ ولو مس بونیت
زرا سکان جبیس چھو جامہ وبونیت
زرا پتھ سمر و وان ہم سو سہ یار
رووان ارہس یارو تس ولو یار
بوان چھوی تس سنو نیر ونور
تمہ ہس تمہ نس بتنوی
نیم نیرت نیر انس زفہ
نیر یوان فہ نیر نہ
ازم بوان ز

ہیہ مال

مرہ گرم بوازفراق زنیتہ خنجر
مرہ گرم ازخم تیر بمہ و خنجر
مرہ گرم ہوس روازادو و لو بوز!
مرہ گرم ہو فتدشت شادو و لو بوز
مرہ گرم ہو چانہ ہجر کی داغ مت لو
ازہ گرم کس فرتی ون باغ مت لو
ژہ رستوی پرنکسی پرہ شتو یہ لو لو
ژہ رستوی نعمتن ون لو یہ لو لو
ژہ رستوی پرنگ پلنگ مہ و دنی چھوم
ژہ رستوی سازنہ چنگ چھونی چھم!

بو
زتکس پر کیسہ شیدا ہے خدایا
سو وان دو بار بیلا ہے خدایا
مشتس نہ بھن تہ چن نہ کیوں اڑ ام
ولت زال دزلت میہ گود لاکم
اکس تو دوں عشقنوی ییلاب پھرم نہ
سو کس دن کس زہر عشقن ایک دینن!
ودنی کیاہ مولوی صدر الدین نیمن!
بیان تحفۃ الصدر ان کی
فیتل عشق بے خود شمار اند!
براہ عشق آخر جان بسیار اند!

ہیہ مال
وفنن بانمم
زمعشوق فان وعشا فان
سو تی کا شہزادہ بوز نہ باشی کا
چھو لدمنت نس ادس جب بہ
سمفنی کول البصورن اس بار
چھوے بوجوش سروت بو بار
بوجن صدمہ حبا صدمہ حبل چھیر
ونن کیاہ جان مہ باران سندری چھیر
ودیمین کیاہ جان صورن سندری غنہ نیرو
ونن کیاہ جان بو بہ اس اشیرہ
فقیر و چھوسنہ لوشان اوشنہ

ژہ رستوی خانہ مہ گومت چھوبے تو
ژہ رستوی جای عشرت چھوم مہ زندان
ژہ رستوی عشرت تس عسرت مہ گومت
کتوژ لو ہم کتوژ لو ہسم ولو یور
ولو دلدار ہ ژی رستوی مرے بو
مرے بو بوزنی ؤن چانو گفتار
مرے یدنی قد برجستہ ڈیشے
مرے ہو جان جانا نو ولو یور
مرے ہو زلف پیچا نو ولو یور
وہ دورر چانو اصلانو زری۔ بو
چو عذرا نالہ دمہ بو چانہ لو لو!
نتہ لاگے زلیخا روزہ برراہ
نتہ بو روزہ لیلیٰ بندرن ون
نتہ بلبل دے ؤن بو گلشن منسر
نتہ پمپوش نیرے سیت ہمراہ
نتہ لائے بو ناداہ ناگرایہ
یہ نوزانوم بیبہ مہ نجتسی کوس
یہ نوزانوم مہ یاد ان آسو تاون
یہ نوزانوم یم مہ فاسرن ژور
یہ نوزانوم نسوس وات یم مہ
ینوزانوم سونہ داد یوت مشکل
نتیم فیرت اتیم ؤن ناگرایہ
ولو پرسان گرے نو ذات گوہر
و نگر نہ ہیہ مال راتس

ہم کردن دہم دیدار از دورن
نہ دِل شاد است نی جان ات آخندان
ژہ رستوی دولتس ذلت بیو مت
یتم فیرت یتیم فیرت ننتم تور
زرہ زا احیقتس ذرہ دورر نوزری بو
مرے از یاد آن آزاد رفتار
مرے نی تم زہ سنبل دستہ ڈیشے
مرے ہو شمع پروانو ولو یور
مرے ہو ماہ تا بانو ولو یور
مرے ون رات کیو سن ہوبرے بو
یتم فیرت بو دوؤن گجسہ ہولہ
دِدے ؤن بو مہ فیری گر شہنشاہ
ولو مجنون فیری کو ہنی ؤن
نتہ ژہانڈت بوژی صاجبدلین منز
ژہ گوہم کالہ ابرس تل مہ چون ماؔ
ہیہ مال ترادنھی گوہم ژہ ژہا بہ
یہ نوزانوم مہ کرمہ لانہ ئی آسو
یہ نوزانوم مہ چھوم ناگرای ژاون
یہ نوزانوم گژہم مہ یاد نس سوژہ
ینوزانوم سونہ داد ہت ایم مہ
ینوزانوم مہ لاگن زاسی گل
دیتم مہ درشناہ اک وشنہ ژہا بہ
چھوہم سر دارہ ؤن مہ تاج بر سر
مدنو ارس تیہ دو مرت جگر تس

دنن کیاہ جان مہ ولوہم نال زلفو
دنن کیاہ گندرن ہند ناز فرمہ
چھہ ماران گرایہ مارن زہا یہ
یمیس فنز سوی یہ عشقن داد زانی
یہ سوی زانی فری یس عشقہ داد وٗ
یہ سوی زانی نگوی یس موہہ زالہ
یہ سوی زانی یمیس فنز زلفِ پیچان
ونان چھوس منکر عشقس اکس کیاہ
دنن مہ دلبرن ہند تیوت دوہ گوم
زہ عاشق چھوکنہ بو عشقن ونی بات
ونن مہ دلبرن ہند تیوت دوہ گوم
ونن نتھو ہیو دل من ہیوک زورے
ونن ید واریاہ عشاق مودی
ونن توحید ساری عشقبازی
ونن گیمت چھہ عاشق مارہ کیتی
ونن کیاہ حمد حق ونعت احمد
ونن ساروی چھو تمسند لایق یاد
کران ازمان صدر شاہ ڈیشہن بو
ہتوم زہانڈن تہ دپو ہم چھو یہ زندہ
سو چھوی درگور ونگمت کتو گژھک پور
دلن دپونم زہ دیدارک ہوس چھوی
گژہن اسہ وہ تیتھ انسان پیدا
یہ کت چھی از نصیحت ہای لقمان
یژہک ہی تی گژھی در آن پیدا

زہ تل شوبان چھہ خط وخال زلفو
بساماں سندرن ہند ساز فرمہ
برائے جان من گوئی بلا یہ
یمیس در سینہ چھونہ تس عنبر معنے
کرن یس بیدہ معشوق جادوی
فسرن تس یار سنزی ہر نہ زالہ
یہ سوی زانی یمیس تر تیر مژگان
جواب باصواب خوش صدر شاہ
کہ از بیداد شان یاد خدا بوم
زہ چھوک انو تہ زہ بکسا دوہ تہ راتن
کہ از بیداد شان یاد خدا بوم
عیان مہ از حقیقت آم نوری
چھو عشقی رتو سرن تم زندہ رودی
خدایا کر حقیقی از مجازی
خداوندا مہ مارتم عشقہ سیتی
ونن تعریف پیر و سیرت جد
یکھی زن سوزہ دک نت بوزتھی داد
سخن ہیوان چھو برمرد سخنگو
کلن کت کن گئی امیر در زندہ
انم یت منز مہ تمسند بتیہ ہت در
بگفتارش ہبین یوتوی زہ بس چھوی
وچھان چھوس ہر طرف حیوان پیدا
بدانی قدر زہ ہر شے خاصہ انسان
وچھان گژھ زہ انوار ھو اللہ

ساتھاہ مشر او نہ چھاو
نیرن اگر سی تن سینہ
چھو مرتہ فارسی کیاہ صدر ہند
ونن چھوی فارسی التین وچھو
ونن چھوکر سی صدر نہ ہیچھنس
نمنا نہ نت نس افسوس
نشکر دی افسوس افسوس
گرنہا دنیا گرنہا افسوس وانی
چھو یاوان بیوفا نت پیا دوانی
نہ ہیت کس بار سنزی پتہ لوکی
گرتہ ہاران نیرن ابیل دل
ونیگا ایدر زیب
نیران نیر زیب

ہیئہ مال

دریغا دریغا سی سوزن یاد ونن دوہ
دریغ او سوران نشر اوکس
ودانیا دیت شئے مہ انتوی چھوم
پین نہ نشہ ظریفن ونہ توی چھوم
ونہ ون عاشقن داد وی لگن چھوم
بجم دی بدرد دل ودون چھوم
نجم وھل دلان کینسہ نہ مانوی
ونن بیب اوی ظریفن ونہ وانوی

غزل در فراق دوستان یار

دو کھلیہ بارہ سندوی دادری
چھو بیدردکس دینن گیت غیرس معنی
مہ نادان شہ ظریفن یاد پادی
توی بیت شایہ بیت مہ نالہ زرادی

غزل در فراقِ دوستان و یاران خود

زندہ گو عالمس پیکن سو نتن رغمبل!
مودین ناردو پت دت گورہ بل
گگوی تھفہ دت پوکی بیت پیک اجل
مودین ناردو لفو دت گورہ بل!

ہیبہ مال

جایہ جایہ چھوبی خبر ادا فنا و
یارین نا تھومہ یارو آمس ابل
کیباسنا امنت چھو ہرات خبیر بل
مودین ناردو لفو دت گورہ بل
مودین [illegible] شوی پایان چادرو
گل و سہلت استین اسکی ترا و سہرہ رو
بودین نا کورستین سو ال آرہ وال
فیچ بنیز زل اری آتہ بسو لوبے
[illegible]

کیباہ کرزہ لاسِ تہ لانین کارن — یارن نشہ گیہ جدائی
تنہ ہچھ ایوان چھس ضربہ کارن — یارن نشہ گیہ جدائی
لوکہ چار باز گار دوہن تارن — برم زان آخر فنائی
غافل متہ باگرِ ہتہ بد کارن — یارن نشہ گیہ جدائی
پوچھنس امِ چان سیبہ مارن — آیستہ در الینہ ادائی
اشہ نار زاجنس چھپیں اشو ہارن — یارن نشہ گیہ جدائی
بنہ ہچھ تراونس ستم بیعارن — تنہ چھوس گوہرت سودائی
کیباسنہ کن تھادہ نازارہ پارن — یارن نشہ گیہ جدائی
وزہ ناوان چھوم وندہ چین تارن — اندرہ کنہ وایان چھیم نائی
کسُ نہ زاجنم وسِ لولہ نارن — یارن نشہ گیہ جدائی
مرُ مہِ دارمس ژونہ ولن پیارن — چھ مہِ مشتاقس جدائی
دیدار دیہ نا چھوس انتظارن — یارن نشہ گیہ جدائی
گُل گی برہ تے کیاہ کرہ خارن — چھنہ گلن کنہفتہ لقائی
نندہ رٹ جای کنہ اندہ کنہ غارن — یارن نشہ گیہ جدائی
بیگانہ زانہ کیاہ بوزت شعرن — غیرس دِل دِن چھو بے جائی
ظریفہ واقف گرِ ہتہ اسرارن — یارن نشہ گیہ جدائی

داستان دربیانِ زاری کردنِ ہیبہ مال

چھو ہیبہ مالہ ہندوی اَت شیہ داؤ — بو تے ناداہ دمس چھوم یادنی لگا
یوان چھوم یاد اینجا بابہ بالیوی — مہِ صدرالدین سنزی زیرہ لابوی
چھو گلشن گلخنا یار و سوائی — شکر زہرا چھو دلدار و سوائی
موے ژہمت چھم تیم یارہ رستی — ڈولی لگمت تمن یم یارہ رستی
پرہ فٹ چھوی سویس تُس یار رادی — گمُت گُھٹ چھوی سویس تُس یار رادی
دُوکھ لد پوشہِ باغس نا رڈلیشان — سوکھ متو نارہ سی گلزار ڈلیشان

سونسن ہنزر دردلی ژانڈن ہترام
گنیدرن ہندتل مہ واراہ اڈجہ نل
زانہ سوی لیس موتنی کردون جُدائی
زانہ سوی لیس موتہ پیادن ان دل
یار دَر دِل گیم پرا رک اپٹہ وتے
اک ماہ چھوم سوز دم سر دوو لو
سوزہ والیور کٹتوی چھوم آرہ بل
چھوم مُرن مہ چھومنہ دوبارہ بیوی
دمبسم ہن حضرتِ اللہ یاد
یاد حق مطلب زابیات وغزل

ہول کرہم بڈمہ واراہ لول آم
مُودین نارُو و نفدت گورہ بل
ست چھ سوران یلہ چھ رادان زبالی
سور کرام اُستخوانن چھم کیتے
زالو ہس مہ سینیس ژھنہم نار چھل
دادینو بوزبے درد و دلو
شو نیم دن نالہ موتن مس چینوی
چھوم لکھت گومُت لکھت موتن انل
پوشہ ون سُوی ہشہ سان تس لای ناد
مُودین نارُو و نفدت گورہ بل

نوحہ وزاری کردن ہیہ مال و ملاقی شدن درویشے صاحب حال با ہیہ مال

چھ ہیہ مال پراران لل کران آس
متوژ لتم مہ بابے بال بالی
متوژ لتم کرن آسی جُدائی
متوژ لتم استیم ہو چانو فنش گوم
اڈہ لچ آشنائی کرتھ ژلزیا
متوژ لتم چھو فرمادان اُستاد
بگفتم مرگ بد چھپا یا جُدائی
فراق است آنکہ دل را میکند خون
فراق است آنکہ سوزد خرمن ہوش
فراق است آنکہ بارد ژالہ غم
مہ ھی ھی ایژرای ومای چاپانی
مہ ھی ھی کونہ زالوم کونہ ژینوم

کھوان تس ناگرائن کیا چھو افسوس
متوژ لتم مہ ترایت ہیہ مالی!
کھیم اوّلے کیاہ آشنائی
ژلن چانوی اڈہ یکومہ کھش گوم
خداترس وجُدائی کرتھ ژلزیا!
کران دُور چھو ژراز مرگ بیداد
مرا پیر خرد گفتار جدائی
برآر د راز دلِ از پردہ بیرون
فراقست آنکہ سازد عقل فرموش
ہلاک عاشقان دارد مصمم
مہ ناگیر ایہ کونو قدر زانی!
مہ چانی راو نہ تادان زینوم

سونیرداوچ [illegible]
فنس ہاسی کھور [illegible] فرمان!
سہ ہی کی کونہ ناوو ام چیا نو ا ران!
مہ بانہ [illegible] چیا نو ا ران!
فقیری [illegible] کھیپی ہیسیتیہ!
کران ہی ہی چھم انذر باغ بان
فقیر اوا [illegible] دربار باغ والوی!
فقیر [illegible] کوارہ ہم فقیران
[illegible] فقیران
فقیران جان فدا [illegible]

ہیہ مال

فقیرن حال ال زودی عیان چھوی
فقیرن کیفتہ حاجت بریان چھوی
فقیرن زخم شی نہ بجمر شی دی!
فقیرن منز کتم مہ اک نگاہ!
فقیرن ازخدا بد دستگاہ!
فقیرن ناو کیاہ اطفال تق چھوی!
فقیرن نیش کیہ ماہ ان عجز وزری
فقیرن لسم قدا پیرن بو یاری!
فقیرن خوش بوان چھوی زدوم سوز
فقیرن پیرنی نش باادب روز

دحس کی زچورہ ہوحر انی!
روئنہ وامان نشرون اسوس کرانی!
منسوکن اندری ازنام زُلت کو!
وہ محلہ خانہ کن کھستام ابیت پیو!
صبح چھین ونبر در محلہ خانہ
چھوون شہر سماکس شادیانہ
پری ساری پرن چھس ون پوانی
خوش و ناخوش چھ برشاہی پوانی
پتوی تم اکی مہ و نوم نیر کھی کو!
پری نزراوان چھو پرین پیٹھی زو

ہیبہ مال

چھوون اتین ہمراز سماہکس اسی روانہ
ہیبہ کرانکس لوکان نیو اسہ نہ
سماہکس منز بیمیت مہ شہر ون
وچھم زن شالمار اندر سوارزان
نبر ور اہت رجنت زان چھوناگاہ
رٹیت وار باغنا بکس ارزان سو باناہ
چھوو تہ ورزان نابس نیب کرانی!
منخمل چھی باغ کس سونہ ہو
فرشس کیاشب سونہ پشو کیا پروہ زاو

فقیرس خستہ دل کر ہیبہ مالے
پرژہان چھوس ہیبہ مالی کیا کمت چھوی
دوانی کس ژہ چھک فریاد و نعرہ
ژہ کُس چھوی یار ہر مشرا شیرہ چھی
مہ راتس راو راحت ہیبہ مالے
وناں ہیبہ مال حال دل فقیرس
مہ پیر و اولیا مانمنہ افسوس
مہ لادن چھم تہنز یادن پھی بو!
مہ کرتان پیرہ نی نشن ہُربوُنی گوم
دلن صاحب لہ ہندن گیسم رای
گُسند تام شیشۂ دل فوٹرم مہ
لگے دروشہ چھوم معشوق خاوند
لگے کونہ پاٹھنی مہ داد سی وات
لگے چھوم ناگ ارُزن تمُسندی ناو
دُپس درویشنی خاموش خاموش
یہ ماسوُی آسہ ڈیُتس ڈیوٹھم مہ دیر وز
کلس دیت آسو تاج شہریاری
سو برونہ برونہ ماہرازہ ہوُوانی
سو مہپارہ سوُری زن ستارہ
گران براسپ تازی ترکتازی
نبر گوناگہ نیرت لچھ سوارہ
کموچھوہ توہ گرہان کتو چھوہ گتیو آو
دُپوہم چھوی پری شہ سانو ارزان
سماس کُن چھو تلپاتالہ نیران

ببین تا برسرش آمد چہ حالے
بدن ژہ گلمتوی ژلمت ژہ کسن چھوی
روان راتس بدن چھوی پارہ پارہ
کسندہ پوژہ راوشر نند ترنہ چھی
مہ ونتے ناوکیاہ تس ہیبہ مالے
فقیرس خاصہ پیرس دستگیرس
مہ اخلاص و ریاز انمنہ افسوس
فقیر و سیم و زر سر ہوونڈے بو
گلانی زوژ لانی چھوم نہ زاہ بوم
پیم ہایاہ دپانی چھوس وہ ہیہائے
ستم پانس کرم پانس کرم مہ
بوتس ہیٹ لجمژی لجمژ گمژ بند
بو عاشق آدمی دلبر پری ذات
زلت گومت مہ ازرن ورزنگ واو
پوک حالا ونے ون نقافت گوش
کھسان از چشمۂ بانجت فیروزہ
پکان تس پوہ پنک پاٹھن سواری
جلوداران ونے جلوہ دوانی
تمس آوارہ گی انمژ سوارہ
سواری تمسنزی در نیزہ بازی
پرژہن ہتو مہ اکس نش وارہ وارہ
کسوچھوہ بادشہ سیرس کتو دراو
امس آغنس چھو ہر کانہ سانو پرزان
امس رستوی ونستام آس حیران

صفس سبزار کس پٹھ تکیہ وت شاہ
چھو اندر باغ وتھمت شادی شور
دچھوم تت بنگلسی اندر بدیوار
عروسی پنجرہ تت کرمتی خاص
وچھان چھوس تت حویلی منز تماشا
زوول در باغ زالت ہر طرف آس
کران حاضر چھو ناظر حکم شہ خوان
روانی لقمہ ناگ ارزن کھوانی !
تمس پٹھ بعد خوردن حکم شہ آو
بٹھس پٹھ زیرہ جانا وار ژہانڈن
تہ کھن تہ چن تہ واتن ہیبہ مالی
ونت یو نوی شاہ نیرت تہ عشق گوس
ندیم از ہر طرف چھس تہف کرانی
اشارت ژیوان از عادت بزودی
تولک از ہر طرف تعریف معشوق
غزلخوانی سپن دریاد دلدار
روانی گو دوانی جامنی چاک
یتھوی پیوہم تمس در شادیانہ
بجز اہل دلان کینسہ نہ مانوی

سپاہان پری چھس صف بصف کیاہ
ونے کیاہ ہیبہ مالی ارزنن دور
بناتت اک حویلاہ کیاہ طلا دار
بواز بہر تماشا نتت اندر ژاس
تماشا ناگراین زونہ گاشا !
پری تس ایستادہ صف بصف آس
کھوان گی خاصہ نعمتہای الوان
یوان ناظر تولت خواسس نوانی
یہ زودی ژہٹو تہ ناگس اندری ژاو
یہ اندر ناگ پیوتی واتہ کاڈن
عزیزی سانہ میانے لوچہ بالے
بشان کوتاہ تہ اُش تراون تہ کھش گوس
عزیزان لولہ اشو چھس وتھرانی
گیون ہوان چھ قوال وسرودی
فراق یار ونہ ون زیادہ گو شوق
ہر گوس ناگراس عشقنوی نار
غزل بوزان لبسوز دِل ملن وخلی
سو کھ مارس دوکھ ڈیو کھم ڈشبانہ
دنن میونوی ظریفین ونہ دانوی

غزل خواندن ارزن در فراقِ ہیبہ مال

کیاہ کرہ یار گوم دُورانہ
تمہ جایہ دُور پیوس گوس حیرانہ
ونسس اندر چھوس حیرانہ

تمنا تمسند چھو منہ نیران
تمنا تمسند چھو منہ نیران
تلپاتالہ نشہ چھوس نیران

فراق تمسند چھو منہ نیرانہ
تمنا و تمسند چھو منہ نیران
[illegible] مرفانہ
شرابِ وصل [illegible] فان
دل میونو چھس [illegible] نیران
تمنا تمسند چھو منہ نیرانہ
[illegible] نیران
دیوان [illegible] یاوانہ
بوبارہ [illegible] چھس نیران
خمارہ تمسند چھو منہ نیرانہ

ہیبہ مال

روی یلہ ماون تمنہ چھو
عاشق پرتو یلہ تراوان
تمنا وچھتھی گو دیوانہ
تمسند چھو منہ نیران
شوقہ ون کیاہ چھوس زنخدانہ
غبغبس منز چھو سنہ تہ تلان
یکینہ فرقت نتہ [illegible] موکلانہ
تمنا تمسند چھو منہ نیران
شوقہ ون پیر چھوس روزنہ وانہ
شوقہ بیدت عالم گو دیوانہ

روس دچھتھی زنالہ ہیچھانہ
عاشن تہ خاصن دل چھو نیوانہ
داسس تھف چھس تمنہ کرانہ
ظریفہ نوکر گرِہتہ کرانہ
دِسی نِپنس منز چھوی بجانہ

تمنا تمسند چھومنہ نیران
پاسن لگومت چھوی سلطان
تمنا تمسند چھومنہ نیران
عاشقن منز ژی ادہ چھوی شان
تمنا تمسند چھومنہ نیران!

بیان کردن زاہد فقیر خداد پیش ہیبہ مال آنچہ کہ از احوال زن دیدہ شد

شبس بوزت یہ نالہ حال وقالا
سفر بڈمہ کرم بیت شایہ واُس
تسند تہ چانو بوزت چھوس ژہ زانان
یوی ڈیو تھم سو تمسند تاب وتب مہ
یہ بوزت ژاو زوتس خستہ جانی
یہوی مہ چھوم یہوی مہ چھوم ہنن ژ
امی چھوم لوٹ کرمت خستہ جانس
امی چھس کرمژی بوستہ خراب
یہوی گومت کرت چھوم نیم کھش مہ
کرم ون دستگیری میانہ پیرو
دلو پیر وژہ چھو کناسا نو محرم
دلو پیرو گڈم از خستگی مہ
دلو پیر ورٹم ون چان دامن
دپوس تم فقیرن گوشہ گیرن
ہمت بو بار سی نش کرمہ سر فاش
خداکر یاد ساتہ اہ غم تہ تراو
یتھوی جیلاہ کری لو بہر اللہ

کرم صبحس بباطن انتقالا!
مہربانی تہ چھی تیو واتھی کس
ژہ تمسنز زو سو چانوی جان بجانان
قیامت از ژہ کر تھم ون یہ شب مہ
رٹان کھور چھس پ پان ہا پیرہ میانے
یہوی چھوم یار نہ معشوق دلدار
امی کھش کرمہ وتھ جسم ناتوانس
امی نیمہ چھم میانہ ون اچھن خواب
ہاہندی دور زان انمتو چھوکھش مہ
کرم ون یاوری مہ دستگیرو
ونے کو تاہ بو چھس پر رنج و پر غم
ژہ ون زین بستگی دم رستگی مہ
چھو دامن پیرنی ہند جای ہن
خلاصی حق دوان سارن اسیرن
دلی فرد ای شب بیرن یین گاش
دماہ اکی و اتناوت دل جمع نہ تھاو
وچھک داد خدا کر یاد اللہ

متن درن نعرہ ہای صبحگاہی
چھو ژمنداں مر دحق دردو سی ہی
چھو وایان دہ مرہ دل ذکر چیرہ
یتھوی یو دام شوبی پیرہ

غزل مصنف دربیان ذکر

ذکر کرتہ الا اللہ پرتہ الا اللہ
فکر کرتہ دل اگاہ پرتہ الا اللہ
فیرہ ون چھوی شاہ پرتہ الا اللہ

ہیبہ مال

چھیتھ پیر سو کرتھ بیرت زاہ پرتہ الا اللہ
نیرہ فقیرت زاہ پرتہ احسن ون
بیہ سو فوت انتہ پرتہ الا اللہ
سنتہ سو جاہ پرتہ چھی پیرت ورن
کھنتہ کس سنتہ پرتہ الا اللہ
جندہ چھوی کالہ پرتہ اہ
نن چھیدہ چھدہ وتہ الا اللہ
عامنس سری یہ پرتہ زن ان
انتہ نس سرتہ جا پرتہ الا اللہ
ان خرتہ کاہ امہ کن

نندرہ مران دِل نندرہ ہتو غافل
کلہ تلت روز رحمتِ حق بوز
نادہ اڈراتن اسیہ دِ تو ذاتن
بیس مہ کرم یاد بوزہ تس فریاد
دادلد و ہو داد و د و ہو!
آیہ یتیم پیار نندرہ گرتھ بیدار
دِتہ سینس چاک ژنگنوی درخاک
عمر تراوی رد نصف شب ہوگو
سبیت خرچاہ ہو نہ منز جان زُو
ہارہ چھوی پان زوبیت کروان
دِن شوبن بارو پانہ بدکارو
راوہ راوم دوہ آم حاصل کوہ
کنھتہ ژلیم نہ زاہ زانوم نہ
لعل چھم راوان یاد وس تاوان
وای لیش ہاوم ہارہ سی پوہ گوم
چھونہ کانژاہ سارپانی ہند بار
یلہ والنم درگور میلنم لبہ زور
موکلنک پای چھو منہ جز خدای
نعت نبی دِن ژوشیون یارن
یارہ نبی ہند ناو چارہ چانو کی آو
ٹاٹھو تھو اللہ اسے ولی اللہ

نندرہ حاصل داہ پرتہ الا اللہ
اسہ سوزان کیا پرتہ الا اللہ
وانایتو کانھہ پرتہ الا اللہ
سوزہ سان کڈہ آہ پرتہ الا اللہ
بخشہ بڈن راہ پرتہ الا اللہ
نندرہ داتی داہ پرتہ الا اللہ
دلہ بدر گاہ پرتہ الا اللہ
شب چھو نراوان گاہ پرتہ الا اللہ
چشمہ چھی بنیا پرتہ الا اللہ
میان عمل کیاہ پرتہ الا اللہ
گوک دو گمراہ پرتہ الا اللہ
کوہ مہ چھم گناہ پرتہ الا اللہ
ردی گوم سیاہ پرتہ الا اللہ
شونیم دِن آہ پرتہ الا اللہ
رات دوہ کھتہ راہ پرتہ الا اللہ
لاری ہمراہ پرتہ الا اللہ
پانہ زانکھا پرتہ الا اللہ
بیس چھو اللہ پرتہ الا اللہ
مُربی ہمراہ پرتہ الا اللہ
یا نبی اللہ پرتہ الا اللہ
یا حبیب اللہ پرتہ الا اللہ

خدایا کر بدر غافلن ژہ ساری
خداوندس ادریس خدایا لو یارہ پار بی!
چھو حضرت خضر خدایا انجان جانان
خدایا کر سوی کامل دین چھوی
خدایا رحمن ہمراہ دِنیا زبان چھوی
خدایا رحیم پان اسہ ایہ
خدایا ستار بنم اسکار و مایہ
خدایا بس تہ پادو میدہ
لبن یوسف سپن صبح و امیدہ
سوزشب کرو یاہ پش دل امیدہ
مہیہ مال عقل و علم

مہیہ مال

بوزو اللہ حسبنا اللہ چھی پرانی!
فقیرس کھو دربان چھی اشو برانی
بو منز میارہ حسم وجان وندی
مہہ وزی اتھہ اچ چھس بوبندی!
مہہ کرم عمرہ گرنھنون احسان!
مہہ ناوت ژلوہ چیمس نزمہ جان!
فقیرس نرم دل کوہ دشنی حال
دین لاچارہ کیم چھی مہیہ مال
بیان یقیجہ مہیہ مال گندہ ن!

رسائیدن درویش کامل ہیہ مال لنز دارزُن در شہر سُمان

اژان چھوی ہیہ مالی اسے سو وچھپت زُو

نولانی چھی نلانی ذکر ہو ہو

سرودس کن نہ کنت کینسہ آدم
دپان چھوم شیہ یوان چھوم پور آدم
منتوت شاہ ما چھو اندر مجلس کینس ما
پری کس بت شاہ ان فقیرن کر بسلاما
کلا ماہ خوش کران چھو کی با تبسم
بو بحرم اکی زناہ کھنہ ویر چھوم
دپان چھوس ناکی ارزن مہر و بابہ
مہہ کر پاتی کرت مرد خیر سرا یہ
مبارک مرحبا کے ہم و ناتی
ژہ صاحب دل بزرگا چھوک ناتی

ہیہ مال

ہیجن کمال کس اندر تماشا
پری کلس ہر ان چھیہ سہی اتنی نہ حاشا
بوان چھیہ سر کیہ نشہ نف کرنہ اسو
شاہ میہ چاپس لوجوس بوانی
دپان چھیہ ناسبس تہ چھیہ وادنی
ونس ان شب نکی اپن لوچون انتر
سرودس منز کس شنک وش ہیر
بوک شب ملک ان کس بابس بعو
نبا کیہ وادہ میہ نب باغس اسبکو
سرکیہ منز تتہ اندری شب وا نشخو

پگاہ بڈ شہر تاہ ہر سُوی پیہ	پری زن غیب ہیہ مال گیہ
مقیم ونس بلہ پوری مال گرانوی	ودس کیاہ مال آسوم مالہ لانوی
سمت گرانوی قبیلہ آسس لارلن	ژھنڈن کر دو نواحی آسس گریان
تسلّی گرژھتہ آخر ساتم مود	تتی مادر فراشس سارتم مود
نقیر القصہ رفتہ تختصر بوز	سہ اندر تقچہ خفتہ آسس خوش روز
بہیائی باطنی تتو واتنا ون	عروسی پنجرس اندر سہ تھاون
دماہ اکھ وات تتو دوہ آسو باقی	سپن نہ از نس آسس تامت ملاقی
سو گومت آسو لشکر ہت شکارس	نقیرن ڈیو دوس ہس ژنس وہ پرس
کرت فیران چھو دوہ لوست شکارہ	لجہ شہر سماسس شالہ مارا
پری باغس ژان گی فوج در فوج	چھو ناگس آب نیران موج در موج
بہ باغس اندری خلوت لٹ ردو	دلی پنہان برای مصلحت بود
چھ ہیہ مال ڈیشان ناگبر آین	جمال و مال بخت و تخت وجاین
حکومت سلطنت لشکر تہ جاگاہ	سپن بر گوہر شوہر سہ آگاہ
چھو کافوری شمع باغس درزانی	رباب و ساز و نے ہر سو وزانی
انان گی پادشاہس خوان شاہی	بصد لوان بصد سامان شاہی
چو خوان خوردند سفرہ دور کردند	طلب نغمہ شراب و رود کردند
سپن آراستہ اکھ مجلسا دور	چھو ہیہ مال دل ہی ہی وشور
چھ منز میارہ سنزی بت ہشیہ گوم	بہت کنہ شایہ گومت کنو سنا گوم
وہ منز میارہ نامر دخدایہ	ژہ دیدار اژہ پٹ انوار آیہ
کرک کباہ ہو وہ منز میارہ کرسہ	بلہ ون طوطی تہ بارہ کرسہ
ژہ منز میارہ ہتومت میانو بارو سے	مہ لادن تھاو نیرم وغد ساروے
ژہ منز میارہ وندی سر بو پادن	چھ بر حق یار یارن چان لادن
ژہ منز میارہ بڈ گیاہ مرتبا چھوی	ملہ ون دوان تگی بڈ مرحبا چھوی
دلہ پاٹھن دتن در دو نشیسی ناد	بہ پرین منز بہت گو آدچون باد

تتی ساری شبس مہ پیوم ماتم
کڈم اتھاہ تڑھی تڑھ کانہ کڈن ملہ
یہ بوزم تی مہ کانہہ خوشروز بوزن
میانہ باغ ڈیٹھم ہیہ مالاہ
پریرو شاہزادہ آدمی زاد
بنیم آٹھ ورشی شیتھ ورشی
وَنی گرڑھ لل کرن دریاد دلدار
ونے کیتا یان آہ و نالہ تراوان
ونے کرتہ مشہ ونان کیتا اَس گراوہ
کتنوم مہ کاوہ زہ روشیت ژلم یار
مہ کنہہ معلوم نہ کُس یار کمُسند
یوان چھوس بوزہ ناہ آسوم کُرن مہ
مہ چانی لل تہ بوزم درترانہ
یوان چھوس بوزہ ناہ آسوم کُرن مہ
زہ تہ تس ماچھو عشقاہ پانوانی
یہ بوزت ناگراَیس نارہ وزتن
یہی چھی دلبر و دالدار میانی
سہ چھی درباغ شاہی میون ہت غم
سہ میانی موت تہ سی میان جانان
بنوم مہ ہیہ مالے بالہ ہندنیب
چھہ اندر باغ میانی ژرھ وان کیتا
نقیرن داد ونونس باترانہ
ونہ وُن شہ ظریفن تس نہ وُن
ونہ وُن عاشقن داد وی لڈن چھو
بجز اہل دلان کینسہ نہ مانوی

چھو آخر شاد دسیت آمتوی غم
اڈو متو چھوس تنتھوی تنتھو کاوڈن ملہ
دلِ شہ زان الم ہا شاد روزن
روان کیتا داغ دل ہت سن گلالاہ
غمن خم کر متوی تس سروِ آزاد
سنیم تس کہنز تام عشقہ برشی
ستم کر تھم دتھم دلدارہ دیدار
شبس اندر تہ نہ مہ راوراوان
نتم یارس شہ ہا داوہ کاوہ
وہ کت گلزار سی واوہ پھلوم یا
چھو کُس دلدار زور آوار کمُسند
اثر چھوم ہتمتوی جاسن ترن مہ
نریم شب از چھونت چھوس دربانہ
اثر چھوم ہتمتوی جاسن ترن مہ
کران ماکن اکس چھو للتہ وانی
دوس دروشیبس کر لیس یتوہی و
یہی چھی یار زور آوار میانی
سہ میانی عید تہ سی میانو ماتم
سہ لوی زانن مہ چھیم سی یار زانان
بوپر زن ناگ اہرزن تس گمت غریب
یہ وُنتم وارہ وُنتم ہئی ہئی وا آہ
چھہ ہیہ مال بوزان دانہ دانہ
حریفن نش ونن وہ وہ ظریفن
کیجامر دی بدر دل وُن چھوم
دنہ ون میانوی ظریفن ونہ والوی

ہیہ مال ودر محبس غزل خوندن فقیر تسکین مشتمحال
بابکہ سبیلے سپیس باوشاہ
نار چھوہ برتہ کنہ ہیت لار سی تپتوی
نار بیب لوزان ان سپین شتو بی
زار چھوہ سند لوچہ سپین شتو بی
یار بیب وتھوہ نا نندرہ شتو بی
نندرارہ و تھو ہانندار

ہیہ مال

ویہ نادر شکن بیہ بادو الم نہ تراوم زو!
مارہ مئہ چانوی چھوم نابتو سی!
سونہ داوہ سینوم مارہ متوسی!
دمہ و مہ غمہ چانہ چھوس غمہ سی زو
یار بیب لولوکن متوسی
پارہ داوہ جگر سی گوم نارہ متوسی
پارہ چیم ولیجہ سینہ سروا
عارہ رست یارن زانن رتوسی
یارہ میون پوکن متوسی گو

برہ نیرہ ون تراوِ پیر لتو لتوئے
سرہ چھومنہ سپنان گوہم کتوئے
ازُن میانو گو پرزن کتوئے
راہ کیاہ نامت ہیہ مالہ کھتوئی
مسہ چھو یاران مس پیالہ چیو!
کینژن رتو گو کینژن کرتوئی
کینژن دتوم ململہ فتوئی
ظریفہ ہنگونوی سپنوی چھتوئی
تورہ کُن وہ قدم تراو ستو ستوئی

برہ بال کرتھس تہ نیوتھم دَو
یار میانو پوشن متوئے گو
تراونم گندُم پراونم جو
مس حیت یار چھوم خمارہ ہتوئی
مس پیالہ یارس کمسنادتوئی
کینژن بوزم تا وان پیو
یار میانو پوشن متوئی گو
کتہ کتہ پراران مس کھو
یار میانو پوشن متوئے گو

گریہ کردن ازُن باستماعِ حالِ ہیہ مال از زبان فقیر رو شنضمیر

ہو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ!
یہ بوزت ناگہ راِیس لجِ دلس شراک
خیالِ یار اُن تم در مخاطب
مہ یارہ سینہ برُتھم ہیہ مالی
مہ کرتھم ہول ارمان کنھنہ نہ درام
مہ لدمی یار چھوی نہ کانہہ گناہ می
یہمنا ون یہمنا گلہ وندے
وسِت پیو تیکنوی حاضر زیت آئے
یہ بوزت ہیہ مالی دل سپن خون
دوان چھس حرف ہی زن ضربِ خنجر
یوان چھیس آہ کمسندزن زہرِ کان
دپان چھس دل صبر کر عشق بر خیز
چھہ عشقن صبر سی سنتن نہ کانہہ گوم

ہو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
زچی تس باس نیرت از دل چاک
دِنن تم نالہ کیاِ از جان پُرتب
مہ پارہ پارہ کرتھم ہیہ مالی
تیم در خواب رانتھاہ لول مہ آم
زہ بکھنا سالہ دکھنا درشناہ می
زہ لاگک آغہ ون لاگی بوبندی
انتھ کینژن ورس کنیز در لٹس باہی
دپان چھی نیرہ ون از پردہ بیرون
دپان چھس فوٹرن ون زال ہنجر!
نتہ ماتیر آسِس تم زہ مژگان
توشیر خویش را در شہد آمیز
دُدس دل دلبرس ہی یہ کیاہ گو

دِپان کرانی زِ ڈچھ آخر بیہ ساتھا
غزل اکس نیرہ نا کنہ پانھ رانتھاہ
غزل خوان رایہ موجب کینھ غزل لیکھ ارن
نہ بوزِت کیاہ وِزنم حال کرِ جان
ہنن قوالی سیٹھن دِ نہ وون!
دِنن نین ظریفن تی ابِتت ون
وِنہ ووِن عاشقن دادوی لدِن چھم
بجگرِ بے بدردِ دل وَدُن چھوم!
بجز وهل دلان کینسہ نہ ناوی!
دِنن میانوی ظریفن نہ واوی!

ہیہ مال

غزل خوندن ازن نالک
ورسیتھ رستمان بطرز اوف ہیہ

آتش فراق یارہ سینس چھہ بیاری
لکھ ہس میلہ ونی اونس داری
اوزہ ناسا ستھاہ بوزنا ونی اداری
لکھ جنیس بوزنا ری
وا دِ ستہ وفا داری

پالس پیہ ناچھم لاچاری
کمانہ زخماہ لایم کار ے
تیرانداز س لگہ ہا پاری
گینہ گوس دنم تیر داری
شین زن گالوس امم لولہ ناری
کشہ نارہ زالوس اشو چھوم جای
ایوان کنہ چھو منہ چھم انتظاری
سوختہ مہ کرنم امم پنچھتہ کاری
بیہ نادیہ نادان داری
چانہ تہ میانہ یاگہ ئی تھاو باری
لانہ شہ ہیہ مال نادان ساری
ہو گلی مے تراو کو گلی پاری!
کانہہ چھسنہ ڈیشان چانہ اہاری
رنگ چانو پھلہ وُن گل اناری
ہنگس شوبنی ہنگہ طوماری
ظرلفیہ برہ گے گل گلزاری
منتہ چھم بڈون امید واری

طوطس میلہ ونہار سئے
ہچھہ کمبہ یارہ سبزہ مار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
سینس ونہ چھم لار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
ریوان ہوسیم ٹار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
دُو کھ تہ داد چھو نہ اختیار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
ناگراس مہ لد بار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
لاگو پانہ وان یار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
پرنگ چانو چندن دار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے
بلبلن روز خونخوار سئے
طوطس میلہ ونہار سئے

شتھن معشوق فنی زور
ورن تھوہ ما تیو تم زہ تیو ور
ہوو ران تیو تم آران پتن ببنیہ
زہ دوہ پانہ وتس اسن تمی باری ہئہ
ہیہ وس اسس اشی تیو معشوقہ سپلنہ
دیبان ان زہ تیو معشوقہ حالت
ہمیوانگ شوقہ معشوق یاو وان
بوو ان شوقی حضرت معشوقی یاوان
چھہ شوق شوق عالم شوقی معشوقی
خدا سنز شوقی دردو دردان معشوقی
چھیہ شوقی

ہیہ مال

زہ انش چھو نظام ما ہم نہ پاٹن ہیبہ مالی
پھتن صاحب چھا انان صاحب کمالی
بزرگن اہل حالن پار پاری!
یہ دولت چھی مہ کمیسی پیرہ سنزی!
فقیرس صاحب اتو پیرہ سنزی
وہنت کس ناگ امن پاہی
یمان مہ ہیمہ دل نہ بچاہمہ دمس
دو بتی تم تس رناتی دامن ویز
فقیرن زہ دو گاز لفظ

ہر دو باہم دیگر

در جوش آمدن ہیبہ مال از عجز و زاری رزن و معانقہ کردن

ہو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
بہ بوزت ہیبہ مالے ہئی کرن ہائے
ژٹن پردہ فِطی تس راز نہان
کُرن نالہ متوی تس سینت و لول
متیس گوخوش متن دون نالہ متو سُول

ہو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ
دزن لت پنجرس تہ وزہ سہ بر پا ہی
دتن تس ناگراس ہٹ برت پالن
تہ ڈیشت حاضر و ناظر نبر ژل!
گژہان حیران چھہ بعضی بعضو گیوُل

براحت بانوانی ہتم زہ گی جفت!
چھ دولت کا نھنہ معشوقس برابر
کران کیا ناگ ارزن چھوس مدارا
چھوِ وَہ شالہ مار اندر سمن یار
چھوِ وَہ روبرو معشوق وزن
چھوِ وَہ ہنیرارن دون سمت گو
ہُن ہن جای خلوت لولہ ما بہ
ہتوک در باغ پانس آب چھاوُن
سماس اندری کنیزن رتن بو!
پرژہن ہتونس وہ کیا چانوی تمنّا
گژہک ون ژی گژہک ونسی ہیہ مال
ہین میانی ہمت در محلہ خانہ
دپان چھس چان کامن ہیرہ بن چھم
دپان چھس ہیہ مالی کیا ژہ غم چھوی
ہمس اکسی مہربان یار آسئی
ونن ہتو ہیہ ملے ناگر آیس
ژہ میانی مای مہ ارمان چانوی
نو کھادت ناگبر این پانہ تمسی
بدل کرنس بدن تس تختہ ملر گو
سوتا جس ستینی پٹ تالہ لاگن
پرژہان چھس محلہ خانہ اندرہ باژی
وِسادہ مہ سو آرزمثری چھی
مہ کھوٹ نشس نزوی ون ہیزوی ون
دپان چھس ہی پری گگرنک میانی

ثنا خوان اک اکس کیا دولتہ صفت
چھ نعمت کا نھنہ تس شیرین برابر
چھ ہیہ مال ڈیشان شالہ مارا
بہ ننہامی تن تن میلہ ون یار
چھوکہ کد عاشقن ہند سوز بوزن
متن دُون بالہ یارن نالہ ہتو گو!
ژہُن ہن خوان نعمت ژہا بہ ژہا بہ
دتوک فرپراسی نو لبوکھ یاوُن
تتھوی تس ستینی ہتھو دون کنوی گو
مہ ون چانوی ژہ ون میانوی تمنّا
تمنّا ناگر این چھو ہیہ مال
ژہ نشِ واتن مہ روزان و شبانہ
ژہ بُن مہ والھک دشمن مہ سُن چھم
ژہ ارزن پرزناہ ہیدہ مہدم چھی
تمس نشس دشمن اجان خوار آسئی
وچھن کتو ون بوژی کرنہ درالیس
مہ چانوی دم چھو ندس لبن بوکر الونے
پرون ہتونی سین دردانہ تمسی
علانی فتنہ تامت ژہا بہ ہل گو
شبس ہتو محلہ خان ژرکال لاگن
دپاس غس بوہی نامحرم مہ واژی
نہ پاس بسبتا بیتی ہرمثری چھی
زمرتا پارٹن چھس جیب و دامن
پزوی ون مو کلاوم جنگہ جانی

مم ژونرناہ چانہ خدم الم شی چھم
سہ پاکس بیت سیتی ہرمژی چھم کس!
مہ ازم شہ تل پل بوزلت گوہر گوہر بیت گوبس
مس دستوی گرہ بارہ مہ کورسی بوزت شوز!
مس دستوی بیت ورس وھم ڈہ بیت
سہ ژی تس تحلہ خانس کس انزو ای بہ
پنم پال ہاو مہ پین محلہ خانہ!
دپن مہ ہاو سوز وی دانہ دانہ!
پین باژی نہ کس چھوی محلہ خانہ

[illegible]

مه هیه ماله مندو ی آرزو چهوم!
وچهان گرڙهه گرڙهه کرسن جانفشاني
ونن ئي بظاهر يا بباطن
کنوي کونه پاڻهه آهن محلخانه
ڇهو دوررڏ ڇهو مشکل ڏون جدائي

جدائي زنده پانه پار يار ن!
جدائي ڏ خصوصًا يد کري بار
ڇهو تاله کن اتهه بيوان سوني الحال
به تخته مال گنڈه تس جدا کر
کرن تي تخته وڙراون تمي تل
سه تخته ال تس اتهه اوره ناون
ڏنن تخته فلس نوکهه نگو نولني
ڇهو نوکهه ڊرت هيه مالي موکهه وڇهاني
عروساه اک سپن باساز و نازه
رخس تس نور حورن هند هراني
پري گلرنگ گلزار س سپن گل
وني کياهش سپن سي ماره منزي
بظاهر سينه تهاون نس سينه
بظاهر سونه گرنس بوسه تاره
ونن تس ديدني اندر لله ڊرت
زه پرنگس هٽ وه روزم پير تهي ماڻ
به بوزرت ناگراسن اننه شادي
محبّت پانواني باگراون!
دو ڪس هاشهر سمانس کن تلان دو

مه مادون سي لين مرت گرهي گم
بر سن بو لول کرتم مهرباني
و آسوس سوتي يت جايه وتن
بو دور رنا گراين هڪه ماه نه
قيامت عارنن تس هوگئي هئي
ڙتون تلناه کهٽن پان مرگذارن
جدائي هو ڇهو زنده دوزخن نار
پري گلرنگ وان تخته ڇي مال
وڙرات پانه گنڈاک تخته و هر بر
تلون تمه تخته منزه اک تختکوي قل
گنڈرت نت گنڈسي سليت تهاوه ونان
سرس سرکوس پانے لگو کرے
سه تخته مال ڊليشت هند ڇهاني
وني کياه آسو تمو سند پشوازه
روانه داماني کيا شن شن گراتي
ازان زلف و ازان سنبل نه کا کل
سونه دو ماز ڊبهڻن سونه سنزي
بباطن يا بمهر و يا بکينه
بباطن سينه يا غصّه غباره
بوتهاوت مايه ستين جاي خلوت
بو رنگه رنگه مانے جانو فرمان!
سد نن دون ما بناڙل سونه ڏادي
جباڻي ميانه ون اخلاص تهاون
نولان ڇهوس ڙئي دل گره سوي گو

چهو هيه مالهِ رت دي تازه تازه
ڇهو ازان تازه گو مت مهرازه
ڇهو ڇهپن جا بسي دل ڇهوبن ڙراني
خوشي کا ڇهپن واره موجب ڀاڳ اني
سپن رس دو ران سودو پيو
ان ناس نني بد نظر فاه پيو
و ون رس گرم زورو اوري مدار او
قضاان و ڀيرس يکي کهس مالي
محبّت رنگ ناه وو هبري دوان و
دين پير ناه جي ر ني دوان سدن
سوفتي اهه

هيه مال

مرون بچهيه ماڻي زاني گلرنگ پري!
ازدست هيه مال و تکليف بر داشتن
هيه مال بواسطه خويشان زاني
گلرنگ پري ورسيدن نا گراي
و مطلع شدن بر حال پريشان و
ڊيمن دو دوکس ڪس کرڇهاسنزگم
ائي نز سيني زوال تمدوم!
ڊيمن نا از هو ڊس کار نا خواب
وائي کر خويه کيت زه کار جا روپ

یہ ہاوُن کیاہ اسوم کریہ لانی
ورِہ رگی کرُنی مہ سونہ پانوی چھی
چھکرتھ کینسہ وگی تتھ ماجی دگی چھی
تتھ وی اکھ ورہ رگی سورہ رگی چھی
شرن ہیو ہو کران ھی ھی کرانی ! یہ دایہ بازی
چھو محلہ خانہ پریِن اُرکن ... مارِنے زای
دُون دِرت بیٹھ پیت ماری ... ترِیہ دِیہ
بچلوت ہیبہ ... سونکن پیم پری چھہ !
پری ودریو جِس ...
ازِانی چھس ...

ہیبہ مال

[illegible]

گی کرُ دانده کامہ گرتہ ٹوٹھ زاہ
چھوپھک پھک تس دِپن پُس فکنہ زانی
دِپان چھس جوش شر بر بگہ مہ دِم
دوا پر ہنر دِ تو مت چھوک حکیمو
چھہ پر تکہ بٹھ اوستھانی ہیبہ مال
نہ ہر تس سونہ دانبر کوم ہاون
سپن یامت روپہ پیالس پھرن چھی
کرت ات کٹاسی اک چونچہ زیراہ
نہ کنہ دپوس تراوت گیہ تس ٹاس
خبر چھس دون دہن ہنر دانہ آ
سہ اندرخانہ داری آس ہُشیار
سوتمسی ناگراس کرُ کرن آس
سہ خاس تہ پاس آس فیران
زہ صرفہ پوت تمسندی نہ شر آس
پوانی آس تہ شربت چوانی !
زھٹہ ماران چھہ شربت ہیبہ مالی
فران شربت چھہ گھارس ٹھس کرُتھانی
گمت حاضر کلہ صرفہ بچن آسو
پیٹھ شربت وسان تلہ صرفہ کلہ
قضائن کار کرُ اوّل صدا گو!
شہج گیمبر نہ شربت ناز پٹ پیوک
پر بچانس اندر دکھو ہر طرف شور
پری گگر تکہ وچھ وچھ چھی دِہانی
ہہ فرھم ہیبہ مالی وای فرہم

گی کرتازہ کرُ ہیو موشہ گٹوازاہ
زہ بوزم کام روزم وازہ پانی
زہ شر بیماز ہیبہ مال مہ چھیم
یہ بوزت شاد ہیبہ مال دِل گو
سپن خوش دِبگہ انس تل رنن دال
نہ دپونس تز کرت چھی شہہ لاون
چنی پانی نیی زیراہ کرن چھی !
ہہ کرفیاراں یوان فبارن چھو فیراہ
چھہ ہیبہ مال دانا مغز نی زاس
دوشیون راہ نہ کانہ لانن بہانہ
بہ اندر عشق معشوقی گرفتار
یہ ہیبہ مال آخرہ رن آس
سہ آبادی یہ آسس خانہ ویران
صدائی چھچہ شربت داز دکھاس
دوشی تم صرفہ وہ کرتھی پوانی
چھو سون ہاوان نہ وہ تس ہیبہ مالی
رسر ہا ہش نارہ شربت چھس وسانی
چھو صر فو بر متوی آدر منوی کھاسو
لٹس تام صرفہ پوتن ونفلھ مُسلہ
تمی بر ونٹھی پوان ماگی ندا گو
سراپا صرفہ پوتن کرُ زہ قیامت گو
دیُن ہتو ہیبہ مالے گوگرہ گور
روانی چھی پوان ماتم ہوانی !
ہہ دیرانی کرت ھیھای فرہم

دِنِن فریاد واراہ پیہ بےہوش
کرانی یا خدایا وا خدایا
بدن پیوست پتھر زن تُ تونہ تمہ جان
تمس نش دوزن پانژن ہتن آسو
چھ ہیہ مال پیوان تیکنوی یام
چھو مجنون لولہ زخمن نوں زن پیوں
دنیان کیاہ جان چھوی محمو دگامی
کڈک تس لیلہ ہامرت لولہ رگہ خون
تمی دوہہ دراو مجنون سوئی میدا
سپن تس کوٹھ پیٹھہ خون جاری
پرژراہس متہ پیدا کتہ گوی خون
ڈلوک تس نتہ نشتر تیہ پکورت
دلین دُون پانوان یلہ واٹ آسن
وڈو ترا وت چھو سحلہ خان یوانی
بدل صُورت کرکھ و لول ژلن گی
چھ کھور ژانان سین کینژن خونریز
ژہ لگ تس راتھی موجود تھاوان
ہنن تس ہیہ مالی سر بسینہ
کو چھ کتھ ہت کران چھوس للّٰہ دانی
خداوندا مہ مارم یار سی برونٹھہ
گژھک آسن مہ زندی ہیہ مالی
اتھو سیتن تمس تم پانہ سارو ی
ننھی زخمن جگر دیدہ موژر تم
کمو کرھی تمو ما کنھتہ زانو ی

چھ بیکس گمبیری کس تھاوہ ہس گوش
سہ پتہ گن پیہ بیخود موبیہ گو یا
سو ناگیری تختس پتہ بہت جان
بہ بیت جایہ سوتت گنہنامی گوس
ترساگو ناگر آسس فرمہ گنستام
بخلوت لیلہ ہند ہیورت گدن گوس
سو آسوی کاشرن منز سردنامی
نیت پیونتہ لکھمت نام مجنون
ہران آسو سورہ بتھس نور کوی خواں
وچھان یم آس تم حیران ساری
دپوک تم پانہ بن بن لیل مجنون
تقیر و بوز تو کیاہ گو محبت
تمن شادی نہ غم یکجی چھو آسن
چھ سہہ نہ صرف دنبیر لبو ہوانی
لگک یم اتھہ تم تم گلت گی
بضرب تیغ با از خنجر تیز
با نواع عقوبت مارہ ناوکن
بو وندی سر خنجر شرہتش مہ چھینہ
ژہ رستوی زندگانی کیاہ چھ میانی
مہ دارس پتہ لدم دلدارسی برونٹھ
بو جان وپان وندی ہیہ مالی
متھون ہتونس چھو گن ہٹ لولہ داروی
بسوئی من نگر دیدہ موژر تم
چھو چانوی مار گوما ماریمیانوی

سرن چاپن فلاہ ناتھی لسیر سیاران
سرس نہ چاپہ سر بیہ جاپہ سکھو نابی
بوین ننت جاپہ ژہ وان وان میہ ناسی
میہ رووداہ ژہ وان وان جھیہ نبی
خبت بوبوانی پارو ن یکجن جھیہ
دوانی بوبوتین جنت الہ سرو پانو
منصید جان وان وہ ننت واوہ پانو
شتوی کا تھاوان قاتل لوبا نش بین
سرتنو کی بیان رس سبح نامہ سن
زن زن جاپن ...
عنبر و یار و ہمہ

ہیہ مال

کرن اکی منز لاہ تس کنوکہ پاپس
چھو فرماوان تمن واوہ گو پکس
تمہن دُون کرمتن چھس پانہ زنجیر
دوان چھس ضرب تیغ و نیزو تیر ان!
وڈو ترا وت چھو تیپا نالہ نیر ان
وچھانی جانورزن آسو فیر ان
نزاہ چرار لارن پار و ن وات
تزہ گی ہمراہ ہمدم سہہ نہ چھوک بیند
سو منزل چینہ تو نہ عودو کوی آسو
کرن تیتہ ندری کرصلاح پیوس

کرن تم ارز نس نش حال حالی!
زہ سہہ موُدنہ صحبت لبو ہیہ مالی!
پہ بوزنت تم سہ شادی یام ہاون
لمی آنہ پیپت کن بن وہ ناون
چھو خواجہ زادہ واتان باز روزور
میسان یاردون راہ پرہ پور
جمانکھاہ چیلہ نہ چھس کھیلہ بیٹی تی
تنک دن نیم جنگل یام وانی
سرو داہ اکی چھو خواجہ زادہ بوزانی
پہ بوزانی چھو کن دارت سور وزان

ہیہ مال

کمس آسی ین منز شوون گژھیم
کمس خواجہ زادہ شوون ژہ شیت پریانی
چھو خواجہ زادہ تان کھالہ ناون
کمس شینبک ین والہ ناون
سو منزل اشکی اس ہاہنا باہ
وچھین نت اندرہ افت باہ
سہ ہنا باہ لصورت ناب وطاقت
سہ دشنت گنفہ روس لیس کھوت
سہ دشت کن سنوی اکی وی چھو
کیاشاہ میرہ ین سونہ سنگہ سو
ووُنن تین ین ژریانی وادہ اسو

کلس کھارن دین داوہ گو پالس
سہن دون کل گو ڈسن تین کرن گنڈ
ژہنان چھو گرد نن تم تلہ تال
کران یامت کلن دون تم تلہ تال
ہوُوہ ہیہ مالی زواژان چھوی
دو اسوی زالوات منز نا گراین
دو یو دیو وچھ کر منز صورت شبر
پری گلرنگہ تم آسی برابر
دین دون محرمن تا چہل ویکروز
گژہن یم سہہ زہ لپس لاچار مارہ
بلس داڈوی ژلس آن تلخی نیش
تولی سر موزہ راوی وارہ چشمہ
ہرن یم یام مہ پیغام کرزم
بنیوتی مُود یم تا چہل ویکروز
کرن ہتو ناگراین شادیانہ
پگاہ وَن یور تلپا تال والن
ہتوی پٹ مہ دیم تتو مہ گژہن چھوم
خوشی کر کر مشت یادِ خدا گوس
چھو یارس یا واتت ون نہ ڈلیشان
نمثرنی عاشقن معشوقہ پُرنور
امس قرہادسکینہ اتوی واتو
سوُ سوداگار زادہ مالدار آہ
بلیو مُت شامنی باگن چھو نیو حال
خبر ہرت تم دوشی گیمت روانہ

چھو محکم گنڈہ ناون لوکہ پالس
تتھی گنڈن چھو مشکل موژرن گنڈ
کلن سدہ گوک کل منزل برابر
الالان منزل چھو ہیہ مالہ فی الحال
سہن دون لتو لتوی نیران تلہ زوُ
بو وندی سہہ زہ ہیہ مال پاین
فدا گژہنے مُدا چھوم ژی مہ کُن نیر
دوشن مارن چھو ارزن آسو درخوار
سہن دون زورہ ذنو گنڈاہ بہر روز
چھو ہیہ مالی نہ زن دوبارہ!
زہر زراوت شکر شیرین گژھس عشق
بصد ساز و بصد ناز و کرشمہ
خبرداری ہصبح و شام گرزم
خبر ہت یم زلاران گیس خوشروز
خبر چھیم خوش زہر شوبم ترانہ
رضا آسو سن ہٹے بانژرال لکھاین
یہ کنشراہ مہ یزھم تی مہ پُرزہن چھیم
شبس شادی تہ صبحس سخت یم پیوس
چھو یارن تہ کلن منز باگ کر لشیان
گمت ات شمعسی بیاکھاتہ پاہ نور
چھو نہ شیرین عاشق خسروی یا تو
پمت اتو وا تھی ہت لوکہ دارہ
نہ حاضر لوکہ پال و داوہ گو پال
چھہ ہیہ مال ون خبر کی نشانہ

گران چھوس خیمسی اندر روانہ
پرژہن ہتو نس کتھن بلہ آس وازی
ونن ہتو ہیہ مالے دانہ دانہ
یہ چھوم لانوی یہ چھوم کرانوی یہ چھوم نو
خبر کنہِ چھمنہ تیو کم واتناوُس
زمین و آسمان اژنو وچھان چھس
جوانن دپوسہ آخر مختصر بوز!
مہ کرو ون کنھتہ ظاہر ہیہ مالی
چھو لانن کار زو آوار آسان
گداین کتھن سُد و چھو خداین
گدا چھی وارہ شاہن بڈ بڈی بنائے
ژہ آسک بلہ ویرن شاہزادی
ژہ تیو کتو تہ سو کُس گوناگ اُرزن
شرف دتو مت خداین آدمس چھوی
گرژھی ژی روبرو آسُن جوانی
سو کیاہ زانی یہ رنبل روی چانوی
سو کیاہ زانی یہ چانوی ناز تہ ساز
خبر چھا کیاہ یہ دیوس سیت سرآیو
عشقبازی چھ رژ ہمقومنی سیت
مہ تھوتم گوش ید تھاوم ژہ مرعی
ژہ بُد بوزک نہ ون مہ سیبت کرنہ
بو ذاژی بڈ چھوسی بڈ چھوسنہ کرانوے
مہ اکثر بلہ پوری ہُن گرہن چھوم
بو کاشُر شُر چھوسی چھوس عقلہ کن پیر

چھو خلوت جاکھڑت نتھاون خزانہ
دنھم نام و مقام و حال ساری
نوہو چھوم مہ بنت آمُت جوانہ
ونن ژرھہ ہش سپن تہ پیوم تھو یاد
قبیلہ کرانہ کرمہ لانہ واتُس
گمژ بیہوش آسس چھو منہ کنھ جس
ژہ خیمس منز مہ اَمک مہ نشن روز
گرژہی بتھر کھٹن سر ہیہ مالی
چھو سرداران تہ شیرن دار آسان
تمن گرہ وارہ چھوی رحمت گداین
گرژہان ژی گرن پرکن حرم پائے
ژہ شادی گم گمژ کم ژہ دادی
پری تہ دیو انسانس چھو پرژن
دپن حضرت اللہ پٹ تمن چھوی
جوانِ آدمی دیو کیاہ بہ زانے
سو کیاہ زانی یہ سنبل ہوی چانوی
بو عاشق ات بوزانہ مہ کنوی ماز
ژہ کتہ پاٹھن تمس ستین ورہ درایو
کرن تی وار تہ آوارہ گے کیت
گرگس مہ سیت اژی ون عقد شرعی
مہ کر تھم ہول ون مہ لول برنہ
بو واقف چھوس بوزانے مول چانوے
لبانی مہ کرو تھم دین و دل گم
مہ بابہ چھوم بسان در شہر کشمیر

متھیاہ و وافر و ونش ماہ مالدار اہ
سو تسود وابگار چھوی چھیس دیار وار اہ
مہ دولت راجنی سبیت منبد خواجہ چھس
چھو راجن حاکمن می عاشقن جانان
ونن و طمعاہ مال انجنہ کیاہ برم ونن سود
چھو بیہ نخچن عاشقن مل مقصود
چھو چھوی وصل یار اد وزیر اکرہ
تمن چھوی زنس اہ ہیس اصلا ہرکہ
بہ بوزانی وکونہ نصیحت

ہیہ مال

بیکن نصیحت پورہ چھس اُرزن نس
جوانس گنبد مشس گورہ ہریکس
نصیحت پورہ چھس نا کرلاین!
بظاہر چھیس سہ کھاوت میل بیاہ
مہ ناکر اینوی چھوی سخت بیاہ
نہ بنت کھ کھ چارہ نہ کس وار زانن
نہ ناگر ای تزاون تہ یہ مانن!
سو چھوم خاوند سو چھوی میانو بجانان
پزوی نوی چھو پریسی سیت ایمان

سوناگیراہی مہ آسم یوان یور
رٹوم پانس نشہ مہ تھف مہ لایوم
ہمی دوری نہ بوسی بختن نہ پوری
گرہ نیرن تہ فیرن گامہ گامہ
چھوئی اقبال دولت تہ ون ژہی
نہ چھوی ہمن تہ چھوی دنو سور ملزی
بو فیران چھنہ ویرانی جوانو!
مہ تراوت ژل مہ آزدل ژہی مہ مشراو
محبت بے غرض تامت مہ برپور
گلن اندر رکنوی مہ ژہا یہ ہلو نقاؤ
ییم ید یار نتو تامت ییم سوی!
پیمنے نبوت کال ادہ چھس بوچانی
سوالاہ مہ کروی ون بوز للہ
جوانن پاک جانن مار کاری
بران لو باہ چھوز عشق مجازی!
دماہ اک رم گرن گر عشقنوی شور
رتھاہ اک ید لو دور رچانہ پراری
یہ قیبس گو دپن نارو مہ موزال
کونی کت چھی بو وہرس تان پراری
یہن ژندرن ژہ ونہ ماجی بنی میان
رضا دتو ہیبہ مالے وہرسی تام
جوانس گیہ راضی پاکبازی
ولیکن وارہ کر انسان مدہ آس
جوانن نت وس کر خوش مکانہ

مہ کر تھف شرمہ کردوہ عمر منز سور
ژہ بے سنزی مہ کر مہ پرار نوی چھوام
پژہان چھیس بو گڑھی نا بلہ پوری
چھو بہتر تی نہ بتیرن ہنزہ پامہ
وطن تی یاد رٹ حب الوطن ژہی
دپان کنہ گاٹی چھی دور ژلزی
گمژ بو حال حیرانی جوانو
قسم چھوی ربہ سند بیت مہ وس نقاؤ
شہر ییم یار سوزک نہ کرک دور
مہ ورہن جو رہن وچھہ بد نظر تراو
خدا زنیک خدائے مدعا چھوی!
بوچانی تہ چھو سیلون پالوانی!
وچھوم مہ پاک پاٹھن چھوی ژہ باللہ
کرن اقرار سی اندر تہ تاری
سپدن راضی لعشق پاکبازی
دپن تس ہیبہ مالی چھوم گژہان زور
گژھی مہ سور چانی عشقہ ناری
مہ گاڑی گو دپن آسن نہ می ژہال
مہ کرون پژستم ون میانہ یاری
تراو ہم ژاونہ چھک آشنی میان
نیم بیت وہرسی تامت مہ کھتام
یوال آسوس خوش کیا بر مجازی
سپدن معلوم آخر دیو زدہ آس
ستقش نہ خوش ایون لدنہ خانہ

زجای ولیکن اک گروہ ڈلت دور
یمی انو تان ہی نوون ژلیت دور
جماعت شہر سی کن کرنہ راہی
شو بہ ون رو بہ خانہ لدنہ شاہی!
کو تھس کرس عروسی پنجرہ خاص
ژٹن دپردہ کم ازروی اخلاص
نیکھانی کران چھو ستہ کرن بند
لگان آخر مہ مارے اتی اند!
ولیکن چھو سنہ نیزان اندر می شر
بشر انسان بست چھوس نیرنہ شر

ہیبہ مال

چھو دو وہ نہ ران ہیبہ مالہ کرنہ ران
مہ عشقن کاہری چھوم اندر منز ران
دوہا سوران چھو لو دہ لاگن سوز ماجہ
منز سہ وہ دنیا لہ بے ان بیس خانہ
محبت چھو سہ سوران چھیں سنز مای
کرن ابرہ زہ ران نیہ ہن ورہ دراے
بدل کر نشیان چھو ڈھ چھیں منز ہا سن
انصنہ وشیان صبح و شام
سنتن جو نن گار اللہ
سپدن نیم سوداکا اللہ

ترہم تاریخ وَن ہمس رس چھو
وہ پراگرن ازدوہس چھوم ہیہ مالی
گِنی کت چھی پوژی نشن وات ازرت
تیوی دنو نس تہ پانس گرنہ پیراو
گران سیرہ چھو لاگان ماہر ازہ
ژران پانے چھو پانے چھوی ربابہ
رضاد توہیہ مالے چار و ناچار
دگر تا مرت وچھانی یار وَن چھو
چھ ہمرہ ماھر ازس یار بائی
کو ہٹس اندر چوان دوہ کو ستھی ژاو
مہارازس نماز سیت کیاہ گوم
نِنک وَن یم نہ اکسی وقتسی ین
یمژ نندر چھ اندر ہیہ مالے
دد کیچ گیمژ تہ فکری ڈجمژی آس
یمژ بیہوش اندر خواب خرگوش
چھو پرین آدمن نشہ عقلہ نقصان
سوناگراڑ اتے ناگاہ تتو واتو
چھ بہتر لے کرن انسانی سیت
پزوی چھوی زانہ کیٔا انسانی جین
کران آسوی سوداہرس ہیہ مالے
فروم مہ لو کہ پال و واوہ گو پال
کتی چھک تہ کتی کین بودمی وَن
زہ مایت یادن گومت حیران
دیاپی چھوس مہ رٹ تُرک ہیہ مالی

برس تل ہٹس گُرن چھوم ژی زُو
دچھن مہ کت تہ کس چھوم ہیہ مالی
مہ چھوم ئی وعدٔ ازمہ دلا منتوی ساں
چھوپٹ کھوری سو نیژ ان یار وَن ژاو
خوشی چھس بنہ والیچ تازہ تازہ
چھو پانے ناٹہ تہ پانے گبایہ
اڈوی اقرار ہو نہ نیم انکار
ازان از یادیارس دربدن زو
بجا گیمت چھ باپس بربجا ئے
دپوس نفس نماز شام وَن تراو
کُرن تی چھ وہ نفسن کیٔا انوم بوم
یمن کیٔا حال یم نہ سجدٔ زاہ دن
سہ پہری کھنتوی زر ہیہ مالے
دُو دِلسی زالہ کل کرن لجمژی آس
نموستین دوشی گیمت فراموش
چھو آخر احسن تقویم انسان
چھوژ ہنموت عقلہ رستوی کھکنتوی
مہ گرژھ ضایع جنن جیونی سیت
پزوی چھوی زانہ کیٔا جن رُو تہ شین
ژہ گاہن یاژہ شہرن ہیہ مالی
لموکس ژ ہاندمک مہ وَن کڈم بال
ژہ یوسف مہ یو یعقوباہ گمت اُن
ژہ مایت مصرسی گومت پو کنعان
کری بوپانپورن گن یا الکھی

نو وو رای ارتھوی ایش دیانہ
بو وو رایے نیتھی آسی اُمن عبانہ
بو ہی ورن کو شوی چھیس لے عبدیان
یہ یار دوی کو کرہ پال و واوہ دوتی ژران
یہ تِم کرہ چاپی شپاری کو سی پزہ ژرن
بو پژہ ژرمن دان لعبوی یار و رشتوی
بو گومت یار دہ رکو ہم عارہ رشتوی
مہ دلدار ہ کس چھیس لے چھانیہ ہیہائی
مہ یابست ٹکہ چھ یم تراوہ ٹچ مائی
نتھی یار مہ یم تراو

ہیہ مال

اکھی گنڈوی مہ نیا تا لسی ناد
تھی امر محلہ خانہ دد گرہ یار!
تھی امہ شر تہ مر و گرہ باز مودی
ددی نتھی کنھ نارہ تہ کنھ زندہ روے
ددی نتھی تراوی مرشدمی ہیہ مالے
کری مہ یا الکھی ہیہ مالے
چھو عشقن نار جان ویان زالان
چھو عشقن نار جان ویان زالان
مہ دل پیکس کنوی یم یا الکھی!
دزہ بزہ عشقنوی دم یا الکھی

تتوی چانو بوزت دل چھو لوبانه
کی سکس باوت زانے بو
په گوره گوره کره یوسے در دانه
سوره کی سکس مانه هوسے مو
دوره مه ڈیھمک پوره ساته
په کی سکس باوت زانے بو
ازمان چانوی چھو منه بیزانے
قربان ماسے نه هوم رو!
قربان سپینی جان جانانه
پهٔ کی سکس باوت زانے بو!

هیه مال

ده کره چھوی پیران ناته نابانه سو!
ستمه یله شبویان عن بر ایک دانه
هکه یله دو وار حب لو زانے بو
سکس باوت کمر سانه
بیچه زانیل حب لو وبرو
زمه زانه بیبی جهبس منده چهانه
کمتان سکس باوت زانے بو
نسه سکس بادت کمر فانه
زتبھی جھ خساده جانه بلبل نانه سو

سُرن مه شوبه ژری پت یا هیه مالی
سوکُس کرزن مه رستوی چانوبسُ چھو
بو پانپوراه ژه میانی شمع کافور
کرنبا گلر خس ہٹ بوسه تاره
ولبنا زلفکی پاٹھن بوژی نال
کرنبا بے خبر اک ناله منو بو
مه آمرُت لول چانوی هول کرُ ستهم
بو تلپا تال ژهانڈان ہنپه درُسی
دمے کیا زیر واره نندره زُل کر
ولت چھوس ناله صرفه وه کرانی
گموُت چھوی آب وُ دانه تس برابر
ننن تس هتونه ون موتن نشانه
کرانی آسوگه صرفه سُند دم
تیم دوه چھوس وُه امُرت پور عده
کرانی یوسه تمسی شیر کھور نیور
چھو عشقه سبت تس مشکاه هواتی
وه هیه ماله کمر س ہٹ سو واتوی
ننهفی تس نال ولنهتی کمر سی رُود
ونانی دردِ دل چھوس شه ظریفن
وَنه وُن عاشقن دادوی لکن چھوم
بجز اہل دلان کینسه نه مانوی

ژه پراران بیت مه آسک هیه مالی
بوژی عاشق بوژی عاشق چھو سی بو
وچھانی ژه مه دتو تهم ون اچھن نور
گمُت مه بلبلس چھوی نخاره
ژلے کتو چانو اس مه ژٹت بال
مه چپو مرُت چانوسی ته منو گمُت بو
مه یارو ناره سیتی سینه برتهم
بو هر موکه واتوسے پانژاله آسی
تلرُت کیاه کھُدژه عشقنه بپه تبر
بو ناگه ناگه چشمو کس هرانی!
سوکرر وزی چھوبسے وزی برابر
لکان آسوس کران وُه هر کرانی
بو قنت خوف لاگان آسو آدم
نه لاگن آدمی نیلے شاهزاده
وَسانی شانده گوتس گه کھنوس هیود
چھو صرفه وبه کرکھی زیو لوانی
لگانی موله سان چھوس عمرُ دراتو
ژهکره هوپٹ نرس پیومرُت سوزن هود
انانی آه دل چھوس شه ظریفن
کجا مرُدے بدرد دل وُدن چھوم
ونن میونوی ظریفن وُ نه وانوی

غزل در فراق میگوید

روی چانو ڈلبشت تاب چھو منه دانه

یه کرت باوت زانے بو!

چاہ غبغب پیوس گوس حیرانہ
نارہ دل کر تقسم مارہ پیچانہ
ہارہ میبلہ طوطہ بولہ دانہ دانہ
ناگرائی ہیبہ مال جانانہ
سُر کہ سندرؔ سودر کہ میلانی
زندہ نی چھو شاباش مُو دزند پانی
فندہ بوز ظریفیہ رمز عاشقانہ

بہ کس فِت زانے بو
یاروں دراسی در جستجو
بہ کس باوِت زانے بو
اَللّٰہ چانے مارہ گرتھ بو
بہ کس باوت زانے بو
بندگی سیت زینو ک آبرو
بہ کس باوت زانے بو

کُشتہ شدنِ مار از دستِ سوداگرزادہ و نوحہ کردن ہیبہ مال در فراقِ وے

ہو اللہ حسبنا اللہ ربنا اللہ
برہ ژانو کھور جوانن ماہرازن
دلیکن نندرہ تس وچھنی گرانی
تلان تھد سُی نہ سر چھی نندراز سر
دلتِ تس نال کمر س سیت مارہ
بہ کتھو سیرفاہ یہ گرتھ ہش خوب خوابی
دوانی زیر تس کنھ چھونہ تامت
جوان سُرس تہ نندر چھوی وچھانی
دتن دم اکی دماہ تہ ہتو نہ پرارن
چھو سرتن آدمن ضد پانوانی
کلس تل سر فہ سندس کا نٹہ تارن
فٹت سُرس ژٹت سر درایہ چشمہ
دتن تم پان ہتو فی حجر سی ہنر
ہتن ژہرت عن دوانی ہنیر نوی دو
نبس پیولہ ستھی رو ہیبہ مالی

ہو اللہ ربنا اللہ حسبنا اللہ!
متہ پرن کھشری ام خواب نازن
اشارہ ستینی چھوس وزہ وانی
وچھان چھوس وعدہ گو مرت تن برابر
پرن ازہول تم لاحو وا راہ
چھو از عشق و محبت دز شتابی
گران وون دلبرن سی بڈ قیامت
نہ ہیبہ مالہ او وچھان سنے بچھانی
دلن آخر دوپس شہمار مارن
یمن سرہ تہ محبت چھینہ دانی
ہتن ژہرت دن کڈن شمشیر مارن
گرانی زن کرشمہ مہر و خشمہ
ہمیانی تس سو کرنزاہ ہو سلین گنز
دتن تس ہیبہ مالی آلواہ ہو
نماز شام ہیے گو ہیبہ مالے

کس بوزنندر رژہ کرہ کنیرہ پری چھی
چھ ودرتی کم ستھ وزنمان غنمن سری چھی
خبرو ورتی کمرس آ ور دیارس دورا
میہ مارو نی بالا پاہ مہ بیبن مال ابیرا
سیدی تجرہ دن تہ وچھ بر ان چھوٹ دوان کار
شرمان یار تہ ستمن یستس ماہیان
ونت کنیہ یار دلدار سندوی گونہ الارو
وچھن دلدار یار سی پیپ پانہ مار دو
ژمن چس بو نہی پیہمی ہمی ونی بقم
سی ہی ہمہی یار شنندہ دل سرش مے

ہیبہ مال

کرھو مارہ کتھو ماری بوری دلبر و دلدار پیانوی
امی گنہ تس یو کر نے بلہ بوری!
امی می زلہ وون زین نار موری
دزاہ دن ایام خوابی خواب فرحمہ!
دیکھ ومیہ مالی نہ یو ون یو کار
تزہ و کھزہ تھونہ سارو ہی گو عمہ
میری کاپن دیار کھم تول میہ!
کمس کم ہیبہ می مذمن شام!

کری کیا پہ مہ مرن آسہ لانوی
بوچھانی بنہ ژی ہیو بوی میانوی!
دیت بابس کری بوک شنانی!
چھو میلن تہ ژ ہنن کرم شخرانی
مزدوری حق تعالے اچان ہورن
گژھی دالن مہ مالن لُکہ مہ سورن
بنہ می بیت پک ون بایہ میبانی
بوسہ لیس بوسہ والنہ مہ اسے
مہ پیوی ون یا دبوی مالوماجی
مہ بوزن مانک وس تان کاجی

ہیبہ مال

بوہ مالن کرسی سہ وندہ یابن
بسکس تہ پتہ چھ او سہ ابن
بجہ کنیہ پیٹھی ودل ابوسنہ
مہ وارو و سو تہ تتہ مہ مالنہ یوف
مہ ابن ابکن پچھ مہ جھہ مالنہ یو
مہ لوکنت پیھ ودل جھہ مہ
مہ لول جہو ماالنو وانن یابوم
خداوندا مہ یلن مہ یاد ابن
پیژ یالی جھس لوکہ تہ ابن یادن
نیونی ابوزن جو سہ اکھ ابن ایا نانا
ون ان پاکھا لوجن انا فانا

مہ ہی ہی ون پیانم درچ پیک ہیا
مہ مالی یاونس انتقم ژہ پیری
دیان آسوم مہ ملک وال تراوم
دیان آسوم مہ مارم واوہ گوپال
دیان آسوم بوکر تھس مال وجا نہ
جوانس گو تسلی دیو زدہ چھی
چھ بہتر لے کرن انسانی سیت
چھونہ دیوی دپن انسانی جان
کرن تہتر چھو ہم جنسس مدارا
کرن تتس ما لہ ہنزی کوم پورے
ینت چھو سہ آمتوی زس ونم کیاہ
تماشا چھو بس وچھانی دورہ دورے
دلاسا و مدارا کرتھ دپونس
وہ کیا مطلب ژہ چھوی کُس چھو ژہ خاوند
مہ سئی فریاد ہیم تی چھوی مہ برسر
مہ فرہاون کرم تہیو خانہ برپا
مہ دپو ھم پرار پرارانی ورہ گوم
سوانن چھوم بجا فرمان چانوی
مہ نی ردزکن ضا چھوم ناقبولی
دلبس مالی مہ سنم دربلہ پورے
سونا گیرای ھی ھی کتو سنا گوم
نمن ون مالنوی ون واتناون
مہ یامت دلبرس مقبرہ لدی بوز
دچیس تہ ہوشہ چھم ژچ بیقراری

کُلس پٹ تھاو مکتہ کتو گیگ مہ
ورہ واتوی مہ ہرتر چھم فقیری
دیان آسوم مہ تلپا تال تراوم
لوکہ پالس تہ گردن دژمہ فی اللہ
دیان آسم مہ نیو تھم خان ومانہ
بجائی چھس نہ کر انسان مدہ چھی
مہ گژھ جنن حیوانی سیت
چھو آخر احسن التقویم انسان
مہ کر ہشیارہ زاہ دیوانہ یارا
چھ راجہ بلہ ویرن خاصہ کوری
امس کیاہ ہو سین مہ سینم کیاہ
کرس کیاہ مالوس طالع نہ پوری
یہ گژ ہو گر ہن نہ گوون کرودن لبس
پزوی ون چھکنہ کرمژ کینیہ اکھ بند
مہ ونتم کیا ونے زن بایژہ خواہر
مہ فرماوس ژہ سر فرمئی نہ حاشا
وہ حکما کرتہ مہ بیت کیا مہ چھم کوم
مہ بُد مانک مداتی آسو میانو کمی
بونت راضی نہ چھس چھمنہ ملولی
مہ ناگیرا یہ نی ون آتش سوزی
بدن ون مہ گلوم زومہ فنا گوم
لدس اکھ مقبرہ زرخاک اساون
ژہ مہ ینت پرارنی کینژان دہن وز
بوچھانی چھس نگے بوپار پاری

سہ ہیہ مال مالِنُ واتنا ون
وتھان چھوس مالِنی لوکن ستھاہ شور
وَدان ہتونس وَنن سِئی ماجہ مالی
ژِجک تراوِت کُرت دِل پارہ پارہ
ونس کوری ژہ ماجی بوز میانوے
مِہ تلپا تال آسوم جان جانان
کوڈرِ غم پیوم وَن شادی مہراوم
مِہ ہیہ مالہ ناگیرِ ائی مُودم
بنرت مِہ آمتوی آسوم ڈکن کوس
نظر کر خانہ مالِن خانہ ماجن
یمِن طالع کری کِنھہ یاوری نہ
چھو مالِس ماجہ ہلند ناٹھِن نہ درکار
لباس و رخت وچھو ہس وارہ کارہ
جوانن کرکھ حالی دانہ دانہ
یہ ہو ونوم یہ ہو تہ کر مِہ کراوم
مِہ نِش دریار ون آسی یہ سالی
لُدن چھوس ناگرا بس آستانہ
دفن کرتھی وِنیو احوال ساروی
سیمت تس مالِنیو اَت کرکھ انکار
وناتی کیاہ یہ چھک ہا ہیہ مالی
مُسلمان دینہ آسوم ناگ ارُزن
سو ہندواہ ہو برسم عام آسوم
چھو خلوت تم یہ ونومُت ہیہ مالی
قبیلہ کرانو یہ لوزنت گیس ہچا

بہو درج بلہ پوری تان بناون
ژہ از تامت گتوی آسک گمر کور
ژہ ہیہ مال چھک تی ہیہ مالی
لجی ماجی دہرا ایک دُو بارہ
مِہ بجتک تخت آسوی آبنہ وانوی
بوتت آسس و چھوم شہر سُمانا ہ
گیم ویرانی آبادی مِی راوم
مِہ ناگیرِ ائی مُودم کِنھنہ رودم
وہ فیرت آبیسو مِہ لانہ ہِئی آسو
کرن کیا کر مِہ لالو کمہ پاٹھ گاجن
تمِن کنھ ناکھنی سیتن ہری نہ
خداَ یس لُشپرنوی بہتر چھو پرکار
دیان چھس بخت بڈ چھک ہر کنارہ
ملاقاتک سیُن مِہ ہیتھو بہانہ
امانت ہش رچھم تیو واتناوم
وُہ دلبر وڈرنی چھو ہیہ مالی
منقش تہ خوش ایُون عاشقانہ
مِہ دِپو پالہ تہ والہ نکھ باروی
چھونُن در آورن تہ دِلو امس نال
دیان تِل سر یہ چھک یلہ گاس نالی
گیس تس نال مِہ ژَ کالی پرزُن
نہ نالی تس ملامت جامہ آسوم
بظاہر چھوپی مِہ کفرک جامہ نالی
نہ مالی چھک ژِلان نہ جائی ہیچا

سرِ ان چھکھ ورو وزارہ کنھ منہ مانن
اانان کی کو رنہ سکا و ژن ژنہ بر ہمن
سرِ ان چھی اورنہ منبر جانے زن ان
اانان کی کا سکا اتھ اَنہ کِس ضندان نہ رومن
والانی با قناعہ منبر زن ان بنی
جمع کو جای کی الدرت زن ان نہ سنن
چھو نہ یکِس زانتعاس سیانہ نت نار
سرِ ان الا نالوانی چھو نہ پیو نہ زنہ
چھو پاوان زکہ
چھو نہ پاوان

ہیہ مال

بنان ہی چھوی ہمن یکشت درد
نانکہ پیدہ کورتس زن بنی ہوز!
چھو نیران ناگرِ ایکی اندرہ نارہ!
سیمت مرد و زن تہ لوکھ وارہ
چھو دورہ دورہ دیشانی ہیہ مال
زنانن اندری زن ژھچی ماں ال!
زنس کو ہر زری کرتھی ہوانی
نہ عشقن نار و شعلہ دوانی
ییمن درعمر یاوہ نا رتنی ی
ییمن دوجین اتم نتھی ازری

وارہ پاٹھ اشارہ چھوم ہاوانی
چھم مہربانی پنہ لادس نی
ازلہ کھوم کتاہ ڈکر لانی
کنی ازنی رنگ کیم رخسارس نی
ازلی چھم کھوم کتاہ دوم کرلانی
چھم مہربانی پنہ لادس نی!
وزنی جامہ مہ چشم پرہ نی
چھم مہربانی پنہ لادس نی
کتہ چھوم گوم کتھ کس نی
دیدہ چھوم دوہ تہ پیوہ مارس نی!

ہیبہ مال

کرتہ ملہ غیب ازلم چھیہ جب رانی
چھم مہربانی پنہ لادس
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بہ ہوہ ہو تن تہ ذرہ شر عاشقن چھی
بناکہ ہیبہ مالی ہی کرن ہاے
ونانی روبرو تت نار سی پچھے
گرہان کتو چھوک گرہان کتو ہیبہ مالے
سعادت چھوم سعادت اورنم اور
روانی چھیے سہ نارس کن یوانی
دپانی چھک مہ ہی ہی اتھ تراوبوم
چھوتن نارس گمت گلزار سار وے
دوانی ناگ ازن نادمہ چھوم
بہت چھوم تخت سی ہٹ پادشاہا
دوبود ستو چھو ہاوان ہیبہ مالی
تمس تھف کرکری برد ستہ دوبرپای
ژہنانی ووٹھ چھو آخر مختصر بوز
سپن تس ناگراسں ستینی سور
سپن تس مول ماجی کرانو مجنون
ورتس وارہ دہ پہر لازتھی دراو
تمنا ماللنس ارمان تھاون
بشادی ژایہ نارس ڈالہ نیوان
چومر دان درایہ نن کنھنہ خجل آس
ونہ ون عاشقن دودوی لدن چھوم
بجز اہل دلان کینسہ نہ مانوی

دل وجان وس تہ ذرہ شر عاشقن چھی
بچشمش نارہ شکل پوشہ گل آی!
دنان دلدار سی تہ یار سی چھے
دزہ ون نار چھوی توہ ہیبہ مالے
مہ زی ستین چھو عادت اورنم اور
دچھن کھاو رتمس تھف چھی دوانی
بوداین نار خودکے اتھ تراوبوم
مہ دارس ہٹ عیان دلدار سار وے
کرن زیر تھف تہند بیداد مہ چھوم
سپاہ چھم اندانی کرتوز گاہا
بیا زو دی بنخوی تعالی
عزیزو یار در دل عاجزی آی
دزانی یار سی ستینن سہ دلسوز
سوسوزہ سور ہوتس سور منصور
پوان چھوک نالہ ہند چھو کس نون
اسی نش کیا اس پہر س بنت آو
کدن اک شب پر انوی یا دپاون
چھو پروانہ چھپہ شمعس ژالہ نیوان
ونانی شہ ظریفن سوز دل آس
کجا مردے بدرد دل لدن چھوم
ونن مہمانوی ظریفن وسہ وانوی

غزل خواندن ہیبہ مال

نارہ منزرہ یار چھوم نادلایانی — چھم مہربانی پتہ لادس!

مستورہ آشکار یار اُو چھانی
پانہٕ نور شمعس پان زالانی

چھم مہر بانی پتہ لارس!
مشتاق شب و روز دیدارس

گٔت کرہٕ نُس چھو نہ ہپَٹ روزانی
بلبُل گلنی ون چھو دیوانی

چھم مہر بانی پتہ لارس
غلغلہ بُلمُت گلزارس

موی چھو سنہٕ آرام بوی ہوانی
مجنون نجدس لیلہ پرانی

چھم مہر بانی پتہ لارس
حاظر نہ ناظر دیدارس

یئس لارہ یورہ تس تورہ گارانی
ملک دُنیا چھوی آخر فانی

چھم مہر بانی پتہ لارس
ظریفیہ منگ تتہ لگہ کارس

مرنہ برونٹھ مرسی چھی زندگانی
چھم مہر بانی پتہ لارس

دربیانِ تاسّف خوردن بر مُردن

مُرن آخر پتو افسوس افسوس
مُرن کینژن ولیکن شوب در چھی
مرِت یم تاوہ گے تم وارہ موٗدی
یون کینژن چھ چھک برونٹھ یوانی
قیامت ہو د چھین دالِن سو گوآن
جوانن ہُر فقیری تہ شہر گو
وَنے کیا کیُاہ دُوی تس ماجہ مالے
دَنکے کیا کیا دِدے بابن دُوی تس
سو کاکہ صاحیاہ مہ کاملاہ آسو
دِہ بارُو ماتموک در عین شادی
و داخاہ کاکہ صاحبُن اک وَنے بو

نمیدانم چہ روا افسوس افسوس
گژہان با آبرو کینژن لکھ چھی
مرِت گی عاشقِ حق زندہ روٗدی
کلس سپز ار کینژن چھی دوانی
یمی آنہ چھ زالانی پننٕ پان!
شکر دُنیا اکوی تس ہپَٹ زہر گو
وَ سو صدرو تلس ہوی ہیہ مالے
دُنوک تی تس یہ دُنومی کاکہ صاحبس
وَنے کیاہ مشداہ صاحبدلاہ آسو
چھوئی زن سوختہ گومُت دُکہ تہ داد
وَنے بُو بُڈژہ نلزم ذکر ہو ہو

غزل مصنفؒ در فراق برادرِ خود

دُوورہ چانی مرہ سورکر چھم دلبرو
نور چشمہ گاشرہ سورکر چھم دلبرو

دیہ یلہ ناداہ گہوادہ گتو سمکھو
مُودمتی کتہ آئی کونہ چھوم یادِ خدا ئی
نیرہ تھی زاہ نونوی زیرِ لحد شنگنوی
جولہ گو موہولنوی لایو تھمو لولنوی

ھئی فنا دنیا فنائی بوترا و سنا سنائی!
گوم کتو مہ کام دِل ہت ژلوم آرام دِل
روشتھی ژلوہم ولوہوش نیو تھم ہاژلو
نیمو سمنبرہ پومہ کھاسی برہ بو
قبرہ اندرکُن زن چندہ چھنس مندہ چھن
کانھنہ وفادار مہ تتہ خدا یار مہ
زاگہ ونوی موتہ ژور اُستخوانن کرنہ سُور
موت گران لورہ پار موت لبران سرگزار
موت سوران ترانہ گی موت ویران خانہ گی
ضابہ چانی چنگہ تی رنگہ کوٹن بنگہ گی
گیمہ دردِل نیر تھی ین گتو نیو فیر تھی
بس خدا یادِ خدا یادِ حق داد خدا

قبرہ اک اک دت برہ سُور کر تھم دلبرہ
کونہ چھوم موتن تھرہ سُور کر تھم دلبرہ
سپرکن زیرِ سرہ سُور کر تھم دلبرہ
سینہ سی منز خنجرہ سُور کر تھم دلبرہ
گیمہ یم کیا بو کرہ سُور کر تھم دلبرہ
گلِہ تسنزی کس کرہ سُور کر تھم دلبرہ
پوش زن گوسے برہ سُور کر تھم دلبرہ
گرہ یو گورہ گورہ سُور کر تھم دلبرہ
مارو نارو اژدرہ سُور کر تھم دلبرہ
کونہ سناسوی سرہ سُور کر تھم دلبرہ
ڈولہ ناوان سندرہ سُور کر تھم دلبرہ
لدمتی لوران گرہ سُور کر تھم دلبرہ
کونہ چھوی عارہ ذرہ سُور کر تھم دلبرہ
گرتھہ شنگن ہنجرہ سُور کر تھم دلبرہ
قبرہ ون ہوون لرہ سُور کر تھم دلبرہ
دِل چھوژ ہانڈان ششدرہ سُور کر تھم دلبرہ

رسیدن جماعتی از فقیران از مدینہ منوّرہ برشمشان ارزن ہیبہ مال

دوشی یامرت ودی کو مُت چھو سباتھاہ
ف ابو تاجداران کن ولیعہ محتاج
چھو گوران کاوحن سینتی غران ہر
وچھان گی ژہا یہ اہل کنہ دُورزن ژور
مسلمان وبنہ ناگیرای سانوی
ہشر زانو تفاوت کنھنہ دانہ

فقیرن ہنز چھ واتان اک جماتھاہ
بہ پیشانی متن چھوی ہیبت حق
دوان چھک چوب تہ بیزار بر سر
مُسلمانا ہتوک درنار زالن
سراسر سوی زسر تا پای سانو
دوشی یم آس عاشق پاک دینہ

اتھن کت عاصہ بر سر خاصہ کیا تاج
فقیرن عیب ہا کر زاہ مہ مطلق!
گران چھک لا رتہ کنھہ ژل ونہ دُور
چھو کافر عادت کفّار زالن
گرو پاکن تہ ناپاکن گمانہ
چھ الوان ونہ اس ون از مدینہ

هتوزالن د پوته د دمتوی چهوی
چهو سورس نور گو مړت ته رون چهو
کری زیراه سور دلادس فقیرو
بظاهر مرده باطن آس زنده
کراماتاه ژه ظاهر وچهته الحال
مبارک عاشقن یم زنده مودی
کروهاک پانوانی دوره دوړے
دتوک غلاه تمن کر هک جنازه
نمایان کنهنه دون قبرن نمونه
بنیمبت ناگ جوراه قبرنی دون
اکسِ ناگس چهو هیبه ماله هند ناو
(۱) هزاران صد هزاران رحمة الله
مړن گرځه زندهی تو ده فنا کر
گرهن گرځه زندنی هند پاڅه فانی
پرن گرځه اتلادین غم شه ظریفن
غزل کیا درفتائی یار و نوئے
تیم کت چهی یهی تل ذکر هو هو!
ونه ون عاشقن داد دی لدن چهوم
بجز اهل د لان کینسه نه مانوی
مړن گرځه (۲) عاشقن هند پاڅه زنده

زدرد و سوز ساروی لدن منتوی چهو
بمن تکفین و تدفیناه کرن چهو!
وجود هر دو ظاهر سوز تل گو
وچهان گرځه عاشقن هند زنته زنده
مه زالیو پان د دمړت چهو کنه اک واو
بظاهر مود باطن زنده رودی
چهرا تس قبره صبحس ناگه وانی
جدا دون گور کر هک تازه تازه
عجائب های حق وچهگو نه گونه
دوشی تم نارِه دراوی کیمتی سون
بِبیس مشهور ناگی ارزنن ناو
نثار عاشقان جوپان الله!
گرامی لعل ر ور کتو سناگو
لیک بعد از فنائی زندگانی
فرن گرځه غم نه ماتم شه ظریفن
بقائی حق درین اسرار و نوئی
وداخاه شه ظریفن اک و نی یو
کمجامړ دے بدر د دِل و دُن چهوم
دنن میانوی ظریفن و نه وانوی
چه عاشق حقه سندی ټاټه بنده

غزل ظریف خان

تاخیر مو کرا آخر چهو مړه نوی
بنت فان سرای کینسه نو دره نوی

سره نوی بته گرځه پنڅوی پان
سره نوی بته گرځه پنڅوی پان

فنهنا الموت وارِه گرځه پره نوی
سره منت کیاه اسو و علاه اوتراد
زنده پانه پس زنده گرځه پرسه نوی
سره نوی بته گرځه پنڅوی پان
بنه زاره زره کین لکه گرځه زر نوی
سره نوی بته گرځه نی تار
صلدر سرکونه لعل گرځه بر نوی
دل وجان وصلو و پنڅوی پان
سره نوی بنیه گرځه زن گرځه بر نوی
سره صحی نه گرځه پنڅ زان اطوار
هوشه بنه و چهند و چهیم اطوار

هیبه مال

سره نوی بنه گرځه پنڅوی پان
روشنه اس زه سند دیدار کړنوی
پل ضراطه تاره چهوم ته زه نوی!
سل و عاسک بنه نه دیدار
ارزو اسوم نه سر ورنوی
سره نوی بته گرځه پنڅوی پان
گکنه نوشته گرځه روی چانوزه نوی
ماره کره دون چهوی نفس امار
ظریفه دمه دمه دم گرځه سره نوی
سره نوی بته گرځه پنڅوی پان

دربیان خاتمۂ کتاب میگوید

ولی اللہ یہ قصہ مختصر کر
وداخاہ گژھ دوان سوی زی جوانی
جوانی گنڈہ ناوان دل بدلدار
جوانی یوسفِ کنعان تو بود
چھ برتر از ہمہ قدر جوانی
خرابی مہ ہیم افسوس افسوس
چھو افسوساہ نپن مالوی سرت نہ
گژھن کتو کیا سناگر کتو سنا آی
کے دنیا کرن گے دین ضایا
کہ ہستم ماندہ در بے برگ و سازی
بہ پیشم منزل دشوار و مشکل
خداوندا کریما کر عنایت
وفائی این رسالہ عشق آموز
نمودہ فارسی در عشق آئین
بود این داستان عشق اخبار
قلم از شوق شاید راند این را
نماید سینۂ عشاق گلشن
تہ جاہ سال این مرقومہ خوب

وداخاہ تہ وداخاہ آخر س پر
جوانی چھے عجائب و نہ ناوان
جوانی ژھنڈ ناوان عشقوی نار
وداخاہ دِن دوبارہ وارہ وارہ
چھو افسوساہ نہ دوبارہ یوانی
ولی اللہ صد افسوس افسوس
یہ زت حاصل کرن گژھ ہوتی کرت نہ
چھو افسوساہ پرن کیاگی ونانی!
خدایا پای سانوی کر خدایا
نگشتم مائل افکار و اذکار

تاریخ طبع از محمد حسن وفائی کا

بود مر عاشقان را بہجت اندوز
لباس کاشمیری بار دیگر!
ہیہ مال ناگرائی عاشق زار
ز نظمِ دلکشِ این عشق خیزد

تمام شد ہیمال ولی اللہ متو

فراقاہ در فراق زندگانی
جوانی در فسانہ انہ ناوان
جوانی راحت و ریحان تو بود
کیتو چھوک متہ میبانی لوکہ چارہ
جوانی را ورم افسوس افسوس
چھو واین لو وایان حلتک گوس
چھو افسوساہ بنیو کیا ناگہان زاہی
خران ستین مرن پانس فنانی
دریغا شد جوانی ہم ببازی
ز بخت واژ گون ہستم نگونسار
ندارم جز گنہ در دست حاصل
بسوئی راہ خود فرما ہدایت

تحسین مولوی مفتی صدر الدین

ولی اللہ متو۔ داد از سر
ز درد و سوز باید خواند این را
دلِ عشاق باد و بس اویزد
زداید غم ز دل ہا دیدہ روشن
۱۳۵۷
بگفتا ہاتفی محمود و مرغوب

ہر قسم کی سستی اور بارعایت کتابیں ملنے کا پتہ
غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سری نگر کشمیر